The Latvian Newspaper for Canada and U. S. A.
Published twice weekly by the Latvian Relief Society of Canada "Daugavas Vanagi"
Business Office: 491 College St., Toronto 4, Ontario, Canada
Telephones: 921-7121; 368-3239
Editor-in-Chief: ALFRĒDS VINČELS
United States Editorial Offices:
New York: Editor — V. Irbe, 4035 Rombouts Ave., Bronx N. Y. 10466, U.S.A.
Chicago: Editor — D. Vallena, 648 South 23rd Ave., Bellwood, Ill., 60104, U. S. A.
SATURDAY, AUGUST 27, 1966.

LATVIJA
AMERIKĀ

69. N-RS. SESTDIENA, 1966. G. 27. AUGUSTS. 16. GADS

AUTHORIZED AS SECOND CLASS MAIL BY THE POST OFFICE DEPARTMENT OTTAWA AND FOR PAYMENT OF POSTAGE IN CASH

Latviešu laikraksts Amerikā
Iznāk divas reizes nedēļā — trešdienās un sestdienās. Izdevējs — Latviešu aprūpes biedrība Kanadā „Daugavas Vanagi."
ATB. REDAKTORS: ALFRĒDS VINČELS
Redakcija un kantoris: 491 College St., Toronto 4, Ontario, Canada
Tālruņi: 368-3239 (redakcijai) un 921-7121 (kantorim)
Redaktora tālrunis vakaros — 531-4533
Ņujorkas redakcijas vadītājs V. IRBE
4035 Rombouts Ave.. Bronx N. Y. 10466, U.S.A. Tālrunis 994-7917
Čikagas redakcijas vadītāja D. VALLENA
648 South 23rd Ave., Bellwood, Ill., 60104, U.S.A. tālrunis 544-4278

Jaunieši iecerējuši savu pasaules kongresu

EIROPAS LATVIEŠU JAUNATNES APVIENĪBAS DARBU VADĪS DAINUVĪTE NEIMANE

Eiropas latviešu jaunatnes apvienības (ELJA) 13. kongress šogad augusta sākumā notika Beļģijas kūrvietā Vestendē, pulcinot vairāk par 150 jauniešu, kuru vidū bija arī viesi no ASV, Kanadas un pat Austrālijas. Gandrīz nedēļu ilgajā kongresa gaitā tā dalībnieki dzirdēja daudz vērtīgu referātu, pulcējās diskusijās, piedalījās dažādos pasākumos un veica nepieciešamo darbu ELJAs gada sapulcē.

Kongresu atklāja ELJAs līdzšinējais valdes priekšsēdis J. V. Liepiņš, bet kongresa prezidijā ievēlēja Aleksandru Tērmani, Intu Bērziņu, Māri Damrozi un Viju Zaueri. Svētbrīdi, kurā pa bībeles pantam nolasīja Antra Rantiņa un Ints Bērziņš, vadīja katoļu prāvests M. Lizdiks no Vācijas.

Beļģijas latviešu nacionālās komitejas vārdā jauniešus apsveica tās priekšsēdis J. Jerumanis, novēlot sekmes trimdas un arī dzimtenes aktuālo problēmu risināšanā. Kārlis Gulbis, kas savā laikā piedalījās ELJAs dibināšanā, bez darba sekmju novēlējuma deva kongresam arī vairākus ieteikumus: 1) Netērēt spēkus cīņā ar veco paaudzi, jo tā nav jauniešu pretiniece, bet labvēle. 2) Apzināties, ka jaunatne ir visas latviešu tautas daļa, nevis atsevišķa partija. 3) Nesekot barvežiem, kas cenšas jaunatni ievadīt kādā šaurā vai mūsu kopinteresēm nevēlamā virzienā. 4) Veikt bez bailēm politiskos uzdevumus. 5) Nespriest par lietām, sevišķi Latvijas jautājumos, par kurām pašiem nav pietiekamas informācijas un pārskata. 6) Ja patīk lepoties pašiem ar sevi, to var darīt, bet nav jāgaida, lai citi par to cildina un slavē. 7) Nepiemirst, ka dzīve nav rotaļlaukums, bet nemitīgas cīņas lauks. — No ALJAs kongresa dalībniekus sveica Anna Pluģe. LAK EC prezidija pr-ks J. Ranka kongresa atklāšanas runā ieteica nepulcēties vienīgi priekam, bet nopietni izvērtēt visas pārrunājamās problēmas. Jauniešiem jāatrod viduscelš starp vecajām un jaunajām problēmām, jo cita ceļa vienkārši nav, tāpat kā nav veco un jauno, bet ir tikai latvieši.

Bija arī daudz rakstveida apsveikumu, to vidū no Latvijas sūtniecības Londonā vadītāja T. V. Ozoliņa, Latvijas diplomātiskajiem pārstāvjiem Parīzē un Bonnā K. Bērenda un R. Liepiņa, DV organizācijas pr-ka V. Januma, Nacionālā fonda vārdā no Andr. Eglīša, no ALJAs valdes priekšsēža Dz. Bērziņa u.c.

Abas kongresa pēdējās dienas bija veltītas tiešajam organizācijas darbam, biedru sapulci vadot A. Tērmanim, A. Rantiņai, V. Zauerei un D. Neimanei. Līdzšinējais valdes priekšsēdis J. V. Liepiņš cita vidū ziņoja, ka jau ievadīti priekšdarbi latviešu jaunatnes pasaules kongresa noorganizēšanai II Eiropas latviešu dziesmu svētku laikā Hanoverā (1968. gadā), tā atzīmējot neatkarīgās Latvijas proklamēšanas 50 gadu. Paredzētā pasaules kongresa norisi un programmu, sazinoties ar attiecīgajām jaunatnes organizācijām citos kontinentos, izstrādās jaunā ELJAs valde. Pēc ārlietu sakarnieces ziņojuma izraisījās pārrunas par lat-

(Nobeigums 5. lapp.)

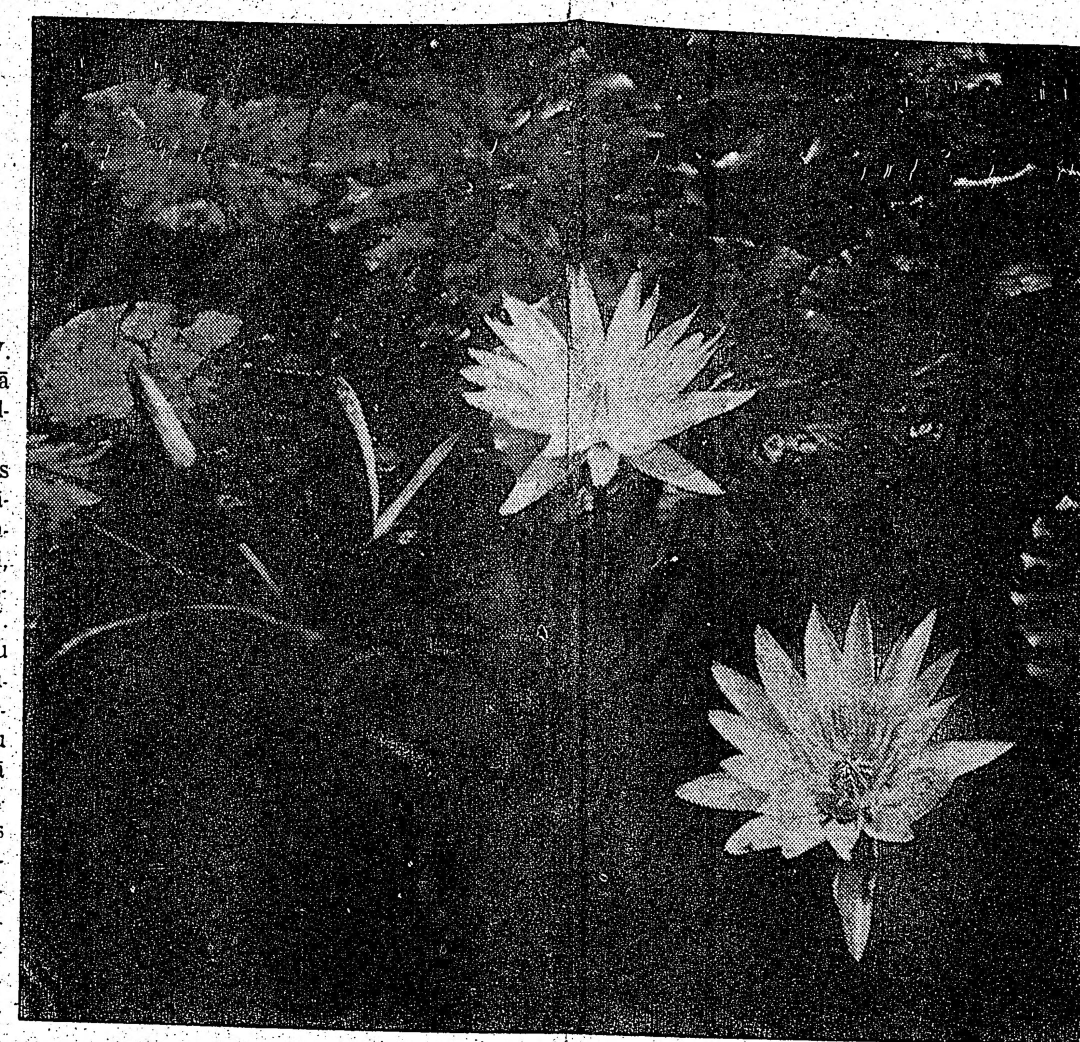

Atvaļinājuma laikā dodoties garākos vai īsākos ceļojumos, neskaitāmās vietās dabas skaistuma cienītāji var priecāties arī par ziedošajām ūdens rozēm. Foto: J. Liģers

DV DIENAS AICINA UN SAUC

KO RĪCĪBAS KOMITEJA NOORGANIZĒJUSI DV DIENU APMEKLĒTĀJIEM? — PLAŠĀ SARĪKOJUMA PILNĪGA PROGRAMMA UN CITA INFORMĀCIJA.

Atlikusi vairs tikai viena nedēļa līdz Daugavas Vanagu organizācijas 20 gadu jubilejas svētkiem Čikagā. DV dienas nav uzskatāmas par parastu sarīkojumu, pat par visas DV organizācijas centrālo sarīkojumu vien ne, jo tām piekrīt vēl daudz plašāka nozīme. Speciālā lidmašīnā no Eiropas ieradīsies ne vien organizācijas augstākās amatpersonas, bet arī daudzi citi viesi, to vidū vairāki kara invalidi, arī kāds neredzīgais. Tas norāda uz saitēm, kas saista latviešus pāri kontinentiem, lai rastu jaunus spēkus un mudinātu kūtrākos uz darbu un cīņu pašreizējā tik sarežģītajā laikmetā. Bet pats galvenais, kas izceļ šo svētku vienreizīgumu, ir tas, ka tie nav domāti tikai organizācijas biedru pulcēšanai, bet gan visai latviešu sabiedrībai, lai kļūtu par mūsu cīņas un ticības apliecinājumu, reizē arī par mūsu kultūras spožu demonstrāciju.

Šai sakarā DV dienu rīcības komitejas priekšsēdis Augusts Vanags paskaidro:

„DV dienas būs visas latviešu sabiedrības svētki. Ar šiem svētkiem DV organizācija grib pateikties latviešu sabiedrībai, dodot veselu virkni vērtīgu sarīkojumu. Kopprogrammas izpildīšanā iesaistīti ap 400 dalībnieki, kas liecina par plašo loku, kas saslēgsies un paudīs mūsu kultūras ieroču spēku. Sagatavojot A. Brigaderes lugu Lolitas brīnumputns, Milvoku un Čikagas teātra entuziasti, galvenokārt jaunatne, jau vairākus mēnešus, par spīti vasaras karstumam, pierādījusi degsmi un gribu nepazust no latviešu apvāršņa. Tas pats jāsaka par latviešu dziesmas auklētājiem — sieviešu un vīru koriem, kas gatavo programmu DV dienu atklāšanas aktam un lielajam koncertam Čikagas operā. Protams, simfoniskais orķestris (52 vīru sastāvā) prasa lielus izdevumus, bet dod iespēju atskaņot divus kantāšu jaundarbus un piesaistīt tādus izcilus spēkus, kā virsdiriģentus un solistus Br. Skulti, J. Kalniņu, prof. V. Ruševicu, Dr. J. Kļaviņu. Kaut arī ieejas maksa izliktos visai augsta, rīcības komiteja tomēr pārliecināta, ka latviešu sabiedrība būs šo vērtīgo sarīkojumu lieciniece. Mēs vēlētos, lai šos svētkus sevišķi apmeklētu jaunatne, kādēļ skolniekiem un pilna laika studentiem visās vietās paredzētas puscenas."

Plašo DV organizācijas svētku programma ir ļoti vispusīga, bet atsevišķo sarīkojumu tik daudz, ka svētku viesiem radīsies pat grūtības visus apmeklēt, lai būtu klāt lielajos notikumos un vērtētu rīcības komitejas paveikto milzu darbu. Svētki

SESTDIEN, 3. SEPTEMBRĪ

būtībā sāksies jau ar ASV DV meistarsacīkstēm šaušanā, kas plkst. 9.30 rītā notiks jaunajā DV Milvoku apvienības šaujlaukā Riverparkā. Paredzams, ka sacensībās piedalīsies 8 vienības, kā arī atsevišķi šāvēji, jo notiks kā komandu, tā individuālas sacensības. Sacīkstes atklās Zviedrijas DV valdes pr-ks L. Talters. Tuvāka informācija par nokļūšanu sacīkšu vietā iegūstama pie Čikāgas DV apvienības pr-ka U. Vītola (826 N. Lockwood Ave., Chicago, Ill. 60651, tālrunis AU7—1841) vai pie atsevišķo DV apvienību šaušanas sekciju vadītājiem.

Sporta sacensības — spēles basketbolā un volejbolā, kas pl. 10 rītā bija paredzētas Mather High School telpās, vairāku rīcības komitejai nenovēršamu iemeslu dēļ nenotiks.

(Turpinājums 5. lpp.)

Kanadas dzelzceļnieku streika iemesli

Savā otrdienas vakara uzrunā televīzijā un radio Kanadas ministru prezidents brīdināja streikam sagatavotos dzelzceļu darbiniekus necerēt uz pārāk lielu algas pielikumu. Viņu prasības esot pārmērīgas, un to ievērošana ievirzītu Kanadu bīstamā saimnieciskā situācijā. Pīrsons īsi pieskārās arī inflācijas draudam, uzsverot, ja cilvēku prasības no saimniecības ir lielākas, nekā tā var apmierināt, cenu celšanās neizbēgama. Algas būtu paaugstināmas, bet ne tādos apmēros, ka celtos ražojumu pašizmaksa un reizē ar to cenas, radot inflāciju. Sevišķi ministru prezidents pasvītroja, ka par spīti valdības locekļu negribai atņemt arodbiedrībām viņu tiesības streikot, valdība šoreiz, kad lielā mērā skartas sabiedrības intereses, kā arī valsts saimniecības labklājība, liks nacionālās intereses pirmā vietā. Tas būtu valdības pienākums brīvā tautā, un parlaments šoreiz rīkosies konsekventi. Ja līdz 29. augustam darba ministram Nikolsonam neizdosies panākt paredzētā streika atcelšanu, Pīrsons brīdināja ar streika likuma pieņemšanu, kā arī solīja grozīt dzelzceļu sabiedrību noteikumus, piešķirot tām tiesības brīvai rīcībai attiekmē uz algas noteikumiem un saimnieciskas dabas pārkārtojumiem, kādu dzelzceļu sabiedrībām līdz šim nebija. Savu runu beidzot, Pīrsons lūdza dzelzceļu darbiniekus ieturēt mērenību savās prasībās, rādīt labu gribu un rīkoties veselīga saprāta robežās.

Izvērtējot dzelzceļu darbinieku streika iemeslus, jāatzīst, ka Kanadas valdība pati sevi iemanevrējusi kļūmīgajā situācijā. Sarunas par līgumu pārkārtojumiem arodapvienību vadības un dzelzceļu direkcijas starpā turpinājušās jau gandrīz gadu. 1959. gadā, pēc pirmā dzelzceļu streika, valdība „iesaldēja" preču transporta cenas. Kopš tā laika visas algu prasības kārtotas ar federālās valdības subsidijām, kuras nule sasniedz 100 milj. dol. gadā. Ir viegli saprotams, ka šoreiz valdība nespēj ievērot neapmierināto darbinieku prasības paaugstināt algas 30% apmērā, jo tas no valdības prasītu vēl 200 milj. dolaru. Lai tādu papildu summu budžetā paredzētu vienai rūpniecībai, nodokļu maksātājiem nāktos smagi ciest, vai arī zustu Kanadas izredzes konkurēt starptautiskajā tirgū. Bez tam Kanadas saimniecība varētu panest tikai divu nedēļu streiku, liecina eksperti. Ja streiks ieilgtu, transatlantiskā tirdzniecība ciestu smagus zaudējumus, kas aizrautu līdz arī daudzas rūpniecības nozares.

Izdevību ieilgušajās algu sarunās panākt izdevīgu līgumu abām pusēm Kanadas valdība izjauca ar savu pārsteidzīgo lēmumu Sv. Labrenča jūras ceļu un ostas strādniekiem piešķirt 30% algu paaugstinājumu, lai izvairītos no paralizētāja streika šai svarīgajā saimniecības nozarē. Šī rīcība bija pamatā dzelzceļnieku sarunu pārtraukšanai un tūlītējam pieprasījumam pēc līdzīga

(Nobeigums 8. lpp.)

Visā Toronto lielpilsētā labi pazīstamā daiļamatniece Velta Vilsone arī Kanadas nacionālās izstādes apmeklētājus iepazīstina ar aušanas darbu stāvos. Foto: J. Liģers

Voldemars Korsts

Ziedosim pāris minūšu Latvijai!

LĪDZ „APNIKUMAM" ATKĀRTOTS, BET NEPIECIEŠAMS AICINĀJUMS

Jau pagājuši ilgi gadi, kopš esam atstājuši Latvijas krastus. Tāpat pagājuši jau ilgi gadi, kopš solāmies cīnīties par Latvijas nākotnes nodrošināšanu. Bieži vien šie solījumi tomēr ir tikai tukšas deklarācijas nemierīgo nomierināšanai, bez jebkādas tālākas un aktīvas rīcības solītā pildīšanai. Tādēļ daļa tautiešu kļuvusi neticīga, daļa savu kūtrumu attaisno ar argumentu, ka neviens jau neies karot mūsu labā. Daļa — viens otrs pat tāds, kas savus bērnus sūta uz Garezera nometni — ar bērniem sarunājas izteikti sliktā angļu valodā, aizbildinoties, ka nav iemesla neatzīt, ka esam jau laiduši dziļas saknes šai zemē, kādēļ laiks aizmirst tukšos solījumus. Daļa, dzīvojot labu un bagātīgu dzīvi, gan labprāt aiziet uz latviešu sarīkojumiem, bet iekšēji jau samierinājušies ar faktu, ka Pad. savienībai izdevies varmācības un terrora aizsegā turēt savos žņaugos mūsu dzimteni tikpat ilgi, cik tā bijusi brīva un neatkarīga.

Mums vēl arvien trūkst kopīga cīņas plāna un kopīgas vadības, kurai steidzīgi būtu bijis jāsasauc organizāciju un nacionālpolitisko darbinieku sanāksme šāda plāna pamatakmens likšanai. Par šādu sanāksmi gan jau domāts, bet tās sasaukšanu arvien par jaunu atliek. Fakts, ka ar to mēs atstājam neizmantotas tās izdevīgās iespējas, kādas dod ASV kongresa priekšvēlēšanu laika politiskais augstspriegums, acīm redzot, neliekas nozīmīgs. Iespējams, ka vienam otram ir pat neērti uzsākt aktivitāti tieši tagad, kad tādu ne sevišķi apsveiktu koeksistenciālistu spārna pārstāvji, kuriem tik liela ietekme ASV ārlietu ministrijā.

Rezultātā mēs sākam „šaut" visās malās „uz savu roku", kas nekādus pozitīvus ieguvumus nevar dot. Šādas neorganizētas darbības sekas ir vienīgi tās, ka dažs labs pārsteidzīgs un domu līdz galam neizdomājis cilvēks nāk klajā ar idejām, kuras var sagraut mūsu nākotnes cīņas iespējas pat visā pilnībā. Ir jau dzirdēta doma, ka nav nozīmes cīnīties par brīvu Latviju, bet tā vietā jāatbalsta okupētās Latvijas leļļu valdība, tā radot nacionālkomūnismu, kurš it kā saglābs tautas pamatsastāvu no izklīdināšanas. Ir cilvēki, kas nāk klajā pat ar vēl bīstamāku domu, kaut tās loģiku neiespējami saprast, ka no ASV draudzības mums jāatsakās, ja amerikāņi mūsu labā nekā reāla nedara bez kavēšanās, tā vietā mēģinot nodibināt sakarus ar sarkano Ķīnu, kura jau pāris reižu pieminējusi Baltijas valstīm nodarīto netaisnību!... Šie apjukušie un bez vadības atstātie cilvēki neapjauž, ka šādu absurdu domu publicēšana vien var būt ļoti kaitīga mūsu izredzēm vispār kaut ko sasniegt. Trūkstot īstai vadībai un noteiktam cīņas plānam, katrs šauj, kā māk, un tas bieži vien vairāk kaitē nekā labu dod.

Rezultātā bija iestājies vispārējs pesimisms, kuru mēģināja notušēt ar dažādām skaistu vārdu deklarācijām, kuras neviens i nemēģināja realizēt, kādēļ tās palika pateiktas no vienas sanāksmes līdz otrai, lai tad pieņemtu jaunu deklarāciju ar mazliet savādāku tekstu. Tā burvju loks, varbūt, turpinātu griezties bezdarbībā līdz bezgalībai, jo vēl nesen, raugoties visā ar vaļējām acīm, varēja likties, ka esam cīņu par Latvijas nākotni jau uzdevuši, tās vietā liekot sarīkojumus, kas sagādā pašiem prieku, lepnas viesības, pārspīlēti dārgas mājas un automašīnas; likās, ka visu enerģiju izlietojam centienos pārspēt vienam otru greznībā, ceļojumos un sarīkojumos, kuri domāti vai nu pašu sentimentālitātes vai reprezentēšanās kāres apmierināšanai.

Kā bieži notiek, tā arī tagad esam piedzīvojuši, ka katram ekstrēmam novirzienam rodas pretakcija. Tieši pāris pēdējos gados — varbūt pat daudz apsmietu, šķietami fantastisku un nerealizējamu projektu rezultātā — atjaunojusies mūsu nacionālpolitiskās dzīves renesanse, kurā jau manāmas pirmās pazīmes, ka skaistu vārdu un deklarāciju vietā sākam atbalstīt patiešām reālus projektus, atbalstīt ne tikai vārdiem, bet arī darbos. Radusies arī iespēja reizēm mūsu vājumpunktus atzīmēt presē, lai, tos izdebatējot, nāktu pie atzinuma, kas būtu darāms turpmāk. Protams, arī še bieži „šauts pāri strīpai" — smagi kritizēts viss padarītais, aizmirstot, ka mūsu iespējām ir arī savas robežas, kaut iespējas nav nemaz tik niecīgas, kā sludina pesimisti; aizmirstot arī to, ka nekas negrauj vairāk to cilvēku gribu darboties, kas ar lielākām vai mazākām sekmēm visu laiku strādājuši, kā nepamatoti negatīva kritika, kura noliedz visu to, kas bijis pozitīvs. Ir laiks apzināties, ka līdz brīdim, kad mums deklarāciju vietā būs reāls un pamatīgi izstrādāts cīņas plāns (un es ticu, ka tāds radīsies drīz!), jāatbalsta visi tie centieni, kuri ir reāli un sola pozitīvus rezultātus, cieši jāsaslēdzas ap mūsu vienotājām centrālajām organizācijām. Bet tas nebūt nenozīmē, ka nedrīkst uzrādīt to vājās puses, aicinot darīt vairāk, veikt aktīvu reālu darbu, izmantot iespējas.

Arī lokāli iespējams daudz sasniegt, ja vien rodas cilvēki, kuri rada uzdevumus, prot tos popularizēt. Labs piemērs šai ziņā bija protesta akcija pret ASV—Pad. savienības konsulāro līgumu, kura sākās Čikagas latviešu biedrības aprindās, bet drīz guva atbalstu visās vietās, kaut arī pret to, kā pret vienu otru citu reālu darbu, sākumā bija citas aprindas, kuras šāda protesta vajadzību noliedza un pasākumu pat kavēja. Neviens arī neticēja, ka grupa, no kuras izauga BATUN, spēs sarīkot iespaidīgu demonstrāciju, bet prakse pierādīja pretējo.

Ir daudz uzdevumu un daudz veidu, kā turpināt mūsu svēto cīņu. Nav izpalikuši arī panākumi tiklab mūsu centrālo organizāciju darbā, tā arī atsevišķu individu centienos. Viens no līdz šim lielākajiem panākumiem ir ASV tautas vietnieku nama pieņemtā rezolūcija, kura prasa Baltijas valstu brīvības jautājuma pacelšanu starptautiskā forumā. Tas ir nozīmīgs panākums, bet savu īsto nozīmi tas iegūs vienīgi tad, ja līdzīgu rezolūciju pieņemtu arī ASV senāts. Un tieši pašreiz ir ziņas par iespējamību, ka arī senāts varētu pievienoties prasībai par Baltijas valstu brīvības un tiesību atjaunošanu. Zinot šo faktu, gribas ikvienam uzsaukt: „Tagad vai nekad! Ziedojiet pāris minūšu laika, rakstiet savas pavalsts senātoriem un senāta ārlietu komisijai, droši pasakot, ka gribam redzēt Baltijas valstīm nodarītās netaisnības konstatēšanu un Pad. savienības noziedzīgās rīcības izlabošanu!" Uz šo darbu jau gadiem ilgi aicinājuši organizācija Americans for Congressional Action to Free the Baltic States. Droši pieteikt mūsu prasības senātam tagad aicina arī Amerikas latviešu apvienība, kaut ne sevišķi enerģiski. Atkārtoti savā apkārtrakstā to prasa arī Dauga-

(Nobeigums 8. lpp.)

Dr. Ansis Karps

REVOLŪCIJA UN TRIMDINIEKI

„Gan dzīve tevi izmācīs," tā saka nepaklausīgam un ietiepīgam pusaudzim, kas negrib sekot ne vecāku, ne skolotāju labām pamācībām. Un izmāca arī, gan tikai to, kas spējīgs mācīties! Dzīves skolā iet arī veselas tautas,— kuras vai nu spējušas noturēties uz ceļa vidus, vai arī ierautas pret savu gribu revolūciju un kaŗu dzirnavās, kas samaļ cilvēku likteņus. Kas tā ir par dzīves skolu, kurā tagad mācās krievu tauta un arī mūsu tauta dzimtenē? Tā ir jau bīstama skološanās, jo turpinās ļoti ilgi. Tur klasēs ielauzušies sveši skolotāji, kas ar varas līdzekļiem dzen galvā savus jaunos baušļus. Kādas būs šīs mācīšanās sekas, kad šī skola reiz būs pabeigta?

Ir derīgi palasīties vēsturi, kas stāsta par līdzīgiem notikumiem pagātnē — ne sauso notikumu secības atstāstījumu, bet gan tā laika cilvēku atmiņas, vēstules, uz nāvi notiesāto piezīmes, nopratināšanas protokolus un visāda veida personīgo pieredzi, kas parāda, kā cilvēki visu pārdzīvojuši, ko domājuši, kā rīkojušies, kā parādījušās tādas rakstura īpašības, par kurām iepriekš neviens pat iedomāties nevarēja.

Ļoti pamācīgs šādā nozīmē ir laikmets, kad norisinājās franču lielā revolūcija 18. gadsimta beigās, par kuŗu ir bezgala daudz personīgu ziņu franču grāmatās. Ir pārgalvība mēģināt īsā rakstā notēlot toreizējos notikumus, bet interesi par tiem pamudināt varētu, sevišķi attieksmē uz to, kā klājās toreizējiem trimdiniekiem. Pieņemu, ka revolūcijas vispārējā norise lasītājiem vēl atmiņā no skolas sola. Pāris vārdos tā: Revolūcijas idejas bija sētas franču tautā jau gadus piecdesmit pirms 1789. gada, kuŗu uzskata par revolūcijas sākumu. Tad sasauktā „kārtu sapulce" (toreizējā tautas pārstāvība) uzņēma virzienu pa kreisi, kas 2 gadu laikā noveda pie tā, ka karaļi notiesāja uz nāvi, varu sagrāba viskreisākā partija — jakobīņi, kas sāka sūtīt uz ešafota visus „tautas ienaidniekus", visus savus pretiniekus un tad paši viens otru, kamēr beidzot mērs bija pilns, un paši jakobīņi kāpa uz ešafota, apsmieti, no visiem atstāti. Kad tauta tika vaļā no karaļa absolūtās varas, tā nespēja noturēties uz ceļa vidus, nogriezās pa kreisi un iegāzās asiņu grāvī.

Latviešiem, kas pieredzēja 1905. gadu, būs interesanti dzirdēt, kā nodrebēja franču tautas masa revolūcijas priekšvakarā, ko viņu autori sauc par „lielajām bailēm" (da grande peur); gluži kā toreiz Latvijā, kad vēja ātrumā pa visu zemi izplatījās ziņa par melno sotņu un gluži prātīgi cilvēki, apbruņojušies ar rungām, izkaptīm un medību bisēm, devās tai pretī. Tā Francijas visos stūŗos izplatījās vistrakākās baumas vienas dienas laikā, ka nāk laupītāju bandas, visu dedzina, cilvēkus nogalina, kādēļ vīriešiem jābruņojas, ar ko vien var, un jādodas uzbrucējus atsist. Sievietes un bērni noslēpās mežos vai devās uz pilīm.

Pilsētiņās un sādžās iedrāzās nezināmi jātnieki un aicināja uz pretošanos, dodamies tūlīt tālāk. Neviens nezināja, kas tie tādi, no kurienes nākdami. Dažās vietās pānika sasniedza milzu apmērus. Hercogi un grāfi, kuŗu rīcībā bija kaŗaspēks, uz ātru roku ieņēma pozicijas. Bet — nekas nenotika. Diena pagāja, ienaidnieks neparādījās. Daži ļaudis smēja paši par sevi, ka tā piejokoti, tomēr runas par visu to turpinājās ilgi. Prātīgie sāka jautāt, kā tas vispār varēja notikt. Skaidrības par to nav. Ir izteiktas domas, ka toreizējais angļu ministru prezidents Pits dabūjis atļauju no parlamenta izlietot 25 milj. mārciņu sterliņu bez norēķināšanās, un šī nauda ieplūdināta Francijas revolūcionēšanai (gluži kā Vācijas nauda 1917. gadā uz Krieviju kopā ar Ļeņinu). Bet nauda vien to nespēj, vajadzīgi arī aģitātori, kas sajauc cilvēku prātus, un tādu Francijā netrūka. Tas bija pirmais vētras brāziens pār visu zemi.

Revolūcijas sākas ar idejām un centieniem sagraut veco kārtību. Gluži saprotams, ka pirmie cietēji un upuŗi tad ir vecās kārtības uzturētāji: policija, augstākie ierēdņi, karaļi un garīdzniecība. Sagraujot ticības pamatus, sagrūst arī morāles principi, teiksim, 10 baušļi, un tas jau palaiž vaļā „visus velnus", zvēriskās kaislības. Tai laikā darīja visu reliģijas nonievāšanai un garīdznieku iznīcināšanai. Nodibināja ticību „prātam". Franciski prāts (la raison) ir sieviešķārtas vārds, tāpēc to simbolizēja izraudzītas jaunas sievietes, kuŗas svinīgā tērpā nostādīja uz altāŗa dievmātes vietā. Kādā provinces pilsētiņā (provincē ķēmojās visam pakaļ, ko darīja Parīzē) īpaša procesija ar prāta dievieti priekšgalā nonāca pie baznīcas durvīm, bet jaunā dieviete atteicās kāpt pār baznīcas slieksni, jo negribēja veco ticību nozākāt. Provinciāļi vēl nebija tik samaitāti, viņi nespieda to darīt, bet nolēma iet uz citām telpām dejot. Kādu teātri šie cilvēki spēlēja?

Bet arī daudzi priesteŗi bija saindēti ar jaunajām idejām. Piemērs: Dižonas pilsētā bija kapucīņu mūks Eižens, kas iestājās klosterī pēc raibiem piedzīvojumiem kaŗadienestā, lai pavadītu mūžu svētā mierā. Lielas sajūsmas nestās jaunās idejas pamudināja pilsētas jaunatni nodibināt brīvprātīgo rotas. Arī Eiženā atdzīvojās kaŗakalpa gars, un viņš apņēmās apmācīt brīvprātīgos kaŗa mākslā, sevišķi, kā rīkoties ar zobenu. Kad 1790. gadā 17. jūlijā notika apgabala nacionālas gvardes parāde, Eižens soļoja savas nodaļas priekšgalā ar zobenu rokā, tērpies mūka sutanā, ar kapuci galvā, basām kājām. Kas tie bija par aplausiem, kuŗus viņš saņēma!

(Nobeigums nāk. numurā)

LATVIJA

69. N-RS. SESTDIENA, 1966. G. 27. AUGUSTS.

GALVENĀ REDAKCIJA TORONTO.

Atbildīgais redaktors — Alfreds Vinšelis, 508 Palmerston Blvd., Toronto 4, Ont.; tālr. 531—4533;

Atb. redaktora vietniece — Silvija Ancāne, sasniedzama redakcijā, tālr. 368—3289;

Iekšlietu redaktors — Rūdolfs Norītis, 1749 Victoria Park Ave., Apt. 209, Scarborough, Ont.; tālr. 759—3076;

Ārlietu redaktors — Ints Podnieks, 26 Underhill Dr., Don Mills, Ont.; tālr. 447—6933;

Sporta redaktors — Žanis Zentiņš, 46 Lynd Ave., Toronto 3, Ont.; tālr. 535—1470.

REDAKCIJA EIROPĀ:

Vācijā — Pauls Strante, 44 Münster/Westf., Von Einem Str. 19.

Redakcijai tiesības manuskriptus pēc vajadzības īsināt. Neizlietotos manuskriptus neuzglabā, bet uz vēlēšanos sūta atpakaļ, ja pievienota pastmarka (Kanadā) vai starptautiskais pasta kupons (citās zemēs). Ar autora vārdu vai iniciāļiem parakstītajos rakstos izteiktās domas ir rakstītāja personīgs ieskats un ne katrā gadījumā atbilst arī redakcijas viedoklim.

Abonēšanas maksa: ASV un Kanadā — par mēnesi $1.50; 3. mēn. $4.50; 6 mēn. $8.50; par gadu $16.00. Atsevišķa numura cena 20 centu.

Sludinājumu maksa: sludinājumu daļā $1.60, bet tekstā $3.20 — $6.40 par 1 collas slejas telpu.

Cilvēku nostājas veidošana

„Propaganda" by Jacques Ellul, Alfred Knopf (Kanadā — Random House of Canada Ltd.) izdevums, 320 lpp., cena 10,95 dol., no franču valodas tulkojuši Konrads Kellens un Žans Lerners.

Pēc grāmatas autora domām propaganda mūsu dienās cilvēces nākotnei ir daudz lielāks apdraudējums nekā citi vairāk uzsvērti draudi. Autors propagandu apzīmē par „metožu kompleksu, kuŗu lieto organizētas grupas, lai panāktu aktīvu vai pasīvu piedalīšanos savos pasākumos, pievelkot psicholoģiski vienotus individus ar psicholoģiskām manipulācijām, lai tos iesaistītu kādā organizācijā." Autors atzīst, ka mēs visi (un, varbūt, it īpaši tie no mums, kuŗi mūni) esam vai esam bijuši šādā veidā organizēti un apvienoti. Viņa labi pamatotie apgalvojumi apskatāmajā grāmatā ir gandrīz vai baigi. Autora pieeja propagandas pētīšanai ir jauna un īpata. Viņa domas atšķiras no citu propagandas būtības pētītāju ieskatiem ar to, ka viņš uzskata propagandu par sociālu fainomenu, nevis par kaut ko tādu, ko zināmi ļaudis radījuši savu nolūku īstenošanai. Propaganda eksistē un uzplaukst; tā ir technoloģiskās sabiedrības Siāmas dvīne. Vienīgi technoloģiskā sabiedrībā iespējama šāda veida plašuma propaganda, kas būs pastāvīgi ar mums: tikai ar propagandu, kas iespiedusies visās vietās, technoloģisko sabiedrību var saturēt kopā un veicināt tās tālāko attīstību.

Autors arī parāda, kādas briesmas mums draud maldīgo domu dēļ, ka propaganda sastāv tikai no meliem, bet ka viss, kas atbilst patiesībai, nav propaganda, kaut arī tās mašinērijā operē ar dažāda veida puspatiesībām, ierobežotām patiesībām un patiesībām, kuŗas izrautas no kopsakara. Autors noliedz, ka propaganda kalpo vienīgi uzskatu maiņas panākšanai. Faktiski tās mērķis ir pastiprināt jau pastāvošās tendences un cilvēku pamudināt uz attiecīgu darbību. Autors atzīst, ka intelektuāļi, varbūt, ir vispieejamākie modernās propagandas iedarbībai, jo viņi uzņem lielu daudzumu nepārbaudītas informācijas, jūtas spiesti ieņemt noteiktu nostāju katrā svarīgākā jautājumā un ir pārliecināti, ka spējīgi „spriest paši par sevi". Tādēļ viņiem „propaganda ir burtiski nepieciešama".

Šo grāmatu ieteicams izlasīt visiem, kuŗiem jāveic propagandas darbs, tāpat tiem, kas vairāk vai mazāk eksponēti propagandas iedarbībai.

AKL

LASĪTĀJU VĒSTULES

PĀRSPĪLĒTS VĒRTĒJUMS

LA 66. numurā ievietots Jāzepa Grodņa raksts „ASV politika Vietnamā". Rakstā autors apskata ASV rīcību Vietnamā no politiskā, militārā un saimnieciskā viedokļa. Varētu domāt, ka rakstītājs ir autoritāte visās minētajās nozarēs, tik kategoriski visi viņa spriedumi. Tā tomēr, laikam, nav, pavisam ne militārajā plāksnē. Reizē ar to rakstā izteiktos spriedumus nevar uzskatīt par objektīviem, un tā iznāk, ka rakstīts tikai pašas rakstīšanas dēļ.

Neuzskatu sevi par autoritāti nevienā no šīm nozarēm, kaut esmu par tām interesējies un sekojis politiskajiem aprakstiem dienas presē un žurnālos. Piemēram, žurnālā „Post" gandrīz katrā numurā lasāms kāds aktuāls S. Alsopa raksts par Vietnamu, un šis autors patiešām uzskatāms par autoritāti politiskās lietās. Viņa rakstos tomēr reti kad lasāmi, tik kategoriski spriedumi kādi ir J. Grodnim.

Ja var pieņemt, ka politiskā un daļēji arī saimnieciskā laukā zināšanas tiek iegūtas pieredzes ceļā, tad to gan nevarēs teikt par militāro lauku. Vai citādi visās valstīs pastāvētu kaŗaskolas, ja militāri lietpratēji izaugtu „paši no sevis" Tātad, vismaz militārie vērtējumi būtu atstājami tiem, kam šai laukā ir attiecīgas zināšanas.

Jāievēro arī tas, ka augstākā ASV militārā vadība kā mājās, tā arī Vietnamā saņem slepenā dienesta ziņojumus, kuŗiem var piekrist liela loma viena vai otra lēmuma pieņemšanā. Šie slepenā dienesta ziņojumi nav presei pieejami, un tā lasītāji par tiem vispār nav informēti. Tā pat lietpratējiem var būt grūtības pareizi novērtēt katru ASV militāro rīkojumu. Būtu tomēr pārāk naivi iedomāties, ka ASV militārajā un politiskajā vadībā ir tādi neprašas, kas nesaprot, ko dara, kā no J. Grodņa raksta noprotams.

Pret J. Grodņa rakstā uzrādītajiem ASV plūsiem politiskajā laukā nav ko iebilst, bet citādi ir ar pieminētajiem ASV politikas minusiem (īstenībā J. Grodņa rakstā minētie ir gan vairāk militāras dabas). Te citēšu no J. Grodņa raksta: „Minusi ir: a) cīņās iznīcināt amerikāņu armijas jaunos cīnītājus bez apdomas un žēlastības; b) iznīcina Vietnamas tautu (militāristus un civīlistus) ar nepareizas kaŗa taktikas lietošanu. Tādēļ nav jābrīnās, ka vietnamiešos budistu vadības iniciātīvā radies naids pret ASV un to palīdzību Dienvidvietnamai. Redzot noziedzīgi neefektīvo amerikāņu kaŗa taktiku pret komūnismu, Dienvidvietnamas tauta protestē un demonstrē pret to."

Iznāk, ka ASV militārā vadība Vietnamā ir nemākulīga, vienīgi zina, kā iznīcināt savus kaŗavīrus un nabaga vietnamiešus... Skan, it kā būtu izrakstīts no kāda komūnistu izdevuma, bet — tas ir J. Grodņa raksts. Arī budistu mūku propagandai un demonstrācijām bija citi iemesli, ko atzina arī amerikāņu žurnālisti, nevis „redzot noziedzīgi neefektīvo amerikāņu kaŗa taktiku pret komūnismu, Dienvidvietnamas tauta protestē un demonstrē pret to". Budistu mūki baidījās zaudēt savu politisko iespaidu, tādēļ organizēja demonstrācijas. Bet budistu mūki un nedaudzie līdzskrējēji vēl nav visa Vietnamas tauta, tāpat kā pašās ASV pret Vietnamas kaŗu demonstrējošie „bītņiki" vēl nav visa amerikāņu tauta. Ir taču skaidrs, ka arī te aizkulisēs ir kādi „bīdītāji".

Militārajā plāksnē J. Grodnis neredz gandrīz nekādu plūsu, ja neskaita amerikāņu kaŗavīru ietrenēšanu džungļu cīņām, kā viņš raksta. Galveno, ka komūnistu ekspansija ar cīņām Vietnamā ir apturēta, J. Grodnis neredz. Manuprāt, tieši tā ir visu cīņu jēga un nozīme, jo, atdodot Vietnamu, drīz varētu sagaidīt jaunu fronti tuvāk mājām un, varbūt, arī vēl neizdevīgākos apstākļos. Rakstot par amerikāņu armijas dzīvo spēku, J. Grodnis to apzīmē „.. ir tikai mazs pundurītis, salīdzinot ar sarkanās Ķīnas un Pad. savienības armijām". Tālāk: „Bet ASV šobrīd ir varenākais spēks pasaulē militārās technikas ziņā." Te arī pārspīlējums pārāk liels, jo ASV bruņotie spēki tomēr tāds pundurītis vien nav. Tikai skaits un techniski augstvērtīgais apbruņojums dod kopā to, kas ASV bruņotie spēki ir, ko arī J. Grodnis liecina, ka to apzinoties arī Maskava un Pekinga.

„Kas attur milzi uzspiest papēdi pundura galvai un izbeigt šo muļķīgo komēdijas cīņu?" jautā J. Grodnis. Par to jau tik daudz rakstīts amerikāņu dienas presē un žurnālos, ka nav gandrīz ko pieminēt. ASV visu laiku taču meklēt meklē iespēju iznīcināt komūnistu spēkus, kas varētu notikt, ja pēdējie no partizānu cīņas taktikas pārietu uz atklātām kaujām. Ka šāds pagrieziens bija arī jau vērojams, par to šāgada jūnija žurnālā „Post" J. Alsops ievietojis plašu rakstu ar vērtējumu. Protams, cīņās zaudējumi ir abās pusēs, un tā, liekas, būs tā nemākulīgā „amerikāņu jauno cīnītāju iznīcināšana bez apdoma". Partizānu cīņās ASV militārajiem spēkiem vienkārši nav iespējas ienaidnieku iznīcināt, jo nav noteiktas frontes. Vērojot savus nesamērīgos cilvēku zaudējumus, komūnisti varētu gan mēģināt atgriezties pie partizānu cīņu taktikas, un šādu iespēju arī apskata J. Alsops. Tas būtu jau ļaunāk.

Attieksmē uz J. Grodņa domām par saimniecisko plāksni resp. par internacionālo kapitālismu, neņemos neko spriest, jo neesmu šajos jautājumos iedziļinājies. Un negribu vērtēt to, ko pats neizprotu, lai nedotu galīgi aplamus spriedumus.

Sava raksta nobeigumā J. Grodnis aicina: „Atbalstīsim un demonstrēsim par ASV Vietnamas politiku, bet prasīsim turienes kaŗu izbeigt ātri un ar uzvaru! Pašreiz cīņas tiek vadītas tā, lai tās varētu turpināties pēc iespējas ilgāk. Visas pūles tiek veltītas, lai nenokautu tikpat kā beigtu pretinieku, bet ļautu tam pa visādiem aplinkus ceļiem un ar dažādiem atbalstiem stāvēt kājās un cīņu turpināt. Tādēļ mudināsim ASV ne cīņu izbeigt, bet tajā uzvarēt!"

J. Grodnis redz visur tik daudz minusu. Vai tad arī tie būtu jāatbalsta? Kā var cerēt uzvarēt bez zaudējumiem? Varēja gan gaidīt J. Grodņa vērtējumos mazāk pārspīlējumu, bet pār visām lietām — akadēmiskāku pieeju.

J. Ronis, Bramptonā

Eduarda Vingra viņete un ilustrācijas

(127. turpinājums)

Indrāne 25 gadus bijusi matēmatikas skolotāja ģimnazijā, visu līdzšinējo dzīvi pavadījusi Ventspilī. Viņu pazīst gandrīz katrs pretimnācējs. Tādēļ Indrāne nemaz nav jāfotografē, lai indentificētu.

Jau pēc pāris dienām viņai jāierodas kadru daļā.

„Jūs joprojām neesat labojusies," viņai tur uzbrēc čekists, kas pilda kadru daļas vadītāja uzdevumus. „Tās kapitālistu melu mācības apsēsta, jūs turpināt skriet uz baznīcu. Tur jūs bijāt arī pagājušā svētdienā!"

„Jā, biju baznīcā, jo ticu Dievam," atbild Indrāne, pat visai lepni. Viņai nenāk ne prātā zemoties šo plukatu priekšā un noliegt Dievu, — tā Indrāne man vēlāk teica, kad nākošo reizi apciemoju savu māti.

„Jūs nekaunāties mums to pat acīs teikt?" iekliedzas atkal pratinātājs. „Vai jūs patiešām iedomājaties, ka mēs padomju ģimnazijā cietīsim tādus antiņus? Skolotājs ir jaunatnes audzinātājs, bet kā jūs varat audzināt padomju skolu jaunatni, ja pati neesat brīva no šīs kaitīgās mācības?" —

„Viņš mani tincināja turpat 6 stundas," vēlāk stāsta Indrāne. „Es nemaz nevaru visu mūsu sarunu atkārtot, jo pratināšana bija briesmīga nervu pārbaude. Reizēm viņš dūrēm dauzīja galdu un izkliedza parastos lamuvārdus, tad atkal runāja tik pretīgi saldā balsī, mēģinādams mani pārliecināt atteikties no melu mācības un apliecināt, ka esmu progresīva un gatava sadarboties ar atbrīvotājiem. Reizēm viņš draudēja pat ar izsūtīšanu, notēlodams, kādā postā nonākšu kopā ar māti. Tad atkal slavināja un ieteica šo visprogresīvāko iekārtu pasaulē. Komūnisms drīzumā tik un tā valdīšot visās zemēs. Un pa starpām viņš arvien par jaunu lika man priekšā papīru parakstīšanai, uz kuŗa bija lasāmi tikai daži teikumi: Kapitālistu kalpi — melnsvārči mani ir maldinājuši. Izpērkot savus reliģiskos maldus esmu ar mieru strādāt pie jaunas matēmatikas grāmatas teksta uzdevumu sakārtošanas."

Indrāne uz brīdi apklust, lai nomierinātos, pretīgo sarunu atcerēdamās. Tad turpina:

„Runādams un draudēdams, viņš man arvien par jaunu pastūma priekšā šo papīru, es bīdīju atkal atpakaļ. Viņš pat piecēlās no galda, pārnāca manā pusē, paņēma manu roku un iespieda tajā spalvaskātu. Liekas, viņš būtu bijis gatavs kaut pats, tikai ar manā rokā iespiestu spalvu, uz papīra uzvilkt manu parakstu . . . Bet es pavisam apzināti viņa spalvaskātu nometu uz grīdas. Čekists to mierīgi pacēla un atkal skaidroja, skaidroja . . . Man ausis dūca, es viņa vārdus vairs nesapratu, bet viņš nelaida mani prom.

— Tas viss paliks tikai starp mums. Neviens nezinās, ka esat parakstījusi. Bet jūsu dzīve būs labāka, jūs strādāsit ar mums. Visi labi nopelna, kas neatsakās ar mums sastrādāties. Par grāmatu, kas iznāks ar Jūsu teksta uzdevumiem, jūs arī saņemsit honorāru. Labu honorāru! Jūsu vārdu ierakstīs pirmajās lapās, jums klāsies labi. — Tā turpināja kārdināt un pārliecināt mans mocītājs.

Visu laiku biju pretojusies tīri instinktīvi, vienīgi apzinādamās, ka katrs čekas priekšlikums ir nelietība. Bet tad iedomājos pajautāt, kādi tad tie teksta uzdevumi matēmatikas grāmatai īsti būtu. Viņš, domādams, ka pūles beidzot sāk vainagoties ar panākumiem, sāka gaŗi un diplomātiski skaidrot. Lai viņa gaŗo runu kaut tikai īsumā atstāstītu: man līdzšinējo matēmatikas uzdevumu vietā, kuŗos mēdz skaitīt ābolus vai ko tamlīdzīgu, būtu jāraksta, piemēram šāds: Kādā kolchozā bija vēl 50 muļķu, kas ticēja Dievam. Pateicoties partijas gādībai, 40 no tiem savu kļūdīšanos saprata un atzina, kļūdami par komūnistiem. Cik muļķu vēl palika?"

Indrāne atkal apklust. Arī man ar māti nav ko teikt.

Skolotāja Indrāne papīru atteicās parakstīt. Tagad viņa ir atlaista. Kā būs tālāk? Kadru daļas vadītājs teicis, ka viņa katrā laikā var atkal ierasties, ja visu pārdomājusi un gatava parakstīt to nieka papīrīti . . .

„Es sātanam savu dvēseli nepārdošu!" Indrāne arvien par jaunu atkārto.

Bet — kā dzīvot? Bezdarbnieku pabalsta padomijā nav, arī iekrāts nav nekas, jo to neviens no savas algas nespēj. Viņas māte ir slimīga, viņai jāatbalsta arī krustmāte. Kā to visu iespēt bez darba?

Dzirdēto Rietumu raidījumu ietekmē Indrāne tomēr ir optimistiska. Viņa pārdod vienu iekārtas gabalu no skaistā skolotājas dzīvokļa pēc otra, lai sagādātu iztiku.

Paiet nedēļas un mēneši. Nekas nenotiek. Un tad pienāk diena, kad Indrāne aiziet kādā krievu virsnieka ģimenē par kalponi. Viņas darba grāmatiņā ir kāds ieraksts, kas izskatās visai nenozīmīgs, bet katrs citas darba vietas kadru daļas vadītājs, kad Indrāne apvaicājas pēc darba, tūlīt zina mistisko skaitļu nozīmi un noraida. Darbs krievu ģimenē nav viegls, jo komūnistiski pārliecinātais virsnieks, labi zinādams, ar kādu cilvēku darīšana, Indrāni izmanto, kā vien varēdams. Viņas darba stundas nav normētas, bieži gadās, ka vēl ap desmitiem vakarā krievam atrodas kāds steidzams darbs. Arī svētdienas nav brīvas. Krievietes bērni ir izlaisti un netīrīgi. Ja Indrāne, vēlā naktī atlaizdamās savā lāviņā krievu dzīvoklī, gulamvietā atrod ezi, zemesvēzi, krupi vai ko citu, viņai jāklusē, jo ir tikai kalpone atbrīvotāja mājā, pie tam vēl tāda kalpone, kuŗai darba grāmatiņā neuzticamības ieraksts.

32.

PARTIJA AICINA

Esmu zaudējusi gandrīz visu, kas kādreiz piederējis, vienu tomēr esmu saglabājusi — savas grāmatas. Ja visas palikušās saliktu plauktos, vesela manas istabiņas siena, laikam, būtu pilna. Bet to nedrīkstu, jo visas grāmatas ir agrāko, ne komūnistu varas laika izdevumi. Tā manas mīļās grāmatas jau gadiem nīkst kastēs, kādos bēniņos vai pagrabā novietotas. Palaikam vienmēr esmu kādus sējumus izņēmusi, lai pati pārlasītu vai iemainītu lasīšanai pret citiem Latvijas brīvvalsts izdevumiem, kuŗu man pašai nav.

Uz Ventspili braucot, patukšajā koferī ieliku tikai dažus mīļākos sējumus, lai svešajā pilsētā tie aizstātu draugu trūkumu.

Reiz, pēc pabeigta dienas darba, izņemu grāmatas no kofeŗa un, domās iegrimusi, pāršķirstu, kad pie durvīm kāds klauvē. Domāju, kā jau it bieži bijis, ka mani meklē māsa, lai dabūtu pa rakstu pasūtināmajiem medikamentiem vai citas vajadzības dēļ. Tā kā dispanserā nodarbinātas vienīgi krievu māsas, nesteidzos grāmatas paslēpt.

(Turpinājums sekos)

Latviešu kokles

Arī mūsu dienās vēl notiek brīnumi. Es[...] tautas deju suģestējošai varai— tās kļuvušas neatņemama sastāvdaļa. Atsaucība jaundarbu[...] spējusi lielāko optimistu cerības. Tagad šie[...] vienojušies kokle. Ka tā iekaŗo latviešu sirdis[...] nami un sirsnīgā klausītāju atsaucība Ņujor[...] dātāju ansambļa līdzšinējos tautas dziesmu [...] Čikagā un Bostonā, tāpat lielā interese par [...] turneju, kas notiks ASV vidienes valstīs un [...] 8.–21. septembrim. Koncerti Kanadā notiks: [...] tembrī plkst 7.30 vakarā Parkdale Collegiate [...] iepriekšpārdošana DV grāmatnīcā Latviešu na[...] 921-7121) un Montreālā — 25. septembrī plkst. [...] te Pedagogique, Vestmont.

Pirmie latviešu kokļu svētki notika pērnā gadā 11. un 12. septembrī Filadelfijā. Šo svētku idejas autore Ilga Upmane atklāšanas vārdos citēja Latvju enciklopēdijas paskaidrojumu par kokli: „. . .stīgu instruments, ko vēl nesen pazina", norādot, ka kokļu svētku mērķis ir, lai latviešu mūzikas simbols — kokle — kļūtu atkal par dzīvu mūzikas instrumentu un lai nākotnes enciklopēdijās aiz kokles vārda nebūtu jālasa — „. . .ko vēl nesen pazina".

Šis mērķis nu sasniegts. Viena gada laikā kokle kļuvusi par dzīvu mūzikas instrumentu, kas derīgs ne vien pastrinkšķināšanai savam priekam, bet kā tautas dziesmu koncertu instruments spēj sajūsmināt arī klausītājus, un ne tikai latviešus vien. Ņujorkas kokļu un dziedātāju ansamblis viena gada laikā koncertējis patstāvīgi, piedalījies koncertos un kokļu spēles demonstrējumos pavisam 15 reižu. Vairākās pilsētās (Klīvlendā, Toronto, Vašingtonā) radušies jauni koklētāju ansambļi, kas arī savu prasmi jau rādījuši gan pašu tautiešiem, gan cittautiešiem.

Komponists Bruno Skulte bija pirmais trimdas skaņradis, kas nopietni pievērsās kompozicijām kokļu ansamblim un dziesmām kokļu pavadījumā. Viņa piemēram sekoja V. Baštiks, bet pie vairuma līdzšinējo koncertu dziesmu bija lasāms ansambļa vadītāja A. Jansona vārds. Tā nebija sevis izcelšana, bet vienkārši tādēļ, ka visi citi autori jau 100% bija programmā uzņemti. Tagad, viena gada laikā, stāvoklis krasi mainījies, jo darbus koklēm devuši komponisti prof. T. Ķeniņš, L. Apkalns, V. Bērzkalns, J. Norvilis un H. Pavasars, kuŗus visus atskaņos Ņujorkas kokļu un dziedātāju ansambļa drīzajā koncertturnejā. Būs arī jauni B. Skultes darbi.

„Burvju lokā" atradās pašu kokļu jautājums, jo šo latviešu instrumentu meistars K. Dravnieks nespēja apmierināt visus kokļu pieprasītājus, bet daži citi pasākumi kokļu gatavošanā neapmierināja nopietnākas prasības. Mūzikas instrumentu

meistars L. B[...] ņēmās kokles [...] nu solīja no[...] mās kokles [...] kāds tādu pas[...] kokli pasūti[...] fonds. Tālāko[...] noteica 180 [...] Coppera fond[...] kokļu sēriju [...] tās uzsākšana[...] zeminat uz [...] atkal kokle s[...] mu, jo pirmā [...] vis „iesala", k[...] bet to nespēja[...] gatavot. Tagad[...] kokļu sērijas [...] aizdevums a[...] mākās kokles [...] īpašām financ[...] Kokļu kvalitāt[...] jām pātur ans[...] Jansons, tās p[...] sambļa star[...] pirktas ASV [...] krastam" un K[...] li (ar Dr. J. [...] cību) ieguvis s[...] televizijas rai[...] arī pārraida [...] jumus un pied[...] dījumu, ja a[...] Eiropā.

Pēc Ņujork[...] janvāra konce[...] ASV skaņu p[...] tor prezidents [...] dāvāja ansam[...] ieskaņojumiem [...] Šīs plates ies [...] kumā, un kok[...] staigās pasaul[...] nēs arī pati [...] tautas dziesmu[...] tirgū ir latvieš[...] mas Harmonij[...] skanēja" ar ko[...] ansambļa un [...] mes (soprāns) [...] nors) ieskaņoj[...] tes un arī A. Ja[...] les mācības g[...] na" būs pērka[...] jas laikā. Var[...] kokles.

Ņujorkas ko[...] ansambļa līdz[...] ir ne vien sūr[...] bet arī lielas [...] jums. Pirmie k[...] ki Filadelfijā [...] ņējums un da[...] tautas" darba [...]

OTTO BERGMANSONS

Tikai k[...]

(1. turpinājums)

— Domāju, ka ne, — meitene atteica. A[...] šā spāniete Logina teica — nē. Tāpat maz[...] cūziete Terēze, omulīgā vāciete Luize un v[...] smaidīgā Šarlote no Izraēlas.

— Jūs, laikam, kaut ko sajaucāt, Juku[...] par to parunāsim vēlāk. Tagad pie darba.

Flekenšteina kundzes vienība ieslēdzās[...] tajā darba ritmā. Rakstāmmašīnu knakš[...] skaitļojamo ierīču tarkšķi nerimtīgi skanēja[...]

Nolāpīts! — domāja Jukums, nervozi [...] dams savus papīrus. Tādu izgāšanos! Un kas[...] vainīgs? Taču neviens cits kā misters Ull[...] lers. Atkal šis Ullenmullers! Jā, Jukumam[...] arvien skaidrāks: ja misters Ullenmullers [...] stāstījis jokus, tad arī viņam tagad nebūtu [...] ta.

Īsi pirms darba beigām Flekenšteina [...] pienāca pie Jukuma:

— Betija mani aicina izdzert ar viņu[...] kokteili tepat netālu bārā. Vai arī Jūs, Juku[...] lētos mums piebiedroties?

— Jā, protams. Ar lielāko prieku! — d[...] saucās Jukums.

— Tā ir laba vieta, tur apgrozas māks[...] un teātra ļaudis. Un jums būs dota iespēja [...] tīt savu stāstāmo vēlreiz — saprotamākā vei[...]

— Vai man, vai?

— Cerams, ka mazākā sabiedrībā tas v[...] labāk, — Flekenšteina kundze turpināja, it [...] kuma piezīmi nedzirdējusi. — Šoreiz mēs [...]

TVIJA

IENA, 1966. G. 27. AUGUSTS.

REDAKCIJA TORONTO.

— Alfrēds Vindels, 508 Palmerston nt.; tālr. 531—4533;

— Silvija Ancāne, sasniedzama re- 39;

Rūdolfs Noritis, 1749 Victoria Park rough, Ont.; tālr. 759—8076;

inis Podnieks, 26 Underhill Dr., Don —6933;

anis Zentiņš, 46 Lynd Ave., Toronto 8,

CIJA EIROPĀ:

44 Münster/Westf., Von Einem Str. 19.

uskriptus pēc vajadzības lainā. Ne- neuzglabā, bet uz vēlēšanos sūta at- tmārka (Kanadā) vai starptautiskais nēs). Ar autora vārdu vai iniciāļiem eiktās domas ir rakstītāja personīgs jumā atbilst arī redakcijas viedoklim.

SV un Kanadā — par mēnesi $1.50; mēn. $4.50; 6 mēn. $8.50; par gadu 5.00. Atsevišķa numura cena 20 centu.

sludinājumu dajā $1.60, bet tekstā 2.20 — $6.40 par 1 collas slejas telpu.

nostājas veidošana

Ellul, tādu, ko zināmi ļaudis radījuši Ran- savu nolūku īstenošanai. Propa- izde- ganda eksistē un uzplaukst; tā dol., ir tehnoloģiskās sabiedrības Si- Kon- āmas dvīne. Vienīgi tehnoloģis- ners, kā sabiedrībā iespējama šāda veida plašuma propaganda, kas mām būs pastāvīgi ar mums: tikai ar cilvē- propagandu, kas iespiedusies vi- elāks sās vietās, tehnoloģisko sabied- airāk rību var saturēt kopā un veici- ropa- nāt tās tālāko attīstību.

kom- Autors arī parāda, kādas izētas briesmas mums draud maldīgo vai domu dēļ, ka propaganda sastāv pasā- tikai no meliem, bet ka viss, kiev- kas atbilst patiesībai, nav propa- logis- ganda, kaut arī tās mašinērijā s ie- operē ar dažāda veida puspatie- Au- sībām, ierobežotām patiesībām var- un patiesībām, kuras izrautas no kurī kopsakara. Autors noliedz, ka r im- propaganda kaipo vienīgi uz- ši šā- skatu maiņas panākšanai. Fak- enoti. tiski tās mērķis ir pastiprināt ļvoju- jau pastāvošās tendences un cil- gan- vēku pamudināt uz attiecīgu ieeja darbību. Autors atzīst, ka inte- jauna lektuāļi, varbūt, ir vispieejamā- es no kie modernās propagandas ie- ētītā darbībai, jo viņi uzņem lielu š uz- daudzumu nepārbaudītas infor- ciālu mācijas, jūtas spiesti ieņemt no- t ko teiktu nostāju katrā svarīgākā jautājumā un ir pārliecināti, ka spējīgi „spriest paši par sevi". Tādēļ viņiem „propaganda ir rāde, burtiski nepieciešama".

aļas Šo grāmatu ieteicams izlasīt tēr- visiem, kuriem jāveic propagan- gal- das darbs, tāpat tiem, kas val- bija rāk vai mazāk eksponēti propa- saņē- gandas iedarbībai.

ā) AKL

eraksts, kas izskatās visai nenozī- citas darba vietas kadru daļas va- āne apvaicājas pēc darba, tūlīt aitļu nozīmi un noraida. Darbs v viegls, jo komūnistiski pārlieci- labi zinādams, ar kādu cilvēku izmanto, kā vien varēdams. Vi- as nav normētas, bieži gadās, ka vakarā krievam atrodas kāds Arī svētdienas nav brīvas. Krie- aisti un netīrīgi. Ja Indrāne, vēlā s savā lāviņā krievu dzīvoklī, gu- zi, zemesvēzi, krupi vai ko citu, r tikai kalpone atbrīvotāja mājā, kalpone, kurai darba grāmatiņā raksts.

32.

ARTIJA AICINA

usi gandrīz visu, kas kādreiz pie- ēr esmu saglabājusi — savas grā- alikušās saliktu plauktos, vesela siena, laikam, būtu pilna. Bet sas grāmatas ir agrāko, ne komū- izdevumi. Tā manas mīļās grā- nikst kastēs, kādos bēniņos vai as. Palaikam vienmēr esmu kā- musi, lai pati pārlasītu vai iemai- et citiem Latvijas brīvvalsts izde- an pašai nav.

braucot, patukšajā koferī ieliku kos sējumus, lai svešajā pilsētā u trūkumu.

beigtā dienas darba, izņemu grā- un, domās iegrimusi, pārskirstu, kāds klauvē. Domāju, kā jau it ani meklē māsa, lai dabūtu pa- ajiem medikamentiem vai citas kā dispanserā nodarbinātas vie- nesteidzos grāmatas paslēpt.

(Turpinājums sekos)

Latviešu kokles uzvaras gājiens

Arī mūsu dienās vēl notiek brīnumi. Esam bijuši liecinieki tautas deju sugestējošai varai— tās kļuvušas dziesmu svētku neatņemama sastāvdaļa. Atsaucība jaundarbu koncertiem pārspējusi lielāko optimistu cerības. Tagad šiem „brīnumiem" pievienojusies kokle. Ka tā iekaro latviešu sirdis, liecina izpārdotie nami un sirsnīgā klausītāju atsaucība Ņujorkas kokļu un dziedātāju ansambļa līdzšinējos tautas dziesmu koncertos Ņujorkā, Čikagā un Bostonā, tāpat lielā interese par šī rudens koncertturneju, kas notiks ASV vidienes valstīs un Kanadā laikā no 8.—21. septembrim. Koncerti Kanadā notiks: Toronto — 24. septembrī plkst 7.30 vakarā Parkdale Collegiate auditorijā (biļešu iepriekšpārdošana DV grāmatnīcā Latviešu namā vai arī pa tālr. 921-7121) un Montrealā — 25. septembrī plkst. 5 vakarā Institute Pedagogique, Vestmont.

Pirmie latviešu kokļu svētki notika pērnā gada 11. un 12. septembrī Filadelfijā. Šo svētku idejas autore Ilga Upmane atklāšanas vārdos citēja Latvju enciklopēdijas paskaidrojumu par kokli: „...stīgu instruments, ko vēl nesen pazina", norādot, ka kokļu svētku mērķis ir, lai latviešu mūzikas simbols — kokle — kļūtu atkal par dzīvu mūzikas instrumentu un lai nākotnes enciklopēdijās aiz kokles vārda nebūtu jālasa — „...ko vēl nesen pazina".

Šis mērķis nu sasniegts. Viena gada laikā kokle kļuvusi par dzīvu mūzikas instrumentu, kas derīgs ne vien pastrinkšķināšanai savam priekam, bet kā tautas dziesmu koncertu instruments spēj sajūsmināt arī klausītājus, un ne tikai latviešus vien. Ņujorkas kokļu un dziedātāju ansamblis viena gada laikā koncertējis patstāvīgi, piedalījies koncertos un kokļu spēles demonstrējumos pavisam 15 reižu. Vairākās pilsētās (Klīvlendā, Toronto, Vašingtonā) radušies jauni koklētāju ansambļi, kas arī savu prasmi jau rādījuši gan pašu tautiešiem, gan cittautiešiem.

Komponists Bruno Skulte bija pirmais trimdas skaņradis, kas nopietni pievērsās kompozicijām kokļu ansambliem un dziesmām kokļu pavadījumā. Viņa piemēram sekoja V. Baštiks, bet pie vairuma līdzšinējo koncertu dziesmu bija lasāms ansambļa vadītāja A. Jansona vārds. Tā nebija sevis izcelšana, bet vienkārši tādēļ, ka visi citi autori jau 100% bija programmā uzņemti. Tagad, viena gada laikā, stāvoklis krasi mainījies, jo darbus koklēm devuši komponisti prof. T. Ķeniņš, L. Apkalns, V. Bērzkalns, J. Norvilis un H. Pavasars, kuŗus visus atskaņos Ņujorkas kokļu un dziedātāju ansambļa drīzajā koncertturnejā. Būs arī jauni B. Skultes darbi.

„Burvju lokā" atradās pašu kokļu jautājums, jo šo latviešu instrumentu meistars K. Dravnieks nespēja apmierināt visus kokļu pieprasītājus, bet daži citi pasākumi kokļu gatavošanā neapmierināja nopietnākas prasības. Mūzikas instrumentu meistars L. Barnes Ņujorkā apņēmās kokles gatavot, bet to cenu solīja noteikt tikai pēc pirmās kokles izgatavošanas, ja kāds tādu pasūtinātu. Šo paraugkokli pasūtināja ģen. Goppera fonds. Tālāko kokļu cenu tad noteica 180 dol. gabalā, bet Goppera fondam garantējot 10 kokļu seriju un aizdodot naudu tās uzsākšanai, cenu izdevās pazemināt uz 125 dolariem. Un atkal kokle sagādāja pārsteigumu, jo pirmā 10 kokļu serija nevis „iesala", kā daži pareģoja, bet to nespēja pietiekami ātri izgatavot. Tagad izpirktas trīs 10 kokļu serijas un Goppera fonda aizdevums atmaksāts, jo turpmākās kokles firma gatavos bez īpašām financiālām garantijām. Kokļu kvalitātes kontroli joprojām patur ansambļa vadītājs A. Jansons, tās pasūtinātāmas ar ansambļa starpniecību. Kokles pirktas ASV „no krasta līdz krastam" un Kanadā. Vienu kokli (ar Dr. J. Melngaiļa starpniecību) ieguvis Štutgartes rādio un televīzijas raidītājs Vācijā, kas arī pārraida ansambļa ieskaņojumus un piedāvājis „dzīvu" raidījumu, ja ansamblis viesotos Eiropā.

Pēc Ņujorkas 1966. gada 23. janvāra koncerta noklausīšanās, ASV skaņu plašu firmas Monicipāl tor prezidents M. Stillmans piedāvāja ansamblim līgumu par ieskaņojumiem skaņu platēs. Šīs plates ies tirgū septembra sākumā, un kokles vārds nu apstaigās pasauli, reizē ar to skanēs arī pati kokle un latviešu tautas dziesma. Jau labu laiku tirgū ir latviešu skaņu plašu firmas Harmonija plate „Koklītes skanēja" ar kokļu un dziedātāju ansambļa un solistu T. Jaunzemes (soprāns) un A. Lidača (tenors) ieskaņojumiem. Abas platēs un arī A. Jansona kokles spēles mācības grāmata „Koklēšana" būs pērkamas koncertturnejas laikā. Varēs pasūtināt arī kokles.

Ņujorkas kokļu un dziedātāju ansambļa līdzšinējie panākumi ir ne vien sūra darba rezultāts, bet arī lielas ticības apliecinājums. Pirmie latviešu kokļu svētki Filadelfijā bija vēl tikai mīnējums un dažu „entuziastu no tautas" darba rezultāts, nebaudot ne mazāko „kultūras politiku" ievērību. Ansambļa ugunskristības 23. janvāra koncerta Ņujorkā priekšdarbos un riskā „prāta cilvēki" vēl negribēja būt iejaukti. Ansambļa dalībnieki tad nu bija tik neprātīgi un viņu ticība seno skaņu pasaules skaistumam tik liela un stipra, ka pasi uzņēmās arī koncerta tehnisko izkārtojumu ar visu materiālo risku. Šī ticība uzvarēja.

Pašreizējo koncertturneju rīko Latviešu biedrību sadarbības centrs. Koncerti notiks Indianapolē — 10. septembrī. Čikagā — 11 septembrī, Demoinē — 13. septembrī, Mineapolē — 14. septembrī, Milvokos — 15. septembrī, Kalamazū — 17. septembrī, Klīvlendā — 18. septembrī, Toronto — 24. septembrī un Montrealā 25. septembrī. Turnejas laiks ir par īsu, lai apmierinātu visus koncerta pieprasītājus citos latviešu centros.

Koncertturnejā piedalīsies solisti Tabita Jaunzeme (soprāns) un Torilds Barbins (baritons), ansambļa dziedātājas Austra Baumane, Alma Eglīte, Vita Ramane, Biruta Sūrmane, Valentīne Tropa, Ilga Upmane, Edīte Zeile un ansambļa koklētāji Mirdza Balode, Andrejs Jansons, Biruta Sūrmane, Alda Tālberga un Ilga Upmane. Ansambļa vadītājs Andrejs Jansons. Programmas sagatavošana ilgusi visu vasaru, mēģinājumiem notiekot pat trīsreiz nedēļā. Koncertturnejas mērķis ir popularizēt kokles spēli, iepazīstināt ar seniem dziedāšanas veidiem un mazāk pazīstamām tautas dziesmām, kā arī mūsu komponistu pavisam jaunām tautas dziesmu apdarēm, īpaši rakstītām kokļu pavadījumam.

Vērojot ansambļa nopietnību programmas iestudēšanā un darba lielo mērķtiecību, gribas droši teikt, ka plānotie koncerti iegūs jaunus cienītāju pulkus latviešu dziesmai un latviešu mūzikas pastarītei — koklei.

A. L.

Ņujorkas kokļu un dziedātāju ansamblis „Monitor" skaņu plates ieskaņošanas laikā: 1. rindā no kreisās: Ilga Upmane, Mirdza Balode, ansambļa vadītājs Andrejs Jansons, Biruta Sūrmane un Alda Tālberga; 2. rindā — Alma Eglīte, Austra Baumane, soliste Tabita Jaunzeme, solists Arvīds Līdacis, Vita Ramane un Valentīna Tropa. Rudens turnejā, kuŗā ansamblis apciemos latviešu centrus ASV un Kanadā (Toronto vietējās DV nodaļas sarīkojumā koncertēs 24. septembrī), A. Līdača vietā solists būs Torilds Barbins, bet kā dziedātāja klāt nāks Edīte Zeile.

Karola Dāle

AR ZELTA PURENĒM PIE STRAUTA . . .

Arvien man domās jākavējas
pie upes zaļā ielokā
un grīšļiem, skalbēm, vilku vālēm
un zelta purenēm pie strauta.

Vēl aizsaules nav dzīve skauta,
vēl esmes kamols ritinājas
un atmirdz rakstā dziparainā,
tik plakstā
reizēm migla zogas.

Kaut gaisos spāres maigas zib
un saules puķe logā liecas,
sirds senās mājās, mājās grib
pirms aizsaules nav dzīve skauta.
ar zelta purenēm pie strauta,

Rakstnieks — tautas audzinātājs

RAKSTNIEKU CĒLIENUS ČIKAGĀ UN TORONTO GAIDOT

Rakstnieku rīti,vakari vai cēlieni kļuvuši trimdirieku kultūrālās dzīves svarīga sastāvdaļa. Ja mums kāds tos atņemtu, mēs to sajustu kā neaizpildāmu robu.

Rakstnieku personīgā stāšanās publikas priekšā nodibina kontaktu ar lasītāju. Tādēļ nav brīnums, ka rakstnieku cēlieni vienmēr ir gaidīti un labi apmeklēti. Arī mūsu dzimtenē literārie rīti resp. vakari bija allaž labi apmeklēti. Un tomēr gribas apgalvot, ka tagad to nozīmība kļuvusi daudz lielāka. Toreiz šos sarikojumus apmeklēja tikai literāri ieinteresēta publika, t. i. cilvēki, kas savā ziņā jutās kā mājās mūsu diezgan kuplajā literātūras mežā. Turpretim tagad klausītāju rindās dzejas vārsmas un teorētiskos apcerējumus klausās arī tādi cilvēki, kas līdz šim, varbūt, vēl nevienu dzejas grāmatu nav lasījuši.

Neteiksim, ka mūsu caurmēra cilvēku literārās intereses svešumā būtu pieaugušas, bet nav arī tā, ka klausītāji pulcētos vienīgi gaŗlaicības dzīti, vai arī tāpēc, ka kā bēgļu nometnē mēdza teikt, „šovakar citur nav kur iet." Nenoliedzams ir fakts, ka visumā cilvēki izstiepj roku pēc grāmatas, vienalga, vai laika kavēkli, vai atbildi uz sasāpējušiem jautājumiem meklējot, vai gribā kaut ko mācīties, vai arī pusapzinīgā vēlmē pieskarties mūsu tautas gara avotiem. Rezultātā allaž lasītājs resp. klausītājs nāk pie rakstnieka ar zināmām gaidām un cerībām.

Rakstnieks vienmēr ir bijis ar savu tautu, savos darbos izsaka tautas neapjaustu domu un piešķilda savu laikmetu ar jaunām atziņām un ierosmēm. Paužot nākotnes idejas un pagātnes norises, rakstnieks ir nākotnes tulks un savas tautas audzinātājs, viņš modina tautas sirdsapziņu, skubina tautu censties pēc ideāliem; rakstnieks vienmēr graizījis un šaustījis tautas trūkumus, audzinājis gaumi un mācījis saskatīt zem lietu un norišu niecīgās virskārtas apslēptās mūžīgās un nemainīgās vērtības.

Kad gan tas bijis nepieciešamāk nekā mūsu dienās, kad visas līdzšinējās mērauklas šķiet kļuvušas nederīgas, visas cilvēces ideāli izbalējuši, viltoti un nodoti, visi labā un jaunā jēdzieni sajukuši. Bet cilvēki gluži instinktīvi jūt, ka ilgāk uz tik ļaundzīgas pamatnes nevar dzīvot, ka jāmeklē kādi ābolsti, un tāpēc viņi stiepj rokas pēc grāmatas un laikraksta, gaidu pilnām acīm raugās rakstniekos, kāri uztverdami katru viņu vārdu. Atliek tikai vēlēšanās, lai rakstnieki laudis nepieviltu, lai nevestu pie izsikušiem avotiem, bet rāditu ceļu no savtības, materiālisma, juteklības un baudu muklāja uz skaidrā, vienkāršā un godīgā gara ārēm, un dižās cilvēcības kalnu galiem.

Šķiet, mūsu rakstnieki apzinās savu sūtību un, atraudami sev atpūtas brīžus, ziedojas mūsu rakstniecībai, ticot savai misijai, ka latvietis var būt liels, izkopdams savu kultūru.

Svētdien, 4. septembrī, notiks rakstnieku cēlieni Čikagā un Toronto. Čikagā DV dienu ietvaros paredzētajā rakstnieku parādē savus darbus lasīs dzejnieki un rakstnieki — bijušie karaviri — Valža Krāslavieša vadībā, bet Toronto katoļu rakstnieku vakarā ierasties atsaukušies šādi ASV un Kanadas latviešu zinātnieki un rakstnieki: prof. Dr. H. Tichovskis, prof. Dr. J. Lelis (jaunās novelu un stāstu grāmatas „Ar lukturi" autors), Norberts Trepša, Helēna Laurinoviča, Biruta Senkēviča, Vl. Bojārs, J. Mozga u. c. Torontiešus ar saviem jaunākajiem darbiem iepriecināt apsolījies arī mūsu iecienītais rakstnieks Jānis Klīdzējs no tālās Kalifornijas. Šī ziņa pamatota uz J. Klīdzēja vēstuli rakstnieku cēliena organizētājam A. Batņam.

Apmeklēsim abas rakstnieku parādes, kuŗas, cerams, ne tikai atspoguļos rakstnieku un dzejnieku formas māku un dažādību, bet arī mūsu tautas nacionālo garu un dvēseli.

B. Senkēviča

Fr. Milta ciema kukulis mineapolicšiem

Pašreiz ir atvaļinājumu laiks, kad parasti neriko gleznu izstādes. Arī Fridrichs Milts Ņujorkā skaitās tādā kā atvaļinājumā. Bet mineapoliešu gleznotājs Arvids Drone, izmantodams savas dzīvesbiedres atvaļinājuma laiku, ar visu ģimeni bija devies apskatīt Ņujorku, kur, protams, apciemoja arī savu bijušo skolotāju („dipišu" laikā Libekā) Fr. Miltu. A. Drone pie Fr. Milta tikmēr ciemojās, kamēr viņu pieņnāja braukt līdz un savukārt apciemoties Mineapolē. Sākumā meistars gan pretojās, bet beldzot tomēr bija ar mieru drusku izvēdināties no Ņujorkas „smaceņa". A. Drones ierosmē viņš paņēma līdz arī klāstu gleznu ciema kukulim mineapoliešiem. Tā 20. un 21. augustā 33 Fridricha Milta darbi bija izstādīti Mineapoles un St. Paulas latviešu draudzes nama zālē.

Šo rindu autoram, kas nekad nav varējis nokļūt līdz Ņujorkai, šīs izstādes darbu klāsts bija tiešām lielisks ciema kukulis. Par to, ko redzēju šajā Fr. Milta gleznu skatē, gribētos izteikties pašā māksliniekā vārdiem: „Esmu palicis mūžīgais eksperimentētājs, kam tomēr pamatā Tilberga ievadītās reālisma tradīcijas, kas neļauj nevienam Latvijas mākslas akadēmijas absolventam pilnīgi atraisīties un aiziet no savām robežām. No tā, kā jūtu,

(Nobeigums 5 lpp.)

OTTO BERGMANSONS

Tikai kāda ikdiena

Stāsts

(1. turpinājums)

— Domāju, ka ne, — meitene atteica. Arī tumšā spāniete Logina teica — nē. Tāpat mazā francūziete Terēze, omulīgā vāciete Luize un vienmēr smaidīgā Šarlote no Izraēlas.

— Jūs, laikam, kaut ko sajaucāt, Jukum, bet par to parunāsim vēlāk. Tagad pie darba.

Flekenšteina kundzes vienība ieslēdzās parastajā darba ritmā. Rakstāmmašīnu knakšķi un skaitļojamo ierīču tarkšķi nerimtīgi skanēja telpā.

Nolāpīts! — domāja Jukums, nervozi kārtodams savus papīrus. Tādu izgāšanos! Un kas pie tā vainīgs? Taču neviens cits kā misters Ullenmullers. Atkal šis Ullenmullers! Jā, Jukumam kļuva arvien skaidrāks: ja misters Ullenmullers nebūtu stāstījis jokus, tad arī viņam tagad nebūtu jāstāsta.

Īsi pirms darba beigām Flekenšteina kundze pienāca pie Jukuma:

— Betija mani aicina izdzert ar viņu kādu kokteili tepat netālu bārā. Vai arī Jūs, Jukum, vēlētos mums piebiedroties?

— Jā, protams. Ar lielāko prieku! — dzīvi atsaucās Jukums.

— Tā ir laba vieta, tur apgrozas mākslinieki un teātŗa ļaudis. Un jums būs dota iespēja izstāstīt savu stāstāmo vēlreiz — saprotamākā veidā.

— Vai man, vai?

— Cerams, ka mazākā sabiedrībā tas veiksies labāk, — Flekenšteina kundze turpināja, it kā Jukuma piezīmi nedzirdējusi. — Šoreiz mēs būsim tikai divas dāmas, nebūs tik daudz jābaiļojas, — viņa vēl piebildā ar pavedinātājas smaidu.

Ko darīt? Jukums gāja līdz.

Soļodams siltajā maija vakarā starp abām dāmām Brodveja virzienā un izlikdamies jautrs un runīgs, Jukums pie sevis prātoja: divi tik izskatīgi sieviški, viens tumšs un otrs gaišs, ir kopā ar tevi, Jukum. Kā saules lēkts un vakara riets. Vareni! Bet tu pats esi tikai tāds paplacis dienas viducis pa vidu. Esi pilns ar visu ko, tikai ne jokiem. Jā, šie sieviški. Nu, tā tumšā savā brūnajā tērpā kā mālaina zeme, kas smagi aŗama un ecējama. Bet kas tik smagus zemes darbus strādās? Cita lieta tā otra zaļajā tērpā. Cik labi būtu tā pavāļāties zaļā pļavā, kas visa kā nosēta pienenēm. Un ikviena no tām tik pilna saules! Jā — saules. Gan ne Ņujorkas kvēpainā spožuma, kas vēl tagad vakarā še pilsētas centrā netīkami karsē dažādiem izgarojumiem pilno gaisu.

Drīz vien Jukums ar dāmām jau sēdēja kādas lepnas viesnīcas apakšējā stāva tikami atvēsinātajā restorānā. Saruna bija ievirzījusies nevainīgā virzienā par darbu un atvaļinājumu, un Jukums pūlējās, cik spēdams, to arī šajos ietvaros noturēt. Bet cik ilgi?

— Jūs, Jukum, esat mums kaut ko parādā, — Jukumam par nepatiku jau drīz vien ierunājās Flekenšteina kundze.

Cik viņai nevainīgas acis. Un kas par smaidu! — domāja Jukums. Sieviete, laikam, visjaukāk smaida tad, kad viņai padomā kāda nerātnība. Un Jukums atbildēja:

— Esmu gan, tas tiesa, bet neesmu vēl pietiekami iesilis. Ceru, ka pie otras glāzes veiksies labāk.

Viņi runājās par nesen redzētām kinofilmām un Brodveja mūzikāļiem. Pēkšņi Jukums kaut ko pamanīja un vienā mirklī pielēca kājās:

— Septiņi žuburi!

— Jukum, kas jums notika? — iesaucās Flekenšteina kundze. — Kādā valodā jūs runājāt?

Bet Jukums tikai blenza tai pašā virzienā. Kā tad, tas bija viņš! Šis pazīstamais matu cekuls telpas otrā galā pie bufetes. Pats misters Ullenmullers, neviens cits. Blakus kādai blondai dāmai ar augstu frizūru un diezgan pakailu muguru.

Bija tīri dabīgi, ka misters Ullenmullers atkal atradās Ņujorkā, jo šī bija viņa pēdējā atvaļinājuma diena. Pēc nedēļas nogales viņam jāsāk atkal strādāt. Jukums ātri aptvēra situāciju. Kā būtu, ja? . . . Nē, citas izvēles nemaz nebija. No šīm ziepēm kaut kā ar godu jāizķepurojas. Un Jukums pievērsās dāmām.

— Kāpēc lai stāstu es, ja še klāt ir joka autors, un ja ne pats autors, tad vismaz tas, kas man šo joku stāstīja? Turklāt man liekas, ka viņš ir labāks stāstītājs par mani. Lūk, tur! — Jukums pamāja uz bufetes pusi, tad atvainojās: — Tūlīt būšu atpakaļ!

Jukums vēl nebija sasniedzis misteru Ullenmulleru, kad pēdējais tā tuvošanos jau bija pamanījis. — Tūlīt būšu atpakaļ! — Jukums vēl dzirdēja mistera Ullenmullera vārdus, teiktus dāmai ar puskailo muguru, un tad izraudzītais glābējs ar izstieptu roku un platu smaidu jau apsveica Jukumu:

— Man mazs lūgums, Jukum, pavisam mazs lūgums. Bet paiesim mazliet sānis.

Misters Ullenmullers jau bija satvēris Jukumu pie elkoņa, stūma un bīdīja, un viņi abi soļoja kungu istabas virzienā. Tur misters Ullenmullers tūlīt uzrunāja Jukumu:

— Jukum, tu šodien saņēmi algu, vai ne? Ceru, ka varēsi man izlīdzēt un aizdot piecdesmit dolaru. Tikai līdz pirmdienai. Es tev būšu ļoti pateicīgs. Tu jau zini, es dzīvoju Bronksā, bet pēkšņi radusies situācija, ka šī nauda vajadzīga tūlit. Saproti, tūlīt!

— Neņem ļaunā, — ieinteresēts jautāja Jukums, — bet vai tam kāds sakars ar dāmu pie bufetes?

— Uzminēji! — norūca Ullenmullers. — Bet tas tikai tā, starp mums runājot. Es ceru, ka tu pratīsi šo manu atklātību pareizi novērtēt. Saku to tev tikai kā džentlmenis džentlmenim.

— Esi bez bēdām, — atsmēja Jukums. — Šie piecdesmit dolari, — Jukums iegrāba makā un pārskaitīja, — līdz pirmdienai ir tavi, ja vien tu savukārt arī man neatteiktos izdarīt mazu pakalpojumu. Tādēļ jau tevi uzmeklēju.

— Un tas būtu? — misters Ullenmullers raudzījās Jukumā.

— Pašreiz esmu dimbā, tev jānāk man talkā. Īsos vārdos Jukums atgādināja Ullenmulleram joku, kuŗu, tālāk pastāstot, pamatīgi saputrojis. Flekenšteina kundze un Betija nekā nesaprotot.

— Tātad, tu gribi, lai es šo joku izstāstu dāmām tavā vietā? — misters Ullenmullers ar ironisku smaidu vēroja Jukumu. — Vai tu arī zini no kā es pats šo joku pirmoreiz dzirdēju?

Jukums paraustīja plecus.

— Redzi, kādās mazās viesībās, tā uz rīta pusi, es šo joku dzirdēju tavas priekšnieces Flekenšteina kundzes stāstījumā . . . Varu iedomāties, cik tava piepūle viņu lieliski uzjautrināja . . .

— Kaut ko tādu gan nevarēju iedomāties, — Jukums apjuka.

— Protams, kā gan tu to spētu, — smējās misters Ullenmullers. — Tas nu viņai būtu divkāršs amizieris, redzot arī mani cīnāmies ar joku Betijas klātienē. Bet domāju, ka mēs galā tomēr tiksim. Atļauj tikai man rīkoties.

(Turpinājums sekos)

Fraternitas Lataviensis 40 gadu

Divdesmitā gadsimta trešais gadu desmits iezīmējās ar latviešu kultūras un akadēmiskās dzīves strauju uzplaukumu. Sevišķi rosīga bija studentu sabiedriskā dzīve ar daudzu jaunu korporāciju un citu studentu organizāciju dibināšanos. Latviešu jauniešu ilgas un cenšanās pēc izglītības varēja jo brīvi piepildīties, un studentu pieplūdums Latvijas universitātē bija tik liels, ka pastāvošās korporācijas vairs nespēja uzņemt savā vidū visus, kas vēlējās pievienoties trīs krāsu nesēju saimei. Tā pēc apmēram gadu ilga organizēšanas darba 28 Latvijas universitātes studenti 1926. gada 16. septembrī vienojās par jaunas korporācijas dibināšanu. Šīs korporācijas dibinātāju vairums nāca no Vilja Olava komercskolas abiturientiem, kuriem pievienojās studentu mediķu un juristu grupas. Jaunā korporācija, sekojot vēsturnieka Matisa Siliņa un korporācijas Lettonia filistra Dr. Jāņa Sandera ieteikumam, izvēlējās par savu vārdu senā Krustpils novada nosaukumu „Latava". Pievienojot latīnisko galotni, korporāciju nosauca Latavia, izvēloties krāsās melns-zils-zelts.

Vēlāk, sekojot dažu vecāko korporāciju norādījumiem, nosaukumu mainīja uz Fraternitas Lataviensis, bet krāsas uz melns-balts-zelts. Organizēšanas un izveidošanas darbā atzinība un pateicība pienākas korporācijai Lettonia, pie kuras jaunā korporācija garantēja savu komanu. Fraternitas Lataviensis augšana un veidošanās darbs bija jo sekmīgs un vainagojās ar uzņemšanu Prezidiju konventā 1928. gada novembrī. Tās locekļu skaits tad jau bija pieaudzis pāri simtam. Piezīmējams, ka 1940. gada jūlijā, kad komūnisti likvidēja korporācijas, šis skaits jau bija krietni pārsniedzis divus simtus. Fraternitas Lataviensis augšana vēl arvien turpinās arī tagad svešumā, un brīvajā pasaulē esošo locekļu skaits šobrīd jau atkal tuvojas pilnam otram simtam. Visā Fraternitas Lataviensis pastāvēšanas laikā kopš 1926. gada korporācijā uzņemti 332 studenti.

Pēc Fraternitas Lataviensis uzņemšanas Prezidiju konventā tās locekļiem sākās intensīvs un aktīvs darbs studentu sabiedriskajā dzīvē: Prezidiju konventā, Latviešu korporāciju apvienībā, Prezidiju konventa tiesā, Studentu padomē, žurnālā „Universitas" un citos studentu dzīves iestādījumos. Samērā plašā latavu literātu saime ar Leonīdu Breikšu, Ādolfu Sildi, Osvaldu Freivaldu, Teodoru Zeltiņu, Arvīdu Vinovski, Jāni Strautnieku u. c. nodibināja tuvas un draudzīgas attieksmes ar „Universitas", kuras turpinās vēl tagad ar Ādolfu Sildi kā bijušo un arī pašreizējo žurnāla galveno redaktoru un Robertu Bērziņu kā „Universitas" komisijas priekšsēdi līdz 1958. gadam.

Jo drīz pēc Fraternitas Lataviensis nodibināšanās darbību uzsāka arī Filistru palīdzības biedrība, kura jaunajai korporācijai sniedza lielu morālu un materiālu atbalstu. Sevišķi dzīvu interesi korporācijai veltīja goda filistri — Latvijas konservātorijas rektors prof. Jāzeps Vītols, kara ministrijas būvniecības pārvaldes priekšnieks ģen. Eduards Aire, kara ministrijas bruņošanās pārvaldes priekšnieks ģen. Jēkabs Ruškevics, izglītības ministrijas vidusskolu direktors Kārlis Ozoliņš, vidusskolu direktora palīgs Arnolds Čuibe, arodskolu direktors Pēteris Dobulis u. c. Trimdas laikā korporācijas saimei pievienojušies vēl četri goda filistri: Dr. iur et Dr. h. c. Miķelis Valters, Dr. hist. Jēkabs Ozols, mag. iur. Ādolfs Svenne un mag. iur. Jānis Klucis.

Pirmais komūnistu okupācijas gads un sekojošais otrs pasaules karš jūtami izretināja Fraternitas Lataviensis rindas. Komūnistu okupācijas gadā apcietināja, nogalināja vai deportēja 19 korporācijas locekļu, to vidū pirmo senioru Ādolfu Krauli un pēdējo brīvā laika senioru Kārli Kuddi. Kurzemes cietoksnī varoņnāvē krita leitnanti Alnis Bērziņš, Olģerts Cakars un Nikolajs Pauzulis, bet leitnants Pēteris Vabulis, kad Zviedrija izdeva mūsu karavīrus komūnistiem, labprātīgi šķirās no dzīves, lai nebūtu jāiet vergu ceļus.

Brīvībā izkļuvušie latavi uzsāka sazināšanos un organizēšanos tūlīt pēc otra pasaules kara beigām un tagad apvienojušies atsevišķu zemju kopās Austrālijā, Anglijā, Vācijā, Zviedrijā, ASV un Kanadā. Sevišķi spēcīga un rosīga izveidojusies Kanadas kopa ar galveno kodolu Toronto, kur pašreiz darbojas korporācijas globālais prezidijs ar senioru Elmāru Tauriņu. Toronto 3. septembrī arī notiks krporācijas 40 gadu svētku svinības ar svētku dievkalpojumu Sv. Jāņa baznīcā, svētku aktu turpat pēc dievkalpojuma un svētku balli Seaway Towers viesnīcā vakarā.

Atskatoties uz aizvadītajiem 40 gadiem, Frat. Lataviensis locekļi var būt lepni uz saviem panākumiem un sasniegumiem. Pulcējušies svētku svinībās dažādās pasaules zemēs, viņi solīs atkal uzticību savām melni-balti-zelta krāsām un devīzei „Pro patria, justicia, honore". Viņi nolieks galvas par tiem, kas aizsaukti viņsaulē, kam nav lemts vairs būt seno biedru vidū, kas smok vergu nometnēs Sibirijā un okupētajā dzimtenē. Dzīvie un brīvie latavi stiprinās sevī pārliecību un ticību gaišākai un labākai nākotnei.

Vivat, crescat, floreat Fraternitas Lataviensis in aeternum!

Roberts Bērziņš

Apbalvotie Kanadas DV šaušanas meistarsacīkšu dalībnieki: priekšā no kreisās — A. Dambenieks, J. Tesvins, J. Dambenieks, Irisa Lāma, Rita Lāma un E. Deklavs ar A. Deklava iegūto balvu; stāv — E. Vīškers ar A. Birznieka izcīnītajām balvām, A. Radziņš, A. Pīlādzis (virves vilcējs), A. Meldere, O. Jēkabsone, A. Ints ar cita vietā saņemtu balvu, Z. Upīte, A. Preiss un E. Puliņš.

FOTO: JAK

Protestēsim arī mēs!

Mūsu laikraksts nesen ziņoja par Kanadas simtgades komisijas piešķirumu komūnistu žurnāla „The Marxist Quarterly" redaktoram Stenlijam Reiersonam grāmatas „Canada, the unequal Partnership" publicēšanai.

Par šo simtgades komisijas lēmumu sašutuši valstiski domājošie kanadieši un uzsākuši protesta vēstuļu piesūtīšanu saviem pārstāvjiem parlamentā, laikrakstiem un radio raiditāļiem, protestējot par līdzekļu piešķiršanu šāda veida kanadiešu nācijas šķelšanas mēģinājumam. Protestu iesniedzis arī latviešu dzejnieks Ed. Freimanis, jo šāds simtgades komisijas lēmums arī latviešiem nav pieņemams.

Ievērojot neseno simtgades komisijas paziņojumu latviešu un pārējo mazo etnisko grupu vadībām, ka sākumā plānotos 5000 dolarus šo tautu izdevumiem par viņu gaitām un sasniegumiem Kanadā nevarēs piešķirt līdzekļu trūkuma dēļ, ir vairāk nekā dīvaini, ka tai pašā laikā līdzekļu netrūkst komūnistiskas propagandas izdevuma izdošanai. Šai sakarā būtu vietā arī latviešu visnoteiktākie protesti pret pretvalstisku izdevumu atbalstīšanu. Vēstules adresējamas ikviena iecirkņa pārstāvim parlamentā, var rakstīt arī lasītāju vēstules laikrakstiem.

Šai sakarā jāpiemin „The St. Julien Society" izdevums, kurš iznāk apm. reizi mēnesī un sniedz labu informāciju par parlamentāro komisiju debatēm un līdzīgām aktuālitātēm, kā sākumā minēto simtgades komisijas „pārskatīšanos", mudinādami savus lasītājus neturēt rokas klēpi, bet rīkoties nekavējoties un mērķtiecīgi, ja vēlas saglabāt drīvību Kanadai. Sv. Žiljēna apvienība uzmanīgi seko valdības lēmumiem un informē par tiem, kuri var interesēt ikvienu pretkomūnistiski noskaņotu pilsoni.

—ns

Lauksaimnieku biedrības jaunā vadība

Kā mūsu laikrakstā jau ziņots, Latviešu lauksaimnieku biedrības līdzšinējais valdes priekšsēdis E. Smiltnieks un viņa vietnieks N. Boriss atteikušies no amata pienākumiem un izstājušies no biedrības. Tādēļ 20. augustā A. Maizīša saimniecībā t.s. latviešu apvienu rīkoti ārkārtas biedru sapulce, kuru vadīja R. Liepiņš, bet protokolēja Z. Bukovskis. Sapulcē bija ieradušies 43 biedri, kā arī vairāki viesi no Toronto un ASV. Iepazīstoties un pārrunājot aizejošo amatpersonu atteikšanās rakstus, tajos izteiktos pārmetumus pārējiem valdes locekļiem un dažiem biedriem atzina par nepamatotiem un noraidīja.

Aizgājušo valdes locekļu vietā sapulce vienojās pieaicināt gada sapulcē ievēlētos kandidātus Z. Kursi un R. Geisleru, bet par valdes priekšsēdi vienbalsīgi ievēlēja līdzšinējo valdes locekli A. Vaivadu, pilnvarojot viņu turpmāk pārstāvēt biedrību arī LNAK padomē. Reizē ar to nolēma atsaukt pilnvaras biedrības līdzšinējam deleģētajam LNAK padomes loceklim E. Smiltniekam.

Sapulces tālākā gaitā pārrunāja biedrības turpmāko darbību un attīstīšanu uzlabošanu ar vietējo DV Druvas nodaļu, kas līdz šim ne katrreiz bija labas. Pārrunās par latviešu apriņķa abu organizāciju ciešāku sadarbību un dažādu sabiedrisku pasākumu saskaņošanu turpinājās arī grozīņu vakarā pēc sapulces. Kā abu organizāciju amatpersonu, tā arī biedru starpā sarunas risinājās draudzīgā noskaņā, liecinot par dziļo pārliecību, ka sadarbība ir vienīgais veids mūsu nacionāli sabiedriskā darba veikšanai. Grozīņu vakara dalībniekus ar solo priekšnesumiem iepriecināja A. Zomera.

R. N.

Vērtīgi koncerti nākošā sezonā

Līdzīgi iepriekšējiem gadiem, Toronto latviešu koncertapvienība arī 1966./67. gada sezonai noorganizējusi četrus vērtīgus koncertus. Koncertsezonu ievadīs ar Nujorkas latviešu apvienotā kora koncertu diriģenta Bruno Skultes vadībā. Šis koris radās, apvienojoties komponista Br. Skultes trim dziesmu vienībām: Nujorkas latviešu apvienotā kokas jauktajam un DV vīru korim. Apvienotajā korī piedalās arī koklētāju ansamblis un soleisti. Šādā sastāvā atskaņotu, arī Toronto koncertā dzirdēsim kora 15 gadu darbības atcerei veltīto Br. Skultes rapsodiju „Gaviņš". Bez tās programmā būs latviešu un cittautu komponistu izmeklētas dziesmas. Koncerts notiks 29. oktobrī plkst. 7.30 vakarā Parkdale Collegiate telpās, 209 Jameson Ave.

Pārējie trīs koncerti notiks Latviešu namā, kur 24. novembrī dzirdēsim apdāvināto jaunās paaudzes pianistu Artūru Ozoliņu. 20 gadu vecais pianists, kuru torontieši pazīst kā „brīnumbērnu", pašreiz gatavojas beigt studijas Mannes College of Music Nujorkā un ieguvis Kanadas mākslas padomes stipendiju. Jaunais mūzikis ieguvis dziļu mākslinieciesku izjūtu, spraigu pianista vērienu un spožu klaviatūras techniku. A. Ozoliņš biežī viesojies Toronto un Nujorkas radiofonos un kā solists uzstājies ar CBC, Londonas un Toronto simfoniskajiem orķestriem. Viņa koncerts Toronto latviešu sabiedrībai būs gaidīts notikums mūsu mūzikālajā dzīvē.

Nākošā gada 9. februārī paredzēts soprāna Irmas Kurmes koncerts ar brīvmākslinieci Veru Leinvēberi kā pavadītāju. Irma Kurme ar savu skaisto balsi un smalko māksliniecisko sniegumu ASV jau izpelnījusies nedalītu atsaucību kā latviešu, tā arī amerikāņu sabiedrībā. Torontiešiem šī būs pirmā reize viņu dzirdēt. Irma Kurme ir pirmā māksliniece, kas saņēmusi jaundibinātā Ādolfa Kaktiņa piemiņas fonda balvu.

Koncertsezonas nobeigumā 30. martā pirmoreiz Ziemeļamerikā viesosies Anglijā iecienītie māksliniekī — flautiste Maija Lielause, viņas dzīvesbiedrs vijolnieks Džeks Mekdugals (Jack McDougal un italiešu pianiste Marija Solimini. Kā M. Lielause, tā arī viņas dzīvesbiedrs ir Anglijas karaliskās mūzikas akadēmijas profesori un ievērojamās Londonas koncertzālēs kopā ar pianisti M. Solimini izpelnījušies kā klausītāju, tā arī mūzikas kritiķu atzinīgas atsauksmes. Toronto koncertam māksliniekī visus skaņdarbus izvēlējušies no latviešu komponistu kamermūzikas un solodarbu klāsta.

Līdzīgi iepriekšējiem gadiem, arī šogad visiem četriem koncertiem koncertapvienības valde izsniegs abonementu kartes, kas maksās 7 dol., bet studentiem 3,50 dol. Atsevišķas ieejas kartes cena katram koncertam noteikta 3 dol., bet tās varēs iegādāties pie kases vienīgi tad, ja abonementu skaits nepārsniegs maksimālo apmeklētāju skaitu. Kā zināms, pērnā gada koncertiem atsevišķas ieejas kartes bija dabūjamas ierobežotā skaitā. Abonementa kartes var pasūtināt pie koncertapvienības kasieres H. Pāvulas (149 Haileybury Dr., Scarborough, Ont.), pievienojot samaksu ar čeku vai pasta naudas pārvedumu, kas adresēts uz Latvian Concert Association Toronto vārda.

Toronto latviešu koncertapvienības valdes priekšsēdis ir prof. T. Ķeniņš, viņa vietnieks A. Purvs, sekretāres Edite Timermane un Rita Krastiņa, kasiere Hermine Pāvula, administrātore Aina Zichmane un abonementa lietu kārtotājs A. Kalviņš.

R. N.

Kanadas latviešu Katoļu dienu norise:

VISI SARIKOJUMI NOTIKS LATVIEŠU NAMĀ, 491 COLLEGE IELĀ, TORONTO.

SESTDIEN, 3. septembrī:

plkst. 10.30 KONGRESA ATKLĀSANAS AKTS ar V.E. bīskapa J. Rancāna, mons. Dr. K. Ruča un organizāciju pārstāvju piedalīšanos.
„ 12.00 KLKA vienību delegātu kongress.
„ 18.00 Kopīgas vakariņas delegātiem un viesiem.
„ 19.30 Saviesīgs vakars ar atspirdzinājumiem, loteriju un dejām.

SVĒTDIEN, 4. septembrī:

plkst. 1.00 Svinīgs dievkalpojums Newman kluba baznīcā, 89 St. George ielā.
„ 17.00 Katoļu rakstnieku cēliens ar J. Klidzēja, Dr. H. Tichovska un citu rakstnieku piedalīšanos no ASV un Kanadas.

PIRMDIEN, 5. septembrī:

Toronto latviešu katoļu draudzes lauku īpašumā „Mežciems" uzstādītā krusta iesvētīšana, ko izdarīs V. E. bīskaps J. Rancāns.

KLKA valde

TORONTO ZIŅAS

◐ Latviešu bridža spēles cienītājiem TLB valde noorganizējusi atsevišķu sekciju, kuras pirmā sanāksme paredzēta 9. septembrī plkst. 8 vakarā Latviešu namā TLB telpās. Visi interesenti aicināti ierasties.

◐ Paredzētā Vācijas latviešu filmoperatora V. Lēmaņa turneja Ziemeļamerikā ar filmu izrādi par Vācijas latviešu dzīvi atsaukta, jo V. Lēmanis šai laikā aizkavēts vācu televīzijas darbā. Reizē ar to izpaliks arī paredzētā filmu izrāde Toronto.

◐ Sv. Andreja draudzes koris, uzsākot 15. darbības gadu, kārtējos mēģinājumus atsāks 7. septembrī plkst. 8 vakarā Sv. Andreja baznīcas telpās. Kora vadība aicina pieteikties jaunus dziedātājus, kas vēlami visās balsīs. Gadskārtējais koncerts arī šai sezonā paredzēts pavasarī un būs veltīts 15 gadu darbības atcerei. Koncerta programmai iecerēti vairāki skaņdarbi stīgu orķestra pavadījumā. Koris apsolījis piedalīties arī 18. novembra svinīgajā aktā, bez tam paredzēti arī daži koncerti ārpus Toronto.

◐ Saulaines bērnu vasaras nometnē slēgs 28. augustā, bet pirms tam, 27. augustā plkst. 8 vakarā, notiks atvadīšanās ugunskurs ar priekšnesumiem un lāpu gājienu. Pašreiz Saulainē atsevišķā nometnē uzturas arī ap 100 vācu ev.-lut. draudzes bērnu.

◐ Autokatastrofā pie Pēterboro 19. augustā nogalināta 24 gadus vecā Violeta Morusa. Viņa bija ātrajā uz savu darba vietu Toronto. Nogriežoties uz 28. autoceļa, viņas mašīna sadūrās ar kādu apbraucošu automašīnu. Nelaiķi pārpelnoja 23. augustā Sv. Dzēmsa krematorijā, sēru aizlūgumu vadot māc. A. Čopam. Aizgājēja atstāj vecākus Portkolburnā, māsu Laumu Toronto un brāli Ojāru Manitobas provincē.

◐ Pēc 7 rosīgām darba nedēļām 20. augustā slēdza Sidrabenes bērnu vasaras nometni. Kopīgais nometnotāju skaits šogad bija 306, no tiem 54 bērnu dārzā. Lielākais nometnotāju skaits nedēļā bijis 161, bet mazākais 91, caurmēra skaits 123 nedēļā. Bez nometnes ilggadējā 32 cilvēku personāla šogad vēl peldēt nepratējus apmācija vidusskolu peldēšanas rekordists Viesturs Upāns, bet meitenēm rokdarbus mācīja Lilija Blūma. Skolotājs Ķilkuts no Nudžersijas, ASV, bija sagatavojis interesantus materiālus ģeografijas sacensībām. Nometnes nobeiguma balle notika 19. augustā, kurā par nometnes karalieni ievēlēja 14 gadu veco Dzidru Urdziņu no Toronto. Nometnotāji ar pieminas veltēm savukārt apsveica nometnes komandanti Kseniju Rasu, administrātori V. Pālenu un zēnu nometnes vadītāju A. Rubeni. 20. augustā Sidrabenes brīvdabas baznīcā notika nometnes slēgšanas dievkalpojums māc. A. Čopa vadībā, pēc tam atvadīšanās mielasts nometnes vadītājiem un darbiniekiem. Nometnes slēgšanas nedēļā bija 101 nometnotājs.

◐ Jaunatnes sporta svētkos Sidrabenē notika arī vasaras nometnes rīkotās mantu loterijas izloze, kas ambulances ēkas iekārtai deva 206 dol. atlikumu. Vēl joprojām neiznemti laimesti ir lozēm Nr. 1 (svečturis) un 38 (vāze un augļu trauks). Šo ložu īpašnieki laimestus var saņemt pie V. Pālenas, 40 Auburn Ave., Toronto 4, tālr. 533—4120.

◐ Sv. Andreja draudzē māc. A. Čops salaulājis Teodoru Ķeņģi ar Brigitu Mariju Hibneri, bet kristījis Kimu Barbaru Kapri, Antona un Skaidrītes meitu.

ANDREJSONS
APDROŠINA
463 — 7313

TORONTO
LATVIEŠU
KREDITSABIEDRĪBA
LATVIAN (TORONTO)
CREDIT UNION LIMITED

izdara visas parastās banku operācijas, izsniedz personīgos aizdevumus, maksā gadā 4% par krājnoguldījumiem un 3½% par summām čeku kontos, pieņem maksājumus par telefona, elektrības, gāzes un ūdens rēķiniem, pārdod naudas pārvedumus un ceļotāju čekus, piešķir aizdevumus pret nekustamu īpašumu pirmām hipotēkām.

491 College Street, Toronto 4.
Latviešu namā, telefons: 924-2775.
Laikā no 15. jūnija līdz 15. septembrim birojs atvērts pirmd. līdz piektd. no pl. 12—8 vakarā, bet sestdienās slēgts.
Kreditsabiedrības aktīvs 1966. gada 31. maijā bija $1.547.979,37.

Kanadas nocionālās izstādes dailamatnieku ģildes novietnē priekšu aušanu apmeklētājiem demonstrē arī latviešu dailamatniece Otilija Mežule (pa kreisi), kas uzņēmumā kādai interesentei izrāda savus darbus.

Foto: J. Ligers

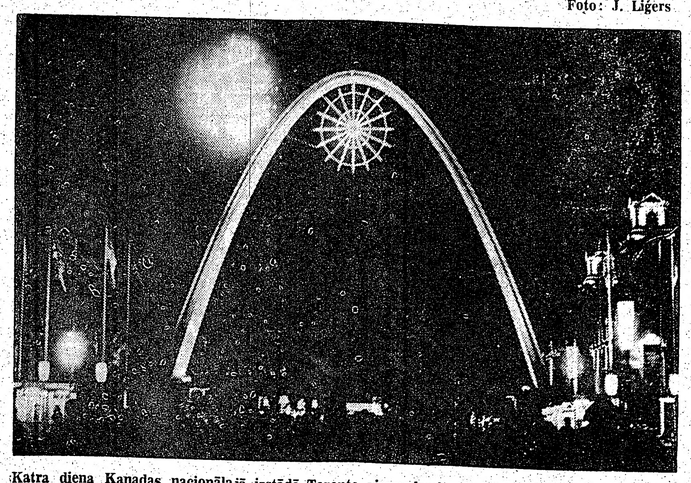

Katra diena Kanadas nacionālajā izstādē Toronto vienpadsmitajā vakara siundā beidzas ar uguņošanu. Uzņēmumā izstādes laukuma rietumu ieejas arka starmešu un raķešu gaismā.

Foto: J. Ligers

DV dienas aic

(Pārnesums no 1. lpp.)

Gleznu un dailamatniecības skati Conrad Hilton viesnīcas Normandie Lounge telpās 720 S. Michigan Ave. atklās plkst. 11 dienā. Izstādi vada mākslinieks Arnolds Šimanis, un tajā ar saviem darbiem piedalās E. Kalme, R. Veko, I. Bite, J. Bērziņš u.c. Izstādi atklās DV organizācijas pr-ks V. Janums. Dailamatniecības skati vada O. Ozoliņš, tajā piedalīsies ap 20 dailamatnieku.

Oficiālais DV dienu atklāšanas akts un sieviešu kopkoŗa koncerts notiks Mather High School telpās (5835 N. Lincoln Ave.) plkst. 1 dienā. Atklāšanas aktā ieradīsies BPLAs un ALAs pr-ks prof. P. Lejiņš un LNAK valdes priekšsēdis J. Niedra, kā arī citi centrālu organizāciju vadītāji. Koŗa virsdiriģenti — T. Ozoliņš un J. Zuika, vijoles solists — I. Ramiņš, pianists — V. Treimanis. Ieejas maksa 2,50 dol.

Teātŗa izrāde — A. Brigaderes luga „Lolitas brīnumputns" — sāksies plkst. 6 vakarā Mather High School telpās (5835 N. Lincoln Ave.). Režisore — M. Valtere, dekorātore — M. Gruzīte. Ieejas cenas: 2,50—3,50 dol.

Pirmās dienas izskaņā plkst. 9 vakarā Teutonia Club zālē (3730 N. Clark St.) notiks **jaunatnes un viesu saticksānās vakars,** kuŗu kārto pati jaunatne.

SVĒTDIEN, 4. SEPTEMBRĪ

plkst. 9 rītā Lutheran Memorial Church baznīcā (2500 W. Wilson St.) notiks kopīgs **luteŗāņu dievkalpojums,** kuŗā svētrunu teiks archibīskaps A. Lūsis. Dievkalpojumu vadīs prāv. J. Turks, piedaloties vietējiem mācītājiem. Dziedās apvienotais sieviešu koris. **Katoļu dievkalpojums** notiks plkst. 11,30 dienā Aglonas dievmātes baznīcā (1655 N. Rockwell St.). Dievkalpojumu vadīs Dr. St. Škutāns.

Rakstnieku parāde notiks pl. 12 dienā Conrad Hilton viesnīcas (720 S. Michigan Ave.) Beverley zālē. To vadīs dzejnieks Valdis Krāslavietis. Aicināti piedalīties un savus darbus lasīt rakstnieki karavīri M. Lorbergs, V. Pelēcis, E. Kalme, A. Rubulis, K. Zvejnieks, Edv. Mednis, O. Jēgens, E. Tūters, J. Rumpēters, E. Zirnītis, I. Batraks, A. Runģis un O. Cakars. No daudziem jau saņemta piekrišana. Otras daļas sākumā rakstnieks Jānis Klīdzējs lasīs referātu „Patiesās jūtas un skaistie vārdi". Rakstnieku parādi atklās Austrālijas DV valdes pr-ks J. Masulāns. Beigas paredzamas ap plkst. 2 pēcpusdienā.

Lielā junda ar vīru koŗa un simfoniskā orķestŗa koncertu notiks plkst. 4 pēcpusdienā Čikagas operā (20 N. Wacker Dr.). Virsdiriģents — Br. Skulte, koncertmeistars — prof. V. Ruševics, solists — baritons Dr. J. Kļaviņš, viesis — komp. J. Kalniņš. Ieejas maksa: 4—6 dol., balkonā 3 un 5 dol.

Plašā sarīkojumu virkne beigsies ar **svētku balli,** kas notiks plkst. 8,30 vakarā Conrad Hilton viesnīcas (720 S. Michigan Ave.) Grand Ball Room zālē. Balles sākumā paredzēts tautas deju uzvedums V. Dzelmes vadībā. Ieeja 5 dol.

Svētku apmeklētāji lūgti ievērot, ka visi atsevišķie sarīkojumi sāksies precīzi noteiktajā laikā. Kaŗa invalidiem un ASV bruņotajos spēkos iesauktajiem latviešu jauniekiem ieeja visos sarīkojumos brīva. Kaŗa invalidi lūgti savlaicīgi pieprasīt brīvbiļetes rīcības komitejai uz sarīkojumiem, kuriem paredzēta ieejas

DV DIEN
RĪCIBAS KO
ziņo, ka atsevišķ
mu kases būs at
nu stundu pirms
ma sākuma laika,
gas operā — vīr
simfoniskā orķe
certam 4. septem
se būs atvērta ja
rītā.

ne vien kaipos infor
sava vērtīgā satura
par jauku atmiņu
DV svētkiem. Svē
galv. redaktors ir
bergs. Izdevums bū
visās sarīkojumu vi
dol.

Bez tiešajā svētku
paredzētajiem sarīko
tiks arī dažādas
Pirmdien, 5. septemb

Pūc

DIŽĻ

Eiropas latviešu j
vienības (ELJA)
Beļģijas kūrvietā Ve
ja iepazīties (kas vi
zina) ar jaunu latv
ras „lietpratēju"—
ņu, kas Āchenas au
dē architektūru. Vi
par tematu „Latvies
literātūra". Par šī re
vērtību" liecina ats
das presē. Tā „Lond
aizsts, ka V. Ābolin
nav atreferējams, jo
bēdams sniegt kaut
citēja frazes bez lo
bas'. Vācijas laikra
ja" lasāms: „V. Āb
frazes bez loģiskas
tad pateica, ka latv
nās literātūras nav,
varētu savu referātu
liekas, bija vienīga
teikums viņa pr
Daži jaunieši bija
par viņa sniegumā
sašutuši, ka tas snie
viešu literātūras vārd
jorkas „Laikā" par š
rātu teikts: „Ļpatu v

FR. MILTA . . .

(Pārnesums no 3. lpp.)

arī neesmu aizgājis, kaut esmu tiecies uz ekspresionismu. Abstraktajai mākslai esmu par vecu, un vispār — galējībās man nav patikušas ne reālismā, ne kādā citā ismā." — Šos vārdus meistars teica, kad viņam piepildījās 50 mūža gadu. Tagad, pēc dažiem mēnešiem, Fr. Milts svinēs 60. šūpļa svētkus, taču ieprieks citētais, pirms 10 gadiem teiktais, tikpat labi varētu būt sacits arī šodien. To apliecināja arī izstādē skatāmie darbi.

Ieejot izstādē, bija patīkami skatīt lielu dažādību gleznu sižetos: tur bija figūru gleznojumi — akti, pusakti, portreti, tad ainavas, ziedi, klusās dabas un kompozīcijas. Dažādību rādīja arī darbu techniskais izpildījums — bija eļļas un pastelī. Visi izstādē skatāmie dar
ka Milts nav izvēlēj
ceļu, paklaujoties sv
ciju vējiem. Kaut ar
bu Milts pats nosau
strakcijām, piemēra
cija un kompozicija
sās dabas abstrakcija
saka, ka arī šajos p
jos darbos viņš nav
vu personīgo rokrak
pār visai raksturīgā
jāpieskaita liriska in
harmoniska noskaņa
Šīs izstādes izcilāk
„Sarkanā noskaņa",
pliknis", „Divas", „
vārda', „Noskaņa', „
lakatu' un „Profils z
cināja, ka Fr. Milts
pirmrindnieks trimd
gleznotāju saimē. To
ja arī prāvais pār
skaits.

Edvar

TO ZIŅAS

ieni- Upāns, bet meitenēm rokdarbus
ēju- mācīja Lilija Blūma. Skolotājs
pir- Kilkuts no Nudžersijas, ASV, bi-
sep- ja sagatavojis interesantus ma-
ešu teriālus ģeogrāfijas sacensībām.
sen- Nometnes nobeiguma balle no-
tika 19. augustā, kurā par no-
metnes karalieni ievēlēja 14 ga-
du veco Dzidru Urdziņu no To-
ronto. Nometnotāji ar pieminas
veltīm savukārt apsveica nomet-
nes komandanti Kseniju Rasu,
administrātori V. Pālenu un zē-
nu nometnes vadītāju A. Rube-
ni. 20. augustā Sidrabenes brīv-
dabas baznīcā notika nometnes
slēgšanas dievkalpojums māc.
A. Copa vadībā, pēc tam atvadī-
šanās mielasts nometnes vadītā-
jiem un darbiniekiem. Nometnes
slēgšanas nedēļā bija 101 nomet-
notājs.

● Jaunatnes sporta svētkos Si-
drabenē notika arī vasaras no-
metnes rīkotās mantu loterijas
izloze, kas ambulances ēkas ie-
kārtai deva 206 dol. atlikumu.
Vēl joprojām neiznemti laimesti ir ložēm Nr. 1 (svečturis)
un 38 (vāze un augļu trauks). Šo ložu īpašnieki laimestus var sa-
ņemt pie V. Pālenas, 40 Auburn Ave., Toronto 4, tālr. 533—4120.

● Sv. Andreja draudzē māc. A. Cops salaulājis Teodoru Ķeņģi ar Brigitu Mariju Hībneri, bet kristījis Kimu Barbaru Kapri, Antona un Skaidrītes meitu.

TORONTO
LATVIEŠU
KREDITSABIEDRIBA
LATVIAN (TORONTO)
CREDIT UNION LIMITED

izdara visas parastās banku operācijas, izsniedz personīgos aizdevumus, maksā gadā 4% par krājnoguldījumiem un 3½% par summām čeku kontos, pieņem maksājumus par telefona, elektrības, gāzes un ūdens rēķiniem, pārdod naudas pārvedumus un ceļotāju čekus, piešķir aizdevumus pret nekustamu īpašumu pirmām hipotēkām.

491 College Street, Toronto 4.
Latviešu namā, telefons: 924-2775.
Laikā no 15. jūnija līdz 15. septembrim birojs atvērts pirmd. līdz piektd. no pl. 12—8 vakarā, bet sestdienās slēgts.
Kreditsabiedrības aktīvs 1966. gada 31. maijā bija $1.547.979,37.

evišu aušanu apmeklētājiem de-
s uzņēmumā kādai interesentei
Foto: J. Liģers

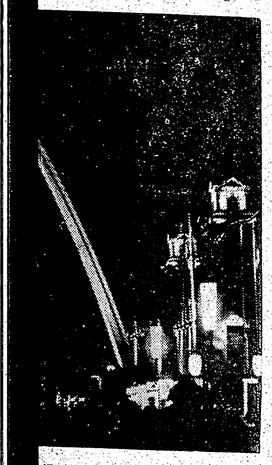

ja vakara stundā beidzas ar ugu-
r mešu un rakešu gaismā.
Foto: J. Liģers

DV dienas aicina un sauc

(Pārnesums no 1. lpp.)

Gleznu un daiļamatniecības skati Conrad Hilton viesnīcas Normandie Lounge telpās 720 S. Michigan Ave. atklās plkst. 11 dienā. Izstādi vada mākslinieks Arnolds Šīmanis, un tajā ar saviem darbiem piedalās E. Kalme, R. Veko, I. Bite, J. Bērziņš u.c. Izstādi atklās DV organizācijas pr-ks V. Janums. Daiļamatniecības skati vada O. Ozoliņš, tajā piedalīsies ap 20 daiļamatnieku.

Oficiālais DV dienu atklāšanas akts un sieviešu kopkoŗa koncerts notiks Mather High School telpās (5835 N. Lincoln Ave.) plkst. 1 dienā. Atklāšanas aktā ieradīsies BPLAs un ALAs pr-ks prof. P. Lejiņš un LNAK valdes priekšsēdis J. Niedra, kā arī citi centrālu organizāciju vadītāji. Koŗa virsdiriģenti — T. Ozoliņš un J. Zuika, vijoles solists — I. Raminš, pianists — V. Treimanis. Ieejas maksa 2,50 dol.

Teātŗa izrāde — A. Brigaderes luga „Lolitas brīnumputns" — sāksies plkst. 6 vakarā Mather High School telpās (5835 N. Lincoln Ave.). Režisore — M. Valtere, dekorātore — M. Gruzīte. Ieejas cenas: 2,50—3,50 dol.

Pirmās dienas izskaņā plkst. 9 vakarā Teutonia Club zālē (3730 N. Clark St.) notiks **jaunatnes un viesu satikšanās vakars**, kuŗu kārto pati jaunatne.

SVĒTDIEN, 4. SEPTEMBRĪ plkst. 9 rītā Lutheran Memorial Church baznīcā (2500 W. Wilson St.) notiks kopīgs **luterāņu dievkalpojums**, kuŗā svētrunu teiks archibīskaps A. Lūsis. Dievkalpojumu vadīs prāv. J. Turks, piedaloties vietējiem mācītājiem. Dziedās apvienotais sieviešu koris. **Katoļu dievkalpojums** notiks plkst. 11,30 dienā Aglonas dievmātēs baznīcā (1655 N. Rockwell St.). Dievkalpojumu vadīs Dr. St. Škutāns.

Rakstnieku parāde notiks pl. 12 dienā Conrad Hilton viesnīcas (720 S. Michigan Ave.) Beverley zālē. To vadīs dzejnieks Valdis Krāslavietis. Aicināti piedalīties un savus darbus lasīt rakstnieki kaŗavīri M. Lorbergs, V. Pelēcis, E. Kalme, A. Rubulis, K. Zvejnieks, Edv. Mednis, O. Jēgens, E. Tūters, J. Rumpēters, E. Zirnītis, I. Batraks, A. Runģis un O. Cakars. No daudziem jau saņemta piekrišana. Otras daļas sākumā rakstnieks Jānis Klīdzējs lasīs referātu „Patiesās jūtas un skaistie vārdi". Rakstnieku parādi atklās Austrālijas DV valdes pr-ks J. Masulāns. Beigas paredzamas ap plkst. 2 pēcpusdienā.

Lielā junda ar vīru koŗa un simfoniskā orķestŗa koncertu notiks plkst. 4 pēcpusdienā Čikagas operā (20 N. Wacker Dr.). Virsdiriģents — Br. Skulte, koncertmeistars — prof. V. Ruševics, solists — baritons Dr. J. Kļaviņš, viesis — komp. J. Kalniņš. Ieejas maksa: 4—6 dol., balkonā 3 un 5 dol.

Plašā sarīkojumu virkne beigsies ar **svētku balli**, kas notiks plkst. 8,30 vakarā Conrad Hilton viesnīcas (720 S. Mchigan Ave.) Grand Ball Room zālē. Balles sākumā paredzēts tautas deju uzvedums V. Dzelmes vadībā. Ieeja 5 dol.

Svētku apmeklētāji lūgti ievērot, ka visi atsevišķie sarīkojumi sāksies precīzi noteiktajā laikā. Kaŗa invalidiem un ASV brunotajos spēkos iesauktajiem latviešu jaunekļiem ieeja visos sarīkojumos brīva. Kaŗa invalidi lūgti savlaicīgi pieprasīt brīvbiļetes rīcības komitejai uz sarīkojumiem, kuŗiem paredzēta ieejas maksa.

DV DIENU RĪCIBAS KOMITEJA

ziņo, ka atsevišķo sarīkojumu kases būs atvērtas vienu stundu pirms sarīkojuma sākuma laika, bet Čikagas operā — vīru koŗa un simfoniskā orķestŗa koncertam 4. septembrī — kase būs atvērta jau plkst. 11 rītā.

"karšu iepriekšpārdošana resp. tiem sarīkojumiem, kuŗiem augšējā programmas uzskaitē minētas ieejas cenas. Biļetes visiem atsevišķajiem sarīkojumiem pasūtināmas pie rīcības komitejas galvenā kasiera I. Priedulāja (2912 W. Belden Ave., Chicago, Ill. 60647, U.S.A., tālr. HU9—2996) vai iegādājamas K. Ķezbera veikalā Čikagā (2727 N. Milwaukee Ave., tālr. DI2—2324).

CITA INFORMĀCIJA

DV dienu informācijas birojs būs atvērts, sākot ar 2. septembri plkst. 6 vakarā, Conrad Hilton viesnīcas priekštelpās. Še būs dabūjamas atsevišķo sarīkojumu ieejas kartes, svētku vadonis un iegūstama visa nepieciešamā informācija.

Iznāks arī īpašs svētku vadonis, kuŗā būs visu sarīkojumu sīka programma, dziedāto dziesmu teksti un notis, koŗu un tautas deju uzvedumu dalībnieku vārdi, daudzi fotoattēli un cita informācija. Tā svētku vadonis ne vien kalpos informācijai, bet sava vērtīgā satura dēļ kļūs arī par jauku atmiņu no lielajiem DV svētkiem. Svētku vadoņa galv. redaktors ir Fricis Grīnbergs. Izdevums būs dabūjams visās sarīkojumu vietās par 1,50 dol.

Bez tiešajā svētku programmā paredzētajiem sarīkojumiem notiks arī dažādas sanāksmes. Pirmdien, 5. septembrī, plkst. 10 rītā Čikagas latviešu namā (4146 N. Elston Ave.) notiks DV organizācijas centrālās valdes sēde. Turpretim 5. septembŗa vakarā paredzētā filmu izrāde par latviešu dzīvi Vācijā un I Eiropas latviešu dziesmu svētkiem Hamburgā nenotiks, jo filmoperātors V. Lēmanis darbu dēļ vācu televīzijā aizkavēts ierasties.

Sekojot tradicijai, ka visos lielajos latviešu sarīkojumos kopā sanāk arī rakstnieki un žurnālisti, arī DV dienu laikā paredzēta šāda draudzības sanāksme. Šoreiz tā notiks svētku lielajā ballē Čikagas-Milvoku preses kopas izkārtojumā. Draudzības sanāksmi vadīs Preses kopas viceprieksšēdis R. Čaks. Ielūgti visi rakstnieki un žurnālisti no tuvienes un tālienes. Iepriekšēja pieteikšanās nav vajadzīga, jo būs rezervēti galdiņi. Tuvāku informāciju sniedz Preses kopas vecākais Kārlis Ķezbers (tālr. DI2—2324).

Savā sanāksmē, piedaloties DV CV vanadžu nozares vadītājai M. Ķeņģei no Anglijas, Conrad Hilton viesnīcas Bell Air telpās 4. septembrī plkst. 11 dienā pulcēsies arī vanadzes.

DV dienas satikšanās brīdim izmanto arī bijušās K. Skalbes ģimnazijas Fišbachā (Vācijā) audzinātāji un audzēkņi, kas pulcēsies 3. septembrī. Tuvāku informāciju par šīs sanāksmes vietu un laiku sniedz Ilmārs Dumpis (504 N. Leamington Ave., Chicago, Ill. 60644, tālr. 287—3622).

Līdzekļu gūšanai DV dienu priekšdarbiem Čikagas DV apvienība ar svētku rīcības komiteju bija rīkojusi arī īpašu mantu loteriju, kuŗas laimētāji (ložu numuri) mūsu laikrakstā jau ziņoti. Tagad rīcības komiteja ziņo, ka atsaucība loterijai bijusi liela, tā izdevusies labi un devusi priekšdarbu veikšanai 1068 dol. atlikumu. Pateicoties visiem tautiešiem par šīs loterijas mērķu izpratni un ložu iegādāšanos, DV rīcības komiteja īpaši pateicas tiem 63 tautiešiem, kas samaksu atsūtīja pat pēc izlozes datuma. Tāpat rīcības komiteja pateicas mantu ziedotājiem loterijas vajadzībām — mākslinieka A. Šīmanim, Dagmārai Eizei, gleznotājam T. Riekstiņam, Ģirtam Puriņam, keramiķei O. Ozoliņai, daiļamatniecei M. Priedulājai, sudrabkalim A. Tellem, A. Vanagam, U. Vītolam, ASV DV valdei un Čikagas vanadzēm.

Maija Paegle ar uzslavu beigusi Nebraskas universitāti, iegūstot B.A. gradu vācu valodā un sociālās palīdzības darbā. Viņa turpinās studijas M.A. grada iegūšanai sociālās palīdzības darbā, bet pašreiz papildina vācu valodas zināšanas Heidelbergā, Rietumvācijā, Maija Paegle pieder pie Gaujmaliešu saimes.

Saliedē balsis Čikagai

SODIEN PĀR KONTINENTIEM BRĪVIEM SPĀRNIEM TU PLĪVO...

Kad saule parādījās virs koku galotnēm, atklādama savu gaišo un silto vaigu Gaŗezera nometnotājiem, Vēja kalnā 13. augusta rītā ieripoja vairākas vieglās automašīnas ar Daugavas vanadžu dziedātājām un viņu diriģentiem Teodoru Ozoliņu un Jāni Zuiku. Sieviešu ansamblī šo vietu kopmēģinājumiem iemīlojuši (arī pirmais mēģinājums notika turpat) kopš šāgada Līgosvētkiem, kad Vēja kalnā iedegās jāņugunis, Gaŗezera kalniem un lejām sasaucoties ar latvisko ligo.

Soreiz vanadzes bija sabraukušas no dažādiem novadiem, lai skančētu dziesmas un salieđētu balsis, kuŗas skanēs Daugavas Vanagu dienās Čikagā 3. un 4. septembrī. Bija patikami vērot, ar kādu jūsmu un priecīgu vaigu dziedātāji sāka savu kopmēģinājumu. Diriģents Jānis Zuika pirmais stājās viņu priekšā un iesāka ar J. Norviļa „Nost reiz metīšu" (E. Veidenbauma teksts), kuŗa mīļa un tuva vecākai pagaudzei, kas to kādreiz mācījusies skolas solā. Jūsmīgi un skaisti izskanēja arī J. Norviļa „Papardes zieds" ar liriķa J. Ziemeļnieka vārdiem. Pirmatskaņojumā DV dienās būs dzirdama prof. V. Dobrovoļska „Es nešaubos", kuŗa ar V. Hermanes tekstu dod patriotisku baudījumu. Kā nākošo dziesmu mēģināja arī vēl nedzirdēto kantāti „Vanaga piedzimšana", kuŗu komponējis viens no jaunākās paaudzes skaņražiem — Imants Raminš, izmantojot V. Krāslavieša allegorisko dzejojumu par bijušo kaŗavīru drūmo dzīvi Cēdelgēmā un DV organizācijas dibināšanu. Pats autors Čikagā spēlēs vijoles solo, klavierpavadījumu veicot Valdim Treimanim. Kad diriģents Teodors Ozoliņš iesāka Kreucera dziesmu „Šī ir tā Kunga diena", tā skanēja tik spēcīgi, ka likās, mēģinājuma telpas sienas trīc. Kā lūgšana skanēja prof. A. Ābeles jaunā dziesma „Bēgļa ilgošanās" ar Annas Zuikas tekstu, bet V. Ozoliņa „Vasara" ar V. Tomas tekstu deva īstu vasaras veldzi. Mēģinājums izskanēja ar J. Norviļa „Es tēvu zemei noliecos", kuŗas tekstā Andrejs Eglītis izteicis godbijību verdzinātajai dzimtenei.

Noklausoties vanadžu apvienotā koŗa mēģinājumā, droši var teikt, ka viņas ierindojamas augstvērtīgu dziedātāju ierindā.

Dosimies uz Daugavas Vanagu dienām, kas notiks 3. un 4. septembrī Čikagā, vērtēsim un priecāsimies par mūsu latviešu dziesmām, kas tuvas mūsu sirdīm. Tad arī dziedātāju un diriģentu prieks būs liels un viegli aizmirsīsies tās gaŗās stundas, kas atrāstas brīvajam atpūtas laikam, lai ziedotu kopības darbam svešumā.

Uz redzēšanos Daugavas Vanagu 20. gadsvētkos Čikagā!

R — A

Juris G. Prieditis Dibikas (Dubuque) universitātē Aijovā iegu-vis Bachelor of Science gradu bioloģijā un fiziskā audzināšanā. Viņš jau saistījies darbā Vašingtonas vidusskolā Dibikā, bet turpinās arī studijas maģistra grada iegūšanai.

Georgs Ķivitis, kas 1963. gadā jau pabeidza Toronto universitātes komerczinātņu un finanču fakultāti ar B. Com. gradu, šogad ar C.A. gradu beidzis arī Canadian Institute of Chartered Accountants fakultāti.

PŪCESSPIEGELIS

DIŽLITERATS VALDIS ĀBOLIŅŠ

Eiropas latviešu jaunatnes apvienības (ELJA) 13. kongresā Beļģijas kūrvietā Vestendā varēja iepazīties (kas viņu vēl nepazina) ar jaunu latviešu literātūras „lietpratēju"— Valdi Āboliņu, kas Āchenas augstskolā studē architektūru. Viņš referēja par tematu „Latviešu modernā literātūra'. Par šī referāta „lielo vērtību" liecina atskaņas trimdas presē. Tā „Londonas Avīzē" atzīts, ka V. Āboliņa sniegums nav atreferējams, jo „autors, grībēdams sniegt kaut ko modernu, citēja frazes bez loģiskas secības'. Vācijas laikrakstā „Latvija" lasāms: „V. Āboliņš citēja frazes bez loģiskas sakarības, tad pateica, ka latviešu modernās literātūras nav, kādēļ viņš varētu savu referātu beigt. Tas, iekšas, bija vienīgais loģiskais teikums viņa priekšnesumā. Daži jaunieši bija sajūsminā̆ti par viņa snieguma veidu, daži sašutuši, ka tas sniegts zem latviešu literātūras vārda." Un Nujorkas „Laikā" par šo pašu referātu teikts: „Īpatu vietu kā referents par rakstniecību sev nodrošinājis Valdis Āboliņš. Pēc viņa domām, latviešiem pēdējo 10 gadu laikā neesot radusies nekāda moderna literātūra, to varot vienīgi atrast „Laika" sludinājumu daļā."

Ar izdomas bagātību un lietpratību literātūras jautājumos Valdis Āboliņš pats sevi pārspēja paša organizētajā un vadītajā literārajā vakarā. Par to „Londonas Avīze", ziņojusi par V. Āboliņa famozo referātu, raksta: „Tikpat tukšs un neko neizteicošs bija V. Āboliņa rikotais literārais vakars. Sarikojuma telpā visi galdi, krāsnis, krēsli aptīti ar baltu papīru. Arī uz grīdas izlikts papīrs. Uz tā salīmēti bēru sludinājumi no latviešu laikrakstiem un uzrakstītas vairāk vai mazāk nesakarīgas vārsmas. Dalībnieki plēš papīru, mētājas ar „sniega bumbām", ietinas papīrā. Bija jaunieši, kas izteica domas, ka šādi vakari neiederas nopietnā sarikojumā, kāds ir ELJAs kongress." Papildinājumam citāts no „Laika": „Dažiem klātesošajiem šķita, ka skaļi nolasot šos nāves u. c. sludinājumus, esot iegūta brīniškīga atmosfaira un priekšstats par moderno literātūru." Vācijas „Latvija" šo sarikojumu attēlo šādi: „Naktī V. Āboliņa sarikotais jauno literātu vakars izteicās papīrā. Dalībnieki plēsa papīru, mētājās papīra bumbām, ietinās papīrā. Tā bija tā saucamā dzīvā māksla, kuŗā piedalās arī skatītāji." Kongresa dalībnieks P. Krūmiņš no Austrālijas šo sniegumu novērtēja vārdiem: „V. Āboliņa literārais vakars, kaut arī ar īpatām iezīmēm, neiederējās šāda veida sarīkojumā, kāds ir ELJAs kongress. Tam vajadzīga īpaša publika." Turpretim Ināra Kašvanfe no Vācijas atzina: „13 gadu ritumā ELJAS kongresa sniegumi kļuvuši šabloniski. Šāds moderns priekšnesums rada spriegumu un cilvēkus ierosina uz pārdomām."

Ko lai saka „Latvija Amerikā" par šo jaunā dižliterāta V. Āboliņa sniegumu un izdomu? Vispirms gribas jautāt, kas šim t. s. literārajam vakaram bija kopīgs ar literātūru? Ja Valdis Āboliņš zināšanu trūkumu latviešu literātūrā vēlējās aizstāt ar banālu oriģinālitāti, tad vajadzēja just vismaz pietāti pret mirušajiem tautiešiem, neārdoties ar sēru sludinājumiem, kuŗos bēdu sagrauzti piederīgie un noskumuši draugi sabiedrībai ziņo par mīļu cilvēku aiziešanu no šīs dzīves! Tik daudz takta sajūtas drīkstētu prasīt no architektūras studenta, kaut citādi viņa galva būtu pavisam tukša, pareizāk — pilna ar banālitātēm un piedauzībām!

Tomēr pārsteigta par V. Āboliņa oriģinālajām izdomām un modernismu „Latvija Amerikā" nav, jo atceras kādu it skandalozu gadījumu pirms vairākiem gadiem, kuŗā arī bija iejaukts, pat galvenajā lomā, Valdis Āboliņš. Sakarā ar Vācu tautas vienības dienu, kuŗu atzīmē katru gadu 17. jūnijā, atceroties Austrumberlīnes strādnieku sacelšanos pret komūnistiem, Āchenas augstskola bija rīkojusi īpašu sarīkojumu, kuŗu vadīja V. Āboliņš. Arī tas bija oriģinālitātes augstākais kalngals, jo studenti uz skatuves sabojāja klavieres, kaisīja miltus un taškījās ar krāsām, beigās nokļerējot arī publikas drēbes. Netrūka arī citu oriģinālitāšu, kuŗas gan prese apzīmēja par piedauzību un pat huligānismu. Presē sacēlās it liels sašutums par šo „lieliško" V. Āboliņa aranžējumu Vācu tautas vienības dienā, bet Vācijas latvieši dabūja kaunā sarkt, ka visa iniciātors bijis latvietis.

„Latvija Amerikā" vienmēr ar atzinību vērtējusi ELJAs darbu un aizstāvējusi Eiropas jauniešus pret nepamatotiem pārmetumiem, bet šoreiz tomēr nevar slēpt nepatīkamu izbrīnu par ELJAs vadības rīcību, pieaicinot tieši (taču jau labi pazīstamo) Valdi Āboliņu kongresā par referētāju un vakara vadītāju. Modernisms ir laba lieta, kaut dažiem tas arī nepatīk, bet V. Āboliņa oriģinālitāte un supermodernisms ir vienkārša piedauzība un balagans. Vai ELJA nedarītu pareizāk, ja no šāda modernista turētos tālāk, lai neļautu viņam nepatīkami šokēt sabiedrību? Ne jau tikai veči, kas „dzīvo pagātnē un jaunatni nesaprot", bet arī paši jaunieši, kā varēja redzēt Vestendā, šādu sniegumu nesaprata, nevēlējās saprast un pat nosodīja.

Lajs

FR. MILTA . . .

(Pārnesums no 3. lpp.)

arī neesmu aizgājis, kaut esmu tiecies uz ekspresionismu. Abstraktajai mākslai esmu par vecu, un vispār — galējībās man nav patikušas ne reālismā, ne kādā citā ismā." — Šos vārdus meistars teica, kad viņam piepildījās 50 mūža gadu. Tagad, pēc dažiem mēnešiem, Fr. Milts svinēs 60. šūpļa svētkus, taču iepriekš citētais, pirms 10 gadiem teiktais, tikpat labi varētu būt sacīts arī šodien. To apliecināja arī izstādē skatāmie darbi.

Ieejot izstādē, bija patikami skatīt lielu dažādību gleznu sižetos: tur bija figūru gleznojumi — akti, pusakti, portreti, tad ainavas, ziedi, klusās dabas un kompozicijas. Dažādību rādīja arī darbu techniskais izpildījums — bija eļļas un pasteļi. Visi izstādē skatāmie darbi liecināja, ka Milts nav izvēlējies vieglāko ceļu, pakļaujoties svešo abstrakciju vējiem. Kaut arī pāris darbu Milts pats nosaucis par abstrakcijām, piemēram „Abstrakcija un kompozicija" un „Klusās dabas abstrakcija", tomēr jāsaka, ka arī šajos pusabstraktajos darbos viņš nav zaudējis savu personīgo rokrakstu, kuŗam par visai raksturīgām īpašībām jāpieskaita liriska intimitāte un harmoniska noskaņa.

Šīs izstādes izcilākie darbi — „Sarkanā noskaņa", „Pelēkais pliknis", „Divas", „Meitene bez vārda', „Noskaņa', „Meitene ar lakatu' un „Profils zaļā" — liecināja, ka Fr. Milts joprojām ir pirmrindnieks trimdas latviešu gleznotāju saimē. To apstiprināja arī prāvais pārdoto darbu skaits.

Edvarts Tūters

SAVIENOTAJĀS VALSTĪS

MILVOKI

● Kā mūsu laikrakstā jau ziņots, kādreizējais Latvijas meistaršāvējs un leģendārais frontes cinitājs Žanis Butkus savu 60. dzimšanas dienu bija spiests pavadīt slimnīcā. Tādēļ draugu sveicienus un kopīgo vešli — Arnolda Šimaņa gleznu Milvoku DV apvienības vadība V. Aparjods, E. Peniķis un V. Zālītis viņam pasniedza tikai 20. augustā. E. Peniķis jubilāru apveltīja arī ar Demoinas DV apvienības šaušanas sporta sekcijas atsūtīto piemiņas balvu — dekorātīvu bronzas plāksni ar iegravētu veltījumu. Gavilnieku slimnīcā rakstveidā bija sveicis Komitejas Latvijas brīvībai pr-dis V. Hazners, ASV DV valde, Kanadas DV valdes pr-dis E. Krūka (ar Tonijas Krūkas dzejoļa veltījumu), Latviešu virsnieku apvienība un daudzi draugi un paziņas.

LOSANDŽELOSA

● Kaut Holivudā nekad netrūkst tūristu, to vidū arī latviešu no dažādām pasaules malām, taču pavisam tālu ciemiņu ierašanās vietējos latviešus arvien jo sevišķi iepriecina. Ievērojams viesis darba nedēļas nogalē būs Austrālijas latviešu ev.-lut. baznīcas pārvaldes priekšnieks un Melburnas latviešu draudzes gans prāv. Arnolds Grosbachs, kas līdz uz Latvijas baznīcas vadītāju globālo konferenci Ņujorkā, bet pa ceļam viesosies māc. E. Caunes ģimenē Losandželosā. Izmantojot šo retō izdevību, Dienvidkalifornijas latviešu ev.-lut. draudze 4. septembrī plkst. 11 rītā draudzes baznīcā riko dievkalpojumu, kuŗa ciemiņš teiks spredīki. Pēc tam draudzes dāmu komiteja klās kafijas galdu. Prāv. A. Grosbachs sniegs arī referātu. Iespējams, ka ceļā uz DV dienām Čikagā, Losandželosā iegriežas arī Austrālijas DV valdes pr-dis J. Masulāns.

M. V.

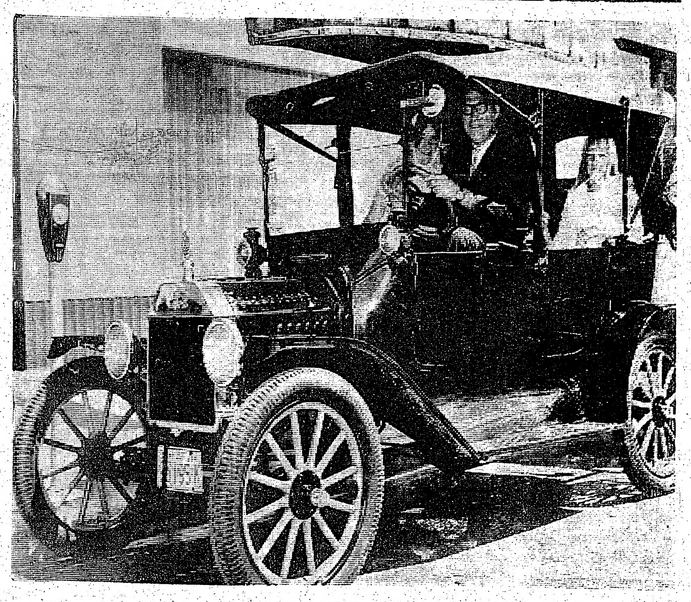

CEĻĀ UZ EXPO 67

Šajās dienās Gunjarda ģimene no Toronto uzsāka ceļojumu apkārt pasaulei 1915. gada Forda automašīnā. Degvielu izdevumus šim pasaules apceļojumam sedz Shell sabiedrība. Gunjardi cer, ka ar lielo līkumu apkārt pasaulei nākošā gada aprīlī ieradīsies Montrealā, lai piedalītos pasaules izstādes atklāšanā.

Foto: A. Kalniņš

TOWN & COUNTRY
REAL ESTATE LTD.
V. PALMA PĀRSTĀVIS
377 Glengarry Ave.. Toronto 12, tel. 782-7246

NEMAKSĀJIET VELTI IRI. IZMANTOJIET MŪSU IZDEVĪGO KREDITĒŠANOS UN MAZĀS IEMAKSAS. IEPERCIET PASI SAVUS ĪPAŠUMUS!

Danforth — Broadview: atsevišķa 8 istabu dubultķieģeļu māja, 2 virtuves un garāža. Kopīgā cena $21.500, iemaksa $4500, atlikums uz vienu atkl ātu 10 gadu obligāciju.

Avenue Rd. — Deloraine: atsevišķs 5 istabu dubultķieģeļu bungalovs, ūdens - eļļas apkure un garāža; kopīgā cena $19.500.

Eglinton — Vinona: jauna dubultķieģeļu 3 dzīvokļu māja, ūdens - eļļas apkure, garāžas iespēja. Īpašums bez parādiem.

UZTICAMIEM MĀJU PIRCĒJIEM PALĪDZAM IZTRŪKSTO[illegible] VISU NAUDU IEMAKSAI SAGĀDĀT BEZ GALVINIEKIEM UZ 6 GADIEM UZ VISIZDEVĪGAKIEM NOTEIKUMIEM. ZVANIET MUMS NESAISTOŠAI INFORMĀCIJAI. MĀJAS LIELĀ IZVĒLĒ VISA PILSĒTA.

KANADAS BAZNĪCAS

TORONTO

Archibīskaps A. Lūsis, 50 Dewson St., Toronto, Ont., tel. LE 6—2510.

Sv. Jāņa draudze, tel. 921—3327, 200 Balmoral Avenue, Toronto 7.

28. augustā, plkst. 11 dievkalpojums baznīcā.

3. septembrī, plkst. 11.30 korp. Frat. Lataviensis 40 g. dibināšanas atceres dievkalpojums; bīsk. A. Lūsis, māc. T. Vēdzele un māc. J. Strautnieks.

4. septembrī, plkst. 11 dievkalpojums. Mācītāji Teodors Vēdzele (Omahas latv. draudze) un Jānis V. Strautnieks no Čikagas (žurnāla „Ceļa biedrs" redaktors.).

11. septembrī, plkst. 11 Kapu svētki latviešu kapu jaunākā nodalījumā.

Māc. A. Cops, 70 Scarboro Rd., Toronto, Ont., tel OX 9—3331

Toronto Sv. Andeja baznīcā.

Svētdien, 28. augustā, pl. 11 dievkalpojums Andreja baznīcā

Svētdien, 11. septembrī, pl. 11 Kapu svētki.

Augustā mācītājs runājams piektdienās no pl. 5—7 Andreja baznīcā. Steidzamos gadījumos sazināties pa tālruni — 699-3331

Māc A. Briedis, 44 Marilyn Cr., Toronto 16, tel. PL 7—2739.

Toronto Austrumu ev.-lut. latviešu draudzes dievkalpojumi notiek Sv. Barnaba baznīcā, 361 Danforth Ave.

28. augustā plkst. 2 p.p. dievkalpojums Sv. Barnaba baznīcā.

HAMILTONA

Māc. E. Pavasars.

Hamiltona, Latviešu ev. - lut. Gustus draudze 18 Victoria Ave. N.

No pirmdienas, 22. augusta, līdz piektdienai, 26 augustam, no plkst. 10 pr. p. līdz 12.30 dienā vasaras skola baznīcā. Visi bērniņi aicināti.

28. augustā, plkst. 11 brīvdabas dievkalpojums Mednieku un makšķernieku īpašumā Lielupē.

LONDONA

Māc. J. Prauliņš, 22 Academy St., Apt. 3, St. Catharines, Ont., tel. MU 5—5098.

Londonas latviešu ev.-lut. draudze. Trisvienības lut. baznīcā, Oxford un Colborne St.

28. augustā plkst. 1.30 pēcpusdienā dievkalpojums.

SV. KATRĪNAS

Sv. Katrīnu latviešu ev.-lut. draudze Kristus lut. baznīcā, 140 Russel Ave.

18. septembrī pl. 3 p.p. dievkalpojums. Māc. J. Prauliņš.

NIAGARA

Niagara Falls (Ont.) latviešu ev.-lut. draudze anglikāņu Sv. Jāņa baznīcā 580 Portage Road

4. septembrī pl. 2 p.p. dievkalpojums. Māc. J. Prauliņš.

MONTREALA

Māc. A. Voitkus, 3438 Rosedale Ave., Montreal 28 P. Q. Tel. HU 9—3224.

Montrealas latviešu ev. - lut. Trīsvienības draudze Sv. Jāņa baznīcā, 4845 Marcil Ave.

28. augustā dievkalpojums baznīcā plkst. 7 vakarā.

4. septembrī dievkalpojuma nebūs.

11. septembrī plkst. 1.30 p.p. dievkalpojums un Bībeles stunda.

18. septembrī plkst. 1.30 p.p. dievkalpojums un svētdienas skola.

25. septembrī plkst. 1.30 p.p. dievkalpojums un Bībeles stunda.

2. oktobrī plkst. 1.30 p.p. Pļaujas svētku dievkalpojums un svētdienas skola.

Prāv. Viesturs Sēfers, 471 Coolbrook Ave., Montreal 29. P. Q. Tel. 484—8394. Sv. Pāvila ev.lut. latviešu draudze Montrealā.

LA ATSEVIŠKI EKSEMPLĀRI
DABŪJAMI
O. ANDERSONA
DELIKATESU VEIKALĀ
26. Market St., Hamilton, Ont.,
kā arī
„NORTHLAND
GROCERY"
120 Barton St. E., Hamilton, Ont.

Lūdzu klausaities latviešu pusstundu „Brīdis ar Dievu" savā 11. gada gājumā — katru svētdienu no pl. 10.30 — pl. 11 rītā. Vilnis 1350 — Ošavas raidītājs. Tālrunis 261—4218 A. Lakšmanis, 106 Dorset Rd., Scarborough.

28. augustā, plkst. 11 no rīta, dievkalpojums Tērvetē.

TORONTO BAPTISTU

draudzes dievkalpojumi svētdienās, plkst. 4 p.p. un trešdienās plkst. 8 Bībeles vakari Walmer Road baznīcas telpās.

TORONTO MISIONE

Toronto latviešu misiones kārtējie dievkalpojumi notiek sestdienās, plkst. 8 vakarā — 106 Dorset Road, Scarboro. Stop 19.

„Sauciens no Golgātas"

Radioraidījumi katru svētd. pl. 3.45 p.p. uz viļņiem 1270. Adrese: P.O. Box 285. Station „K" Toronto 12, Ont

ASV BAZNĪCAS

NUJORKA

28. augustā dievkalpojumi: pl. 10 Jonkeru baznīcā māc. R. Zariņš un pl. 11 nometnē māc. A. Ozols, piedalās skauti un gaidas.

ČIKAGA

Latviešu ev.-lut. baznīcas Sv. Pāvila draudze — 1648 So. 11 th Ave., Meivudā.

Čikagas latviešu ev.-lut. Ciānas draudze, 5015 W. Ferdinand St.

28. augustā pl. 10 rītā dievkalpojums ar dievgaldu. Māc. A. Rautenšilds.

AURORA (ILL.)

420 Dawners Place, Mūsu Pestītāja baznīcā.

28. augustā pl. 3 p.p. Lincoln Memorial Park kapos novada kapu svētki ev.-lut. Ciānas draudzei.

DETROITA

Sv. Pāvila ev.-lut. draudzes dievkalpojumi notiek katru svētdienu plkst. 12.30 Holy Trinity ev.-lut. baznīcā, Maxwell un E. Warren Avenues, pie Van Dyke. Turpat plkst. 11 notiek Latviešu skola un bērnu dārzs. Baznīcas, skolas un grāmatu galda tālr. WA 2—2248. Māc. V. Līventāls tālr. WE 3—9326.

28. augustā, plkst. 12 Kapu svētku dievkalpojums Woodlawn kapsētā, 27. sekcijā. Lietus gadījumā — kapellā pie ieejas vārtiem.

4. septembrī, plkst. 11 dievkalpojums.

ANN ARBORA

Dievkalpojumi Redeemer lut. baznīcā 1368 Pauline Blvd.

BOSTONA

Latviešu ev.-lut. Trīsvienības draudzes kapu svētki Getzemanes kapos 28. augustā, plkst. 3 pēcpusdienā. Dievkalpojuma baznīcā nebūs.

LOSANDZELOSA

Dienvidkalifornijas latviešu draudze—2450 Griffin Ave., L.A. Cal. 90031, māc. E. Caune, tālr. PO — 98679.

4. septembrī, plkst. 11 dievkalpojumā spredikos prāvests A. Grosbachs no Austrālijas, piedalīsies mācītājs E. Caune. Pie ērģelēm Velta Barviks. Pēc dievkalpojuma baznīcas zālē kafijas galds ar tālā viesa referātu. Visi mīļi ielūgti.

OKLANDE

Centrālā luterāņu baznīcā, 215 Ridgeway Ave.

28. augustā, plkst. 11 dienā kapu svētki Mountain View kapsētas Tower baznīcā 5000 Piedmont avenijā. Dziedās no dziesmu grāmatām.

SAKRAMENTO

Sakramento, Sv. Krusta ev.-lut. baznīcā, 45 un H ielā.

BURLINGEMA. (KAL.)

Burlingemā, Lutheran Church of the Good Shepherd. 301 Burlingame Ave.

Kas grib Latvijai palīdzēt, „LATVIAN LITERATURE?" tas to popularizē. Vai Jūs esat saviem draugiem uzdāvinājuši prof. A. Rubuļa

Tālvaldis Kļaviņa

Eiropas mozaīka

CEĻOJUMA PIEZĪMES

XIII

Nama otrā stāvā ir grāmatnīca, kurā bieži varēja sastapt Lazdiņa kungu un kundzi — „Latvian, Teach Yourself Books" autori. Šī grāmata, droši vien, noderēs dažam labam mūsu jauneklim un jaunavai... Grāmatnīcā daudz grāmatu, aiz bīdāmām stikla durvīm. Mazliet tālāk ir „Londonas Avīzes" redakcija. Pa kāpnēm vēl augstāk kāpjot, ir pāris dzīvokļu; vienā galā vannas istaba ar vienu no visielākajām vannām: tajā var peldēt kraulā. Arī krāni ir milzu formātā, un ūdens šļācas kā no Rumbas Ventā.

☆

No Trafalgaras laukuma stūriem skats itin jauks; sāku pat domāt, ka Londona ir glīta, jo neoklasicisma stila celtnes saskaņojas tīri labi. Nacionālajā galerijā daudz retumu: vesela istaba ar Rembranta eļļas gleznām vien. Te paresti ir drūzma. Pat 17. gadsimta celtnes ar ievērojamo Rena (Wren) Sv. Paula katedrāli priekšgalā norāda, ka angļi arī architektūrā toreiz neapskurba ar baroka un rokoko stila stukatūru. Rezultātā grūti ir atšķirt 17., 18. un 19. gadsimta celtnes. Taču vēlākā laikmeta stilam klāt nācis vēl grandiozs mērogs,— tā Rīdženta (Regent) iela ar liekto fasādi aizgriežas acij tīkamā panorāmā.

☆

Teita (Tate) galerijā var sajūsmināties par nebeidzami daudzām un ģeniālām Ternera (Turner) ainavām, jūras skatiem. Slavenais marinists ir neizsakāmi virtuozs akvareļos, tos papildinādams ar biezāku temperas krāsu; krāsu pasāžas un toņu modulācijas viz zeltaini dzeltenas un gaisīgi sārtas. Ne par velti Terners esot dienām ilgi ieslēdzies savā studijā pie jūras, lai pēkšņi atvērtu slēgus un pilnīgi pārdzīvotu gaismas staru simfoniju...

Pikadilli ielā un sāpielās ir daudz mazāku galeriju. Vienā bija lieliska Noldes un Klē (Klee) darbu izstāde, citur kādreizējā romantiķa un tagadējā modernista Viktora Pasmora (Passmore) darbu klāsts.

Lielajā vasaras izstādē redzami ļoti daudzi pašreizējo mākslinieku darbi. Visumā tie labi noskaņoti, ar mazāk ekstrēmiem nekā Vācijā. Meslus impresionismam dod daudzi, atceroties gaismu un ēnu rotaļas, plenēru un atmosfairiskus efektus: vietumis ierodas maza rezignācija, krāsas kļūst mēļas un aizplivurotas. Šo īpašību dēļ angļu māksla tuvāka latviešu mākslai nekā piemēram vācu vai amerikāņu (protams, ar izņēmumiem!). It sevišķi akvareļos šur tur redz vēl agrāko laiku angļu akvarelistu skolas ietekmi — labi un kārtīgi pludinātu darbu precīzi definētās ēnas un apjomus.

Īpatā veidā no izstādes caurmēra atšķirās skotu tautības mākslinieku darbi: te redzēja spilgtus zaļos, sarkanos, neapvaldītus ekspresionisma paraugus ar savu daļu brutālitātes un primitīvisma.

★

Britu mūzejā daudz atrakciju: vispirms jau jāmin „Lorda Elgina marmori", labi izvietoti lielā zālē, rekonstruējot Parteonona abus pedimentus un lielisko frīzi, bez tam vēl metopes, kur lapidu un kenturu cīņas simbolizē Grieķijas uzvaru pār Persiju, Pēc tam, kad Partenonu 1684. gadā sapostīja turku—venēciešu karā, šī visskaistākā templa skulptūras un bareljefus pārvietoja uz Londonu, Atēnām, Parīzi un Romu. Tieši Britu mūzeja skulptūras ir sevišķi grandiozas. Cik grandiozi aizjāj jātnieki uz zirgiem nebeidzamajā Partenona frīzē!

Otrā stāvā bija interesanta slavenu gleznotāju zīmējumu un skiču izstāde: cik apbrīnojami veikli ar zīmuli rīkojies Botičelli, Rembrandts, Tripolo. It sevišķi renesanses mākslinieku zīmējuma līnijas ir apskaužami veiklas: ar pāris vilcieniem uzvilkts aulojošs zirgs ar jātnieku, kas vicina šķēpu... Bibliotēkā daudz ievērojamu tekstu — viduslaiku lūgšanu grāmatas un bībeles, rotātas ar zeltu, sarkanu un zilu, neiespējami cilpinotā rokrakstā, glīto ķeltu rakstu ieskaitot. Viens no visskaistākajiem bija Sv. Marka attēls no Āchenas sprediķu grāmatas, datēts 9. gadsimta sākumā.

Izejot no Britu mūzeja, var pārliecināties, cik Londona apkvēpusi ar sodrējiem: kolonnu kapitāli ir reizē gaiši un melni. Gaišās vietas lietus nomazgājis, bet stateniskās vietas piesūkušās ar melnu krāsu. Liekas, ka baltās daļas būtu uzkrāsotas... Mazliet tālāk ir krievu grāmatu veikals. Nekas, laba vietas izvēle...

★

Londonā ir daudz indiešu — turbānus redz visādās krāsās, tāpat sievietes sarī tērpos mana uz katra soļa. Dažos rajonos austrumnieki ir pat pārākumā un bieži viņu uzvešanās ir angliskāka nekā angļiem pašiem. Bet vai tā nav arī ar latviešiem? Vispār — likās, ka latvieši Anglijā atgādina angļus, latvieši Vācijā līdzinās vāciešiem u. t. t. Vai vainīgs būtu klimats? Frizieri un drēbnieki? Attiecīgās zemes gaiss? Jeb vai vienkārša piemērošanās apkārtnei, ko daži sauc par asimilāciju? Protams, ar turbānu galvā arī var lieliski asimilēties.

★

Kā tad! Gandrīz aizmirsu: katram viriešim, kam patīk redzēt un meditēt par meiteņu kājām, Londona šodien ir paradīze. Te isajos „mini" svārciņos staigā lielumlielais vairums labi izvirpotu meiteņu. It sevišķi ap Pikadilli laukumu, ejot pa Šaftsberija ielu, maisoties pa Soho jeliņām, var skatīt gaišā dienas laikā visinteresantākos kāju apveidus, biežī tērptus baltā vai mežģinoti gaišā zeķē. Svārku īsums sasniedz pusstilbu un neretī iet vēl augstāk.

Arī viriešiem mdes, sevišķi zēniem, ir ar lieliskām rūtotām biksēm, veclaicīgiem svārkiem. Modē arī ādas mēteļi un jakas, bez tam vēl „op" šachgaldiņa līkumainām plaknēm nosēti lietusmēteļi. Arī garmatainie zēni mudž visos stūros, bet, paskatoties uz kājām, tos var atšķirt no meitenēm. Citur Eiropā, kur valkā zilos dunguriņus, zēni un meitenes dzied „bitļu" dziesmu: „Vai viņš ir meitene jeb viņa zēns?"...

☆

Pie DV pagrabiņa bāra ir divi angļi, pajauni, lepni uz savu anglisko (nevis britu) izcelsmi. Saku, ka esmu no Kanadas. Ak tā, tad jau es esot „britu subjekts". Atbildu, ka nemaz, tikai Kanadas pilsonis. Viņi netic un pastāv pie sava. Saku, ka pasē nav ne vārda, ka esmu „britu subjekts". Izvelku pasi. Šie skatās ilgi, pētī, beidzot pagriež pret gaismu un ierauga ūdenszīmē kroni: abi smaida. Neizšķirtas derības. Vēlāk viens no viniem man izskaidro, ka esot pilnasiņu anglis no senseniem laikiem. Varot to pierādīt. Redzu, viņam nepatīk, ka Londonā tik daudz neangļu. Taču alus garšo mums visiem, un angļu pašu Achila papēdis ir demokratija. Ar tās palīdzību var angļiem sasiet rokas kā lauvām transā. (Bet pamodies angļis skries pakaļ ar lietussargu un Derbija cepuri...)

Pie Dauninga ielas 10. numura glūn bars tūristu: ar kamerām rokās tie gaida, kad atvērsies durvis un iznāks kāds ministrs. Daži gaida visu dienu. Svētdienas pēcpusdienā runātāju stūrī Haidparkā var redzēt veselu tipu galeriju. Iekarsis īrs, pakāpies uz podija, sludina: „Nogāzt britu imperiālistus, kas ar saviem supertirgiem pārpludina Īriju..." Kāda piedzērusies angliete ar pasirmiem matiem grib runātāju dabūt zemē, bet mierīgā policista elkonis ir priekšā un sievieti lēnām novāc sāņus. Te kāds ebrējs ar gariem matiem sludina jaunu reliģiju, viņam fotogēniska seja. Gribu apzvērēt, ka šo vīru esmu redzējis kādā filmā, kurā vajadzīgi tipi ar sulīgām sejām. Kāds bocmanis ar blondiem matiem un sārtu ģīmi stāsta par streika nozīmi un ar dūri kaut ko zīmē gaisā. Ārpusē pie sētas kādas 2 jūdzes nosētas ar amatieru gleznām, rokdarbiem. Te var redzēt visu, parasti gan diletantu darbiņus,— aktus, puķes un zirgus...

(Nobeigums sekos)

K. RANGA
SKAŅO UN LABO KLAVIERES.
Zvanīt vakaros 463-9613, Toronto

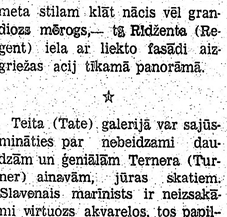
PUĶU VEIKALS
Venus
Ziedi un ziedu sakārtojumi visām vajadzībām
Piegādā Lieltorontō robežās un pārsūta uz visām pilsētām brīvajā pasaulē. 231 Roncesvalles Ave., tālr. LE 4—4645, Toronto, pēc darba LE 3—4037.
S. PUTNIŅS

IEGĀDĀJIETIES SKOLAS GRĀMATAS
JAU LAIKUS LATVIEŠU SKOLAI!

ABĒCE un lasāmgrāmata 1. klasei	$3.00
A. Širmaņa — Mana tēvu valoda 3. kl.	$1.50
M. Gaides — Tēvu valodas mācība	$1.60
A. Ozols — Jaunās derības stāsti 3. un 4. kl.	$1.50
A. Andersones — Augsim Latvijai	$1.50
A. Kaugara — Mana tēvu valoda 4. kl.	$1.50
Vecās derības stāsti 4. kl.	$2.25
A. Kaugara — Mana tēvu valoda 5. kl.	$1.50
A. Dravnieka — Mana tēvu valoda 6. kl.	$1.80
Latvijas ģeografija	$2.20
H. Kreicera — Mana tēvu valoda 7. un 8. kl.	$3.00
P. Dreimaņa — Latvju tautas vēsture	$3.90
E. Langes — Baznīcas vēsture 2. daļa	$1.35
A. Voitkus — Ticības mācība 5. kl.	$1.50
A. Ozols — Viņa vārdi bija vareni	$2.50
Mazais katķisms	0.50

DV GRĀMATNĪCĀ,
491 College Street, Toronto 4.

IZMANTOJIET IZDEVĪBU UN IZVĒLIETIES KĀDU NO ŠĪM PLATĒM, JO TĀS IR BEIDZAMĀS.

1002 KALVIS, vīr. dubultkv.	45 RPM	$2.00
E. Dārziņa — Es zinu. J. Norviļa — Vasara; Noriet saule vakarā. J. Ciruļa — Aun, meitiņa, balti kājas. E. Melngaiļa — Rudeni.		
1004 B. PIEKALNITIS, bass	45 RPM	$3.00
J. Vītola — Mana kokle. A. Kalniņa — Imantas dziesma. B. Skultes — Sapņu zeme; Dainu zeme. J. Kalniņa — Esam lielķēniņa dēli.		
1005 V. SALNA, tenors	45 RPM	$2.00
Atmiņas — Angļu valsis. Toreiz — tango.		
1006 KALVIS, vīr. dubultkv.	45 RPM	$2.00
J. Norviļa — Balsis. Jāz. Mediņa — Krāc jūrmalas priedes; Ganiņš biju. M. Hermann — Tulļaks.		
1007 KALVIS, vīr. dubultkv.	45 RPM	$2.00
E. Dārziņa — Mirdzi kā zvaigzne. B. Skultes — Aijā. J. Vītola — Nakts; Mežezers.		
1012 II LATVIEŠU DZIESMU SVĒTKI KANADĀ 33 RPM 12" plate		$6.00
Koncerta tiešs ieskaņojums! A. Jurjāna — Mūsu Tēvs debesīs. T. Ķēniņa — Dieva kalpa vakars. J. Ciruļa — Sirds tik grūta. J. Zālīša — Ceļš uz dzimteni. A. Kalniņa — Imanta. E. Dārziņa — Ciānas bērni. V. Ozoliņa — Dzērves un ērglis. Jāz. Mediņa — Krāc jūrmalas priedes. J. Kalniņa — Arājiņi, ecētāji. H. Pavasara — Apsegloju birzu sesku. A. Feila — Div' pļaviņas es noplāvu. E. Freimanes — Pilna upe baltu ziedu. J. Norviļa — Ik rītiņu saule lēca. J. Graubiņa — Tricēj kalni. E. Melngaiļa — Jāņu vakars. J. Vītola — Uguns milna; Beverinas dziedonis. Šīs plates ietvere ir izveidota kā vēsturisks dokuments, kas ietver sevī daudzus lielā notikuma faktus.		
1018 DUETI — V. SALNA un J. KLAVIŅŠ.	45 RPM	$2.00
J. Norviļa — Latvietim. A. Žilinska — Karogs		
1019 TAUTAS DZIESMAS — E. REINVALDE, sopr.	45 RPM	$2.00
J. Vītola — Aijā, žūžū; Vilciņš zaķi aicināja; Dzeltens manis kumeliņš. V. Dārziņa — Man māmiņa tā glabāja; Man deviņi rožu dārzi.		
1020* THE LATVIAN TRIO	33 RPM	$5.00
E. Freimaņa — Menuets; Valsis. V. Bērzkalna — Rucavietis. K. Lesiņa — Agitato. J. Vītoliņa — Suitu dancis. V. Dārziņa — Raibie cimdi. V. Ziedoņa — Svīta „Sena Teika."		
1021* KALVIS, vīru dubultkvartets	33 RPM	$5.00
E. Dārziņa — Pie tēvu zemes. J. Vītola — Uguns milna; Dies irae; H. Pavasara — Barka ar sienu; Vecie tēvi. J. Ciruļa — Jaunībai; Koklētājs. V. Ozoliņa — Rozes. A. Jurjāna — Lūk rozes zied. A. Valles — Dzimtene. A. Kalnāja — No dzimtenes manas. A. Kalniņa — Karš.		
1022* LIGO, jaukts koris DAINA	33 RPM	$5.00
E. Freimane — 13 ligo dziesmu virkne. E. Melngailis — Jo dziedāju, jo skanēja. V. Dārziņš — Švāgera meitiņa. E. Freimane — Aiz kalniņa dūmi kūpa. J. Graubiņa — Jūriņ' prasa smalku tīklu; Dziedātāja līgaviņa.		
TAUTAS DEJAS, Skaņu studija DAINA orķestra izpildījumā	45 RPM	$2.00
1024 Andžiņš. Mugurdancis.		
1028 V. SALNA, tenors	45 RPM	$2.00
Alfr. Matisona — Dzimtene; Pavasars.		
1026 A. BALODIS, baritons, orķ. pav.	45 RPM	$2.00
Pasaciņa — tango. Daiļa meitiņ — valsis.		

DABŪJAMAS

DVG RAMATNICĀ
491 College St., Toronto 4, Ont.

Sarīkojumu kalendārs

TORONTO

3. sept. pl. 10.30 rītā — Kanadas latviešu katoļu apvienības kongress un pl. 19.30 saviesīgs vakars Latviešu namā, 491 College Street.

4. sept. pl. 17 — Latviešu katoļu rakstnieku cēliens ar Jāņa Klīdzēja un citu rakstnieku piedalīšanos Latviešu namā.

6. septembrī — pl. 8. vak. Latviešu namā Ād. Šildes referāts „Padomju varas sadursme ar buržuaziskiem nacionālistiem."

DV sporta un jaunatnes svētki Sidrabenē 10. un 11 septembrī.

24. septembrī — Ņujorkas koklētāju un dziesmu ansambļa koncerts DV Toronto nod. sarīkojums. Parkdale Collegiate — Jameson Ave., plkst. 7.30 vak.

1. oktobrī — Daugavas Vanagu sarīkojums „Zelta dukāts Latvijai".

16. oktobrī pl. 3 p.p. Toronto baptistu draudzes 15. gadasvētki Walmer Road dievnamā.

23. oktobrī — pl. 5 pēcpusdienā Sv. Jāņa baznīcā komp. Valdemāra Ozoliņa garigs koncerts ar solisti Emmu Reinvaldi. Autors pie ērģelēm.

13. novembrī — P. Geistauta, A. Kalniņas un V. Leinveberes koncerts Latviešu namā.

SV. KATRĪNAS

10. septembrī — plkst. 7.30 vakarā Mednieku un makšķerniekuk luba balle „Atlanta Club" telpās.

Laikrakstam LATVIJA AMERIKĀ
491 College Street, Toronto 4, Ont.

Lūdzu sūtiet man laikrakstu LATVIJA AMERIKĀ
līdz ..... uz ..... mēnešiem uz šādu adresi:
Adrese: .....
Mr., Mrs., Miss. .....
Pievienoju Money Orderi, čeku vai skaidrā naudā $.....
..... abonementa uzsākšanai/pagarināšanai
(Nevajadzīgo svītrot)
Paraksts .....
Abonēšanas maksa: $1.50 par 1 mēn., $4.50 par 3 mēn., $8.50 par 6 mēn., $16.00 par gadu.

ĒRCIET PAŠI SAVUS ĪPAŠUMUS!

– Vinona: jauna dubultķieģeļu 3 dzīvokļu
s · ejas apkure, garāžas iespēja. Īpašums
em.

GALVENIEKIEM UZ 6 GADIEM UZ
S LIELĀ IZVĒLE VISĀ PILSETĀ.

NTOJIET IZDEVĪBU UN
ES KĀDU NO ŠĪM PLATĒM,
TĀS IR BEIDZAMĀS.

dubultkv. ..... 45 RPM $2.00
u. J. Norvila — Vasara; Noriet saule
Aun, meitiņa, balti kājas. E. Meln-

TIS, bass ..... 45 RPM $3.00
ōkle. A. Kalniņa — Imantas dziesma.
u zeme; Dainu zeme. J. Kalniņa —
i.

ors ..... 45 RPM $2.00
alsis. Toreiz — tango.

dubultkv. ..... 45 RPM $2.00
. Jāz. Mediņa — Krāc jūrmalas prie-
M. Hermann — Tuljaks.

ubultkv. ..... 45 RPM $2.00
dzi kā zvaigzne. B. Skultes — Aijā.
Mežezers.

U DZIESMU SVETKI KANADĀ
..... $6.00
certa tiešs ieskaņojums!
Tēvs debesīs. T. Ķeniņa — Dieva kal-
— Sirds tik grūta. J. Zālīša — Ceļš
niņa — Imanta. E. Dārziņa — Ciānas
Dzērves un ērglis. Jāz. Mediņa —
ies. J. Kalniņa — Arājiņi, ecētāji. H.
ju biržu sesku. A. Feila — Div' pla-
Freimanes — Pilna upe baltu ziedu.
nu saule lēca. J. Graubiņa — Tricēj
— Jāņu vakars. J. Vītola — Uguns
iedonis. Šīs plates ietvere ir izveido-
kuments, kas ietver sevī daudzus lie-

SALNA un J. KLAVIŅS. ..... 45 RPM $2.00
im. A. Zilinska — Karogs

ESMAS — E. REINVALDE, sopr.
..... $2.00
ūzū; Vilciņš zaķi aicināja; Dzeltens
Dārziņa — Man māmiņa tā gla-
bžu dārzi.

AN TRIO ..... 33 RPM $5.00
nuets; Valsis. V. Bērzkalna — Ru-
Agitato. J. Vītoliņa — Suitu dancis.
ie cimdi. V. Ziedoņa — Svīta „Sena

u dubultkvartets ..... 33 RPM $5.00
evú zemes. J. Vītola — Uguns milna;
sara — Barka ar sienu; Vecie tēvi.
ai; Koklētājs. V. Ozoliņa — Rozes.
rozes zied. A. Valles — Dzimtene.
zimtenes manas. A. Kalniņa — Kaŗš.

koris DAINA ..... 33 RPM $5.00
igo dziesmu virkne. E. Melngailis —
nēja. V. Dārziņš — Svāgera meitiņa.
kalniņa dūmi kūpa. J. Graubiņa —
r tīklu; Dziedātāja līgaviņa.

Skaņu studija DAINA orķestra iz-
..... 45 RPM $2.00
irdancis.

nors ..... 45 RPM $2.00
zimtene; Pavasars.

baritons, ork. pav. ..... 45 RPM $2.00
Daiļā meitiņ — vālsis.

DABŪJAMAS

RĀMATNĪCĀ
491 College St., Toronto 4, Ont.

rīkojumu kalendārs

1. oktobrī — Daugavas Vanagu sarīkojums „Zelta dukšts Latvijai".
16. oktobrī pl. 3 p.p. Toronto baptistu draudzes 15. gadasvētki Walmer Road dievnamā.
23. oktobrī — pl. 5 pēcpusdienā Sv. Jāņa baznīcā komp. Valdemāra Ozoliņa garīgs koncerts ar solisti Emmu Reinvaldi. Autors pie ērģelēm.
13. novembrī — P. Geistauta, A. Kalniņas un V. Leinveberes koncerts Latviešu namā.

SV. KATRĪNAS

10. septembrī — plkst. 7.30 vakarā Mednieku un makšķernieku kluba ballē „Atlanta Club" telpās.

...stam LATVIJA AMERIKĀ
...ege Street, Toronto 4, Ont.
...man laikrakstu LATVIJA AMERIKĀ
..... uz ..... mēnešiem uz šādu adresi:
.....
.....
Orderi, čeku vai skaidrā naudā $.....
..... abonementa uzsākšanai/pagarināšanai
(Nevajadzīgo svītrot)
Paraksts .....
...: $1.50 par 1 mēn., $4.50 par 3 mēn., $8.50
par gadu.

DV Kanadā JAUNATNES UN SPORTA SVĒTKI
š. g. 10. un 11. septembri SIDRABENĒ

Sestdien, 10. septembrī, plkst. 2 p.p. svētku atklāšana, tai sekos futbola sacīkstes, sacensības volejbolā Hamiltonas, Kičeneras un Toronto vienībām, virves vilkšana, UGUNSKURS, ar vēl nedzirdētu un nerē dzētu programmu, kuŗu vadīs aktieris E. Ābele. Pēc ugunskura DEJA.

Svētdien, 11. septembrī, svētkus ievadīs dievkalpojums plkst. 9 no rīta, mācītājs A. Cops. Pēc tam vieglatlētikas sacīkstes jauniešiem un ļoti interesantas jauna veida grupu sacensības bērniem.

Ieeja abām dienām $1.50, bērniem un jauniešiem līdz 16 gadiem brīva.

Visus laipni ielūdz

DV JAUNATES UN SPORTA SVĒTKU
RĪCĪBAS KOMITEJA.

PĀRSŪTĀM
naudu uz
LATVIJU
US $10.- pret 9 jauniem rubļiem. Sūtīšanas izdevumi $3.50 līdz $35.-, pārējām summām 10%. Saņemšana 14—21 dienu laikā. Sūtījumi apdrošināti.
DV SAIMNIEKU NODAĻA,
491 College St., Toronto 4, Ont.

LATVIEŠU NAMS
izīrē telpas
sarīkojumiem un viesībām
Birojs atvērts katru dienu no pl. 11—1 p.p. un 6—8 vak.
Sestd. no pl. 11—1 p.p. un 4—6 vak.
Uz vēlēšanos nama dāmu komiteja rīko arī godību galdus.
TELEFONS 922—2931
491 College St. Toronto.

AUSTRA ŠMITS
DĀMU FRIZIERSALONS
737 Bloor St., W., pie Grace, Toronto, LE 5-6792

ARTURS ZUTIS, B. A.
ADVOKĀTS un NOTĀRS
Tel. EM 6—5946
Suite 545
17 Queen Street E.,
Toronto 1, Ontario.

Noliecam galvas dziļā godbijībā
ARCHITEKTU PULKVEDI
Arturu Galindomu
mūsu bijušo priekšnieku pieminot:
H. JANSONS Argentīnā un
V. SAULĪTE Ņufaundlendā

NOTĀRS
OSKARS PERRO
pieņem klientus katrā laikā iepriekš pieteicoties pa tālr. LE 5-5555, Toronto

Ir liela starpība
apdrošināšanā

VALD. BEBRIS
Rūpējas par jūsu drošību jau 15 gadu
PL 9-0266.

Izdaru visāda veida
APMETUMU DARBUS
iekšpusē un ārpusē.
Lieku grīdu plates (tiles).
Darbs garantēts.
BRUNO LIELBĀRDIS
769—8280

ALFREDS STIKUTS
REALTOR
2889 Dufferin Street
tel. 789—1595, Toronto 19

Vajadzīga
MĀJSAIMNIECE
kanadiešu tiesneša ģimenē ar 3 bērniem.
Jādzīvo uz vietas.
Zvanīt 445-7388, Toronto

STUDENTE, ar šī g. 15 sept., meklē gaišu mēbelētu
istabu
klusā ģimenē, labas satiksmes attālumā no Ontario Mākslas kolledžas.
Pieteikt šī laikraksta birojā vai 25 Chaplin Ave., St. Catharines, Ont. FREIMANIS.

H. Rosay
FUNERAL DIRECTOR
APBEDĪSANAS BIROJS
467 Sherbourne St.,
Toronto
Tel. WA 4-1408.

Rūpīga un
smalkjūtīga
apbedīšanas
ceremoniju
izkārtošana

VALUTE

LATVISKAS ROTAS
DIMANTI - PULKSTEŅI
Zeltkales
Aldonas KIVLENIEKS
VEIKALĀ UN DARBNĪCĀ 964½ Bloor St. W., Toronto 4
Ont., tālr. 533—2837 Īpašniekam atlaide

JAUNĀKĀS SKAŅU PLATES
„KOKLĪTES SKANĒJA"
Nujorkas kokļu un dziedātāju ansamblis. 21 dziesma. Solisti:
T. Jaunzeme un A. Lidacis. ..... Mono $4.50; Stereo $5.50
P. Geistauts — DZIEDU TĒV
15 garīgas dziesmas. Mono $4.50
Laimdotas Gleškes LATVIEŠU TAUTAS DZIESMAS
Kokles pavadījumā $5.50
Ontario provincē dzīvojošiem 5% tirdzniecības nodoklis.
Dabūjamas DV GRĀMATNĪCĀ.
491 College Street, Toronto 4, Ont.

KAS? KUR? KO? TORONTO

BROADVIEW DELIKATEŠU veikals
105 DANFORTH AVE. (pie Broadview)
Tel.: HO 5-9905. AUSMA MIĶELSONS.

Ādolfa Kristapsona gaļas un desu veikals - darbnīca HO 6-5152
1095 QUEEN ST. E.

Pavasara delikatešu veikals un konditoreja LE 1-7353
361 RONCESVALLES AVE. Īpašnieks ST. CUKULS

BĒRZIŅŠ Realty Ltd. Arnolds Bērziņš
316 Harbord St. LE 4-8447
NEKUSTAMI ĪPAŠUMI — visos pilsētas rajonos.
APDROŠINĀŠANA — auto, mēbeles, mājas un dzīvība.
OBLIGĀCIJAS — māju un auto aizdevumi.
NOTĀRS — līgumi, noraksti, tulkojumi.

O. J. PUĶĪTIS, B.A., LL.B.
ADVOKĀTS un NOTĀRS
Tālrunis 364—9276
885 Dundas Street West
Toronto 3, Ontario

CALLAS
puķu veikals 727 Danforth Ave tālr. 466-9911
PUĶES KATRAM GADĪJUMAM. PIEGĀDA MĀJAS

Everlast Heating Co. LE 1-1101
62 GEAREY AVE. Gāzes un eļļas apkures ierīces.
Īpašn. A. RASA Tālr. mājās HO 5-5317

CREST FLORISTS HU 7-0491
567 MOUNT PLEASANT RD. (pie Belsize Dr.)
Ziedi katrai vajadzībai. A. Nuliša, V. Reinholda un G. Tiltiņa gleznas.
Latviskās rotas lietas. ELMĀRA GULBIS

BOUCK, HETHERINGTON, FALLIS, TRIVETT & PARK
BARRISTERS and SOLICITORS
tel. 363—1451
365 Bay Street,
Toronto

KRĀSU UN MELNBALTĀS FILMAS
attīstīšana · paticelinājumi · duplikāti ·
· citi darbi · izcilus kvalitāte · atlaide ·
BENJAMIŅA FILMU LABORATORIJA
247 Richmond St. E., Toronto 2, Ont.
tel. 363—6496

AG ROTAS
A. GUGĀNS
ZELTKALIS
Darbnīcā — tel. 444—4033
25 Moccasin Trail,
Don Mills, Ont.

ZIGFRIDS ART POTTERY
ZIGFRĪDS JURŠEVSKIS
KERAMIKAS DARBNĪCA - SALONS
1425A BLOOR ST., W., TORONTO. TEL. LE 6-8163
vieta tramvaja pietura rietumos no Lansdowne.
Piedāvā LATVISKU, MODERNU KERAMIKU un citus LIETIŠĶAS MĀKSLAS ZSTRĀDĀJUMUS.
● Turpat dabājami BILŽU LOGĀTI. ●
Atvaļinājumā no 15. augusta līdz 29. augustam.

JAUNAS UN VĒRTĪGAS GRĀMATAS

A. Rupaiņa tril. — MĀRA MOSTAS, 3 sēj.	$13.00
A. Rupaiņa tril. 3. sēj. atsev. MĀRA MOSTAS	5.00
A. Gulbja biogr. rom. — Z. A. MEIEROVICS, I II	8.00
Andr. Niedras rom. — KAD MĒNESS DILST	3.60
Dž. Londona rom. — JŪRAS VILKS	3.60
Fr. Dziesmas dzejas — LĪVZEME, illustr.	4.00
A. Kronina rom. — ZIEMEĻU GAISMA, I II	4.00

DAUGAVAS VANAGU GRĀMATNĪCA,
491 College St., Toronto 4, Ont.

Atstājiet savas krāsainās un melnbaltās filmas attīstīšanai un kopēšanai
DV Grāmatnīcā, 491 College St., Toronto 4, Ont.

Toronto Window MFC Co. Ltd
165 CENTRE ST. E., RICHMOND HILL, ONT.
Piedāvā augstākās kvalitātes alumīnija logus un durvis.
Izdara dažādus logu pārbūvju darbus.
LABS DARBS. MĒRENAS CENAS.
Nesaistošai informācijai zvanīt
darbā 889-1471, mājās BA 5-5314.
Edvardam vai Aldonai SPROĢIS

JAUNAS LATVJU GRĀMATAS
Trimdas lielākais jaundarbs, jaunā izd., jaunos sējumos
A. Rupaiņa triloģija — MĀRA MOSTAS, 1., 2., 3. ..... $13.00
iznācis un pieprasāms visās grāmatnīcās. Te ir ko lasīt!
Alfr. Amendas biogr. rom. 4 daļās, kopsējumā
APASIONĀTA $9.60
kopā ar Bēthovena darbu pasāžām pērn par 700 lpp. lielu šim vēl neredzētā sagatavojumā. Skaistāku dāvanu grāmatu nebūsit neviens redzējuši. Būs iespiesta apm. 15. augustā.

JAUNAIS GRĀMATU KATALOGS
pieprasāms par brīvu visās grāmatnīcās.
LATVJU GRĀMATA

MĒS IESPIEŽAM
- LAULĪBU un IESVĒTĪBU IELŪGUMU KARTES
- VIZĪTKARTES
- DOKUMENTUS BIEDRĪBU VAJADZĪBAM
- KONCERTU PROGRAMMAS
- SARĪKOJUMU BIĻETES
- PLAKĀTUS, DZIESMU LAPIŅAS
- VĒSTULU VEIDLAPAS, APLOKSNES
- GRĀMATAS, ŽURNĀLUS

Labs darbs. — Mērenas cenas.
PASŪTINAJUMUS LŪDZAM NODOT LAIKUS.
LATVIJA - AMERIKA
491 College St., Toronto 4, Ont.
CANADA.
TEL.: 921—7121
CODE 416

Nujorkas kokļu un dziedātāju ansambļa koncertu turneja
Koncertā piedalās: *Tabita Jaunzeme*, soprāns
Torilds Barbins, baritons
Nujorkas kokļu un dziedātāju ansamblis:
Dziedātājas — Austra Baumane, Alma Eglīte, Vita Ramane, Valentīne Tropa, Ilga Upmane.
Koklētāji — Raits Aistars, Mirdza Balode, Andrejs Jansons, Biruta Surmane, Alda Talberga, Ilga Upmane.
INDIANAPOLĒ: sestdien, 10. septembrī, pl. 73.0 vak., Indiana War Memorial Bldg., Michigan Street. Ieeja $2.00, skolu jaunatnei $1.00. Rīko Indianas Latviešu Biedrība. Biļetes iepriekš pasūtināmas.
ČIKAGĀ: svētdien, 11. sept., pl. 6 vak., Čikagas latviešu namā, 4146 N. Elston Ave. Ieeja $2.50, skolēniem $1.00. Biļetes iepriekšpārdošanā pie L. Lapiņa, tel. 736—9490, K. Ķezbera, tel. DI2—2324 un Ciānas draudzes grāmatu galdā, tel. 378—9598. Rīko Čikāgas Latviešu Biedrība.
DES MOINES: otrdien, 15. sept., pl. 7 vak. Biedrības namā 1372 E. 12th St. Ieeja $2.00. Rīko Aiovas Latviešu Biedrība.
MINEAPOLĒ: trešdien, 14. sept. Rīko Latviešu apvienība Minesotā.
MILVOKOS: piektdien, 16. septembrī, pl. 7 vak., International Institute of Milwaukee County, Inc., 2824 W. Highland Blvd. Ieeja $2.00. Rīko DV apvienība Milvokos.
KALAMAZŪ: sestdien, 17. sept., pl. 7 vak. Kalamazū kolledžas Stetson kapellā. Abonementa koncerts. Rīko Kalamazū Latviešu Biedrības koncertu cikls.
KLIVLENDĀ: svētdien, 18. septembrī.
TORONTO: sestdien, 24. sept. 7.30 vak. Parkdāle Collegiate auditorijā Jameson Ave. Biļetes iepriekšpārdošanā DV apgāda birojā, 491 College St., tel. 921—7121.
MONTREALĀ: svētdien, 25. sept., 5p.p. Institute Padagogigue Westmont.
Koncertu turneju rīko Latviešu biedrību sadarbības centrs.

PASNIEDZ STUNDAS
STIKLA GLEZNIECIBĀ, GLEZNIECIBĀ, kā arī MOZAIKU, FRESKU — SIENAS GLEZNIECIBĀ.
Zvanīt LE 2-7720 vai 536-6363, Toronto.

ELZA PĒRKONE
Sejas un matu kopšana. Preparāti. Matu veidošana, krāsošana, ilgviļņi. Ik dienas.
DEBORAH—ANN'S Beauty Salon
1A Browning Ave., HO 3—5198, Toronto.

A. EGLĪTIS — T.V RENTAL
17" — $ 8.- mēnesī
21" — $ 9.- mēnesī
23" — $10.- mēnesī
161A Roncesvalles Ave., Toronto, tel. LE 7-1401

VĒRTĪGI UN IEVĒROJAMI IZDEVUMI

LATVIEŠU TAUTAS TEIKAS UN PASAKAS, 1.—6. sēj.	@$7.80
Aspazijas Raksti — DRĀMA—LIRIKA—PROZA	@ 8.60
RŪDOLFA BLAUMAŅA 100 GADI, piem. izd. 1120 lapp.	12.60
K. Ieviņa romāni — CIŅA AR SIEVIETI	4.40
— SAULES DĀRZĀ	5.60
Gētes romāns — GARA RADINIEKI, I—III	4.00

DAUGAVAS VANAGU GRĀMATNĪCA,
491 College St., Toronto, Ont.

Vasarnīca un kabīne
izīrējama klusā vietā. Laba maksķerēšana, laivas, 45 jūdzes no Toronto
Lake Simcoe, Keswick, Ont.
Zvanīt dienā 366—0484, vakaros 534—8448.

MŪSU LAIKRAKSTA
atsevišķi
Toronto latviešu
veikalos.
numuri dabūjami

Turner & Porter
APBEDĪŠANAS BIROJS
Roncesvalles Chapel
436 Roncesvalles Ave.
LE 8-7954
Yorke Chapel
2257 Bloor St. W
RO 7-3153
Parkošana abās bēru mājās.

UNO MANKIN REALTOP
Member Toronto Real Estate Board Ont. Association of Real Estate Boards.
KONST KĀRKLIŅŠ
Pārstāvis
392 Danforth Ave., Toronto 6
Birojā HO 1-1114 mājās 691-3873

Broadview — Danforth: 6-istabu atsevišķa dubultķieģeļu māja, ūdens - ceļjas apkure, divas modernas virtuves, privāts iebraucamais ceļš un garāža.

Scarborough: moderns 5-istabu bungalovs, privāts iebraucamais ceļš, cena $16.500.

Yonge — Lawrence: 5-istabu atsevišķa dubultķieģeļu māja, moderna virtuve, vannas istaba, izbūvēta apūtas telpa pagrabā, privāts iebraucamais ceļš un garāža; iemaksa $4000.

SAGĀDĀJAM AIZDEVUMUS IEMAKSĀM KĀ ARI IZKĀRTOJAM OBLIGĀCIJAS BEZ ATLIDZIBAS

SPORTS

Kanada—ASV 104—50

ZIEMEĻAMERIKAS LATVIEŠU MEISTARSACĪKSTES VIEGLATLĒTIKĀ

Kad 20. augustā Arv. Zaķa iekārtotajā sporta laukumā Stofvillē Ziemeļamerikas latviešu vieglatlētikas meistarsacīkšu diezgan mazo dalībnieku ierindu uzrunāja LSAK valdes pr-ks J. Ādminis, gribējās jautāt, kur paliku- si vismaz daļa to dalībnieku, kas piedalījās nupat notikušajās Kanadas latviešu jaunatnes meistarsacīkstēs Sidrabenē. Ja vēl nesenā pagātnē t.s. „valstu sacīkste" starp ASV un Kanadas latviešu vieglatlētiem bija svarīgāka nekā individuāla uzvara, tad tagad stāvoklis krasi mainījies. Kaut šoreiz bija solīts vairāk, no ASV ieradās atkal tikai 4 dalībnieki — viriešu, bet sieviešu sacensībām nebija nevienas pārstāves... Tā „kanadieši" viegli pārspēja „amerikāņus ar 104—50 punktiem.

Sacīkšu rīkotāji bija sagādājuši 32 dažādas skaistas balvas — gan personīgā īpašuma iegūstamas, gan ceļojošās, kuŗas bija dāvinājuši kā latviešu sporta labvēļi, tā arī kanadieši, bet sacensības startēja tikai 28 dalībnieki...

Ar maziem izņēmumiem meistarsacīkstes iezīmējās ar vieglām favorītu uzvarām, īstu cīņas spraigumu piedzīvojot tikai nedaudz disciplīnās. Patikamākais pārsteigums bija mūsu jaunā un apdāvinātā daudzcīņnieka Ivara Zvaigznītes milzīgais progress disciplinās, kas bija viņa līdz šim vājākās. Citīgi trenējot sprintu, viņš kļuvis daudz ātrāks un asāks, ko apliecināja jaunie personīgie rekordi 100 m skrējienā, tāllēkšanā, diska mešanā un it sevišķi 110 m barjerskrējienā. Gribētos redzēt jaunu desmitcīņas rekordu sacensības, kas risināsies Stofvillē 3. un 4. septembrī.

Ar lielu interesi bija gaidīts Jura Pūces starts pēc tikko notikušajām Britu kopvalsts spēlēm Jamaikā, kur viņš izcīnīja sudraba un bronzas medaļas. Neviena neapdraudēts, viņš arī uzvarēja 3 disciplīnās, pie kam visvairāk imponēja viņa 17,98 m veikums lodes grūšanā.

Visās sprinta disciplinās (100, 200 un 400 m skrējieni) ar savām LSAK valdes priekšsēd's J. Ādminis, bet sportistu vārdā E. Poltroku sumināja un velti nodeva Latviešu vieglatlētu kluba valdes loceklis J. Zvaigznīte.

Par interesantu vieglatlētikas meistarsacīkšu „skatuves" dekorāciju bija gādājis mūsu bijušais aktīvais vieglatlēts un vairākkārtējais Latvijas rekordists un meistars Valdis Teteris, izstādot 34 savas glezņas.

Meistarsacīkšu tehniskie rezultāti bija šādi:

60 m skrējienā sievietēm — 1.Kaiva Ceļdoma 8,3 sek., 2. Skaidrīte Leimane 8,9 sek. un 3. Vija Bruniņa 9,1 sek.; **100 m skrējienā** — 1. Ceļdoma 13,8 sek. un 2. Bruniņa 15,2 sek.; **80 m barjerskrējienā** — 1. Bruniņa 14,8 sek. un 2. Ceļdoma 15,4 sek.; **tāllēkšanā** — 1. Ceļdoma 4,61 m, 2. Bruniņa 4,43 m, 3. Lolita Kalniņa 4,28 m un 4. Leimane 4,17 m; **augstlēkšanā** — 1. Ceļdoma 1,45 m, 2. Lolita Kalniņa 1,40 m, 3. Leimane 1,30 m un 4. Bruniņa 1,20 m; **lodes grūšanā** — 1. Velta Viškere 9,81 m, 2. Velta Ādmine 8,47 m, 3. Bruniņa 7,92 m, 4. Ceļdoma 7,64 m, 5. Leimane 7,54 m un 6. Lolita Kalniņa 7,10 m; **diska mešanā** — 1. Viškere 30,48 m, 2. Bruniņa 26,96 m, 3. Ādmine 23,56 m, 4. Ceļdoma 21,36 m un 5. Leimane 19,77 m; **šķēpa mešanā** — 1.Ceļdoma 27,12 m, 2. Bruniņa 21,98 m un 3. Ādmine 19,14 m.

100 m skrējiens viriešiem — 1. Juris Zivtiņa 11,4 sek., 2. Valdis Priedītis 11,6 sek., 3. Ivars Zvaigznīte 11,6 sek. un 4. Juris Jesifers 11,7 sek. (bez viņiem priekšskrējienos K. Pavasars 12,2 un P. Mukts 12,3); **200 m skrējienā** — 1. Zivtiņa 23,4 sek., 2. Priedītis 24,7 sek., 3. Pavasars 25,0 sek. un 4. Kārlis Virkavs 26,5 sek.; **400 m skrējienā** — 1. Zivtiņa 53,2 sek., 2. Jesifers 53,7 sek., 3. Andris Niedra 55,2 sek., 4. Virkavs 56,8 sek. un 5. Prieditis 57,6 sek.; **800 m skrējienā** — 1. Māris Smilga 2:14,5 min. un 2. Zivtiņa 2:16,5 min.; **1500 m skrējienā** — 1. Niedra 4:31,5 min., 2. Smilga 4:33,0 min. un 3. Ivars Teteris 5:05,5 min.; **3000 m skrējienā** — 1. Niedra 9:56,1 min. un 2. Smilga 9:57,3 min.; **110 m barjērskrējienā** — 1. Zvaigznīte 17,2 sek., 2 Jesifers 18,5 sek. un Zivtiņa 19,2 sek.; **4x100 m stafetē** — 1. Kanada I (Pavasars, Zvaigznīte, Zivtiņa, Priedītis) 46,5 sek. un 2. Kanada II (Virkavs, Teteris, Smilga, E. Veiss) 52,1 sek.; **tāllēkšanā** — 1. Zivtiņa 6,67 m 2. Jesifers 6,63 m, 3. Zvaigznīte 6,48 m, 4. Visvaldis Ziediņš 5,92 m, 5. Pavasars 5,57 m un 6. Mukts 5,37 m; **augstlēkšanā** — 1. Jesifers 1,75 m, 2. Andris Lakstīgala 1,70 m, 3. Zivtiņa 1,60 m 4. Mukts 1,60 m, 5. Teteris 1,60 m un 6. Ziediņš 1,45 m; **trīssoļlēkšanā** — 1. Jesifers 12,65 m, 2. Zivtiņa 12,22 m, 3. Zvaigznīte 12,06 m, 4. Ziediņš 11,23 m un 5. Pavasars 10,78 m; **kārtslēkšanā** — 1. Jesifers 3,60 m, 2. Eduards Veiss 3,60 m un Rojs Veiss 2,75 m; **lodes grūšanā** — 1. Juris Pūce 17,98 m, 2. Ivars Veldre 14,27 m, 3. Zvaigznīte 13,52 m, 4. Zigurds Ildens 11,94 m, 5. Ansis Bergvalds 11,73 m un 6. Zivtiņa 9,55 m; **diska mešanā** — 1. Pūce 55,56 m, Zvaigznīte 47,58 m, 3. Veldre 42,84 m, 4. Bergvalds 36,30 m un 5. Imants Mežaraups 32,38 m; **šķēpa mešanā** — 1. Zvaigznīte 57,24 m, 2. Jesifers 52,26 m, 3. Ziediņš 51,84 m, 4. Niedra 45,88 m, 5. Zivtiņa 39,34 m, 6. E. Veiss 36,92 m un 7. Priedītis 36,82 m; **veseŗa mešanā** — 1. Pūce 45,40 m, 2. Mežaraups 39,60 m, 3. Ēvalds Poltroks 38,18 m, 4. Ildens 37,82 m (nesen pārbaudes sacīkstēs Stofvillē veica personīgu rekordu ar 39,05 m), 5. Alfrēds Kārkliņš 32,72 m, 6. Bergvalds 30,36 m un 7. Elmārs Vasilis 26,02 m.

V. T.

ASV latviešu vieglatlētu „vieniba", kas startēja Ziemeļamerikas latviešu meistarsacīkstēs: no kreisās — Imants Mežaraups, Vilis Veldre, Juris Jesifers un Andris Niedra. Foto: J. Ligers

Ziemeļamerikas latviešu vieglatlētikas meistarsacīkšu izcilākie atlēti Juris Pūce un Kaiva Ceļdoma ar izcīnītajām balvām. Foto: J. Ligers

ZIEDOSIM . . .

(Pārnesums no 1. lpp.)

vas Vanagu ASV valde. Tiešī atlikušajās nedēļās jāparāda vislielākā aktivitāte!

Ar prieku jākonstatē, ka mūsu tautieši beidzot sakustējušies. Tā Milvokos noorganizēta plaša vēstuļu rakstīšanas akcija, nosūtot simtiem vēstuļu. Tāda pasa aktivitāte vērojama Mineapolē un Indianapolē, arī daudzās citās vietās. Kā izcils velkums jāmin kāda mūsu jaunā akadēmiķa veiktais darbs Sirakūzās; viņš pārliecinājis ne tikai baltiešus, bet amerikāņus par nepieciešamību piedalīties šajā mūsu cīņā. Tādēļ stāsimies pie darba un jau šodien aizrakstīsim ASV senātam savu prasību redzēt Baltijas valstis un visas apspiestās tautas atbrīvojam no komūnisma verdzības! Ja kādam grūtības ar rakstāmās vēstules tekstu, trūkst senāta sastāva vai vajadzīga cita informācija, katrs var to pieprasīt (un uz katru pieprasījumu atbildēs) organizācijai Americans for Congressional Action to Free the Baltic States — 2932 W. Eastwood Ave, Chicago, Ill. 60625. Neatliksim šī pienākuma veikšanu uz rītdienu, bet apzināsimies, ka tūlītēja un kopīgā darbā mēs panāksim, ka viss ASV kongress atbalstīs prasību par Baltijas valstu patstāvības atjaunošanu! Tādēļ ķersimies pie darba! Ar to būs paveikts viens darba posms, bet īstais darba smagums un lielums nāk tikai pēc tam.

Dzelzceļnieku . . .

(Pārnesums no 1. lpp.)

algu paaugstinājuma. Dabiski, ka vienkāršajam strādniekam nav intereses (ne arī daudz jēgas) par valsts saimniecību un nevar gaidīt no tā izpratni valsts budžeta jautājumos, ja tas domā tikai par sava naudas maka uzpildīšanu. Arodapvienības nekad nav aprādījušas saviem biedriem, ka efektīvāk būtu preču cenas pazemināt, nevis paaugstināt izpeļņu, tās nekad nav izskaidrojušas neveselīgu prasību radīto ilgstošo saimniecisko nedrošumu.

Pašlaik federālās valdības nodoms 29. augusta parlamenta sesijā ar likumu dot dzelzceļu vadībai tiesības mainīt „iesaldētās" transporta likmes, lai dzelzceļi varētu konkurēt ar pārējām transporta nozarēm, kā arī izbeigt pakalpojumus, kas neatmaksājas.

Valdībai atbalstot, būtu lielākas iespējas piedāvāt piemērotu algu paaugstinājumu ar īsterminu ligumu uz apm. 6 mēnešiem, tas ļautu parlamentam nesteidzoties izstrādāt jaunu dzelzceļu likumu. Ar šo plānu federālā valdība cer panākt jaunu uzplaukumu dzelzceļu rūpniecībā, kā arī radīt nacionālu transporta autoritāti un reizē valdības kontroli pār dzelzceļiem, gaisa satiksmi, ūdens un zemesceļu transportu, kā arī pārējiem pievadceļiem.

Interesants norādījums bija lasāms kādā šāsnedēļas „Globe and Mail" izdevumā, kurā saimniecības jautājumu lietpratējs Fr. Robertsons apgalvo, ka lielās arodapvienības, kuŗu galvenais sēdeklis ASV, izmanto Kanadu par izmēģinājumu savām prasībām, lai redzētu, kādu cenu īsti valdības būtu ar mieru maksāt par mieru darba frontē. Robertsons arī apgalvo, ka šī ir īstenā problēma aiz pašreizējās dzelzceļstrādnieku rūgšanas un ka tā iesniedzoties arī citās rūpniecības nozarēs, un brīdina, ka valdība lēti pirkdama mieru, saviedrīai varētu piedāvāt tādu nokārtojumu, kas beigās izrādītos visai dārgs. — ns

AKTUĀLAIS KANADĀ

☆ Ontario universitāšu vicemi-nistrs J. R. Makartijs kādā nesenā sanāksmē vidusskolu skolotājiem ieteica pārdomāt par tālejošām pārmaiņām vidusskolu iekārtojumā, piem., pārvēršot tās bezatzīmju skolās, ar brīvām pārrunām skolēnu un skolotāju starpā, neatkarīgāku mācīšanos un lielāku uzsvaru humanitāros priekšmetos. Viņš norādīja iespēju, ka skolēnam tādā skolā varētu būt zināšanas angļu valodā 11. klases, matemātikā 9. un vēsturē un ģeografijā 10. klases apmērā, un ja skolēns rādījis, ka neizprot matemātiku tālāk par 9. klases līmeni, viņš to varētu nemācīties, bet pievērsties citiem priekšmetiem, saskaņā ar savām spējām.

☆ Toronto transitkomisija atkal reiz žēlojas par deficitu savā tekošajā budžetā. Darbinieku nesenā algu paaugstinājuma dēļ, kas maksājams sākot ar 1. aprīli, jūlijā TTC deficits sasniedzis 1.020.167 dolarus. Protams, šī žēlošanās ir tikai ievadījums jaunai biļešu cenas paaugstināšanai. Līdzšinējo 6 biļešu vietā, sākot ar janvāri plānotas 5 biletes par dolaru. Tai pašā reizē TTC noraidījusi 3.500 katoļu vidusskolu skolēnu lūgumu pagarināt skolēnu biļešu derīgumu līdz pl. 6 vakarā. Skolēnu biletes, 9 par dolaru, derīgas vienīgi no rīta un pēcpusdienā līdz plkst. 4.30.

☆ Pirmie t.s. „talidomida bērni" šoruden sāks apmeklēt skolu. Tie ir dvīņi Pēteris un Pauls Sotīls no Hamiltonas, kas drīzumā sāks apmeklēt bērnudārzu. Abi dzimuši ar deformētām kājām un rokām. Bez viņiem Ontario provincē vēl ir seši, kuŗiem drīz nāksies sākt bērndārznieku gaitas.

☆ Toronto Crest teātris beidzis eksistēt. Tomēr tas „atdzims" tuvākā nākotnē, ar Ontario mākslas padomes un Kanadas padomes financiālo palīdzību, apvienots ar „Canadian Players" teātri. Tomēr šogad izrādes diez' vai būs gaidāmas.

IZPĀRDOŠANA
1966. G. MODEĻIEM
BISCAYNE — DIVDURVIGS AUTOMATISKS
par $ 2375.00
CHEVROLET — DIVDURVIGS, AUTOMATISKS
par $ 2298.00
Robertson
CHEV — OLDS
1515 DANFORTH
Mūsu klientu un draugu ricībā ir mūsu latviešu pārstāvis
Hans Plaude
AĢENTŪRA, KAS GADĀ PĀRDOD VAIRĀK KĀ 8000 SATIKSMES LĪDZEKĻU

HO 6 - 1131
Nevilcinieties piezvanīt Plaudes kungam gadījumā, ja jums rodas problēmas jauna vai lietota automobiļa pirkšanā vai tā financēšanā.

Eiropas latviešu jaunatnes apvienības kongresā Vestendē, Beļģijā, Valdis Āboliņš bija noorganizējis „literāro" vakaru, kuŗā arī grīda bija izklāta ar rotācijas papīru, uz tā sallmēti no latviešu laikrakstiem izgriezti sēru sludinājumi. Vakara dalībnieki izpriecājās, plēšot papīru, mētājoties ar papīra bumbām un paši tinoties papīrā (skat. nodaļā — „Pūcesspiegelis").

— Monika, viens man nupat baigi iespēra!

Mulķības, tu esi piedzēries.

Ed. Keiša karikatūra